

R. ISTITUTO BOTANICO DI PADOVA

ala ....

Palco ..

N. Inv.

BIBL. R. ORTO
BOTANICO-PADOVA

Ar. ....

26 .

N. 1283

Contiene: 1.º A. Musca De Vettonica

2 Apulej Platonici Herbarum virtutes

3 Anonymi De Melle seu Taxone

4 Sexti Placiti De Animalibus

5 Herbarium alterum

Book 1 - 1800 - 1810

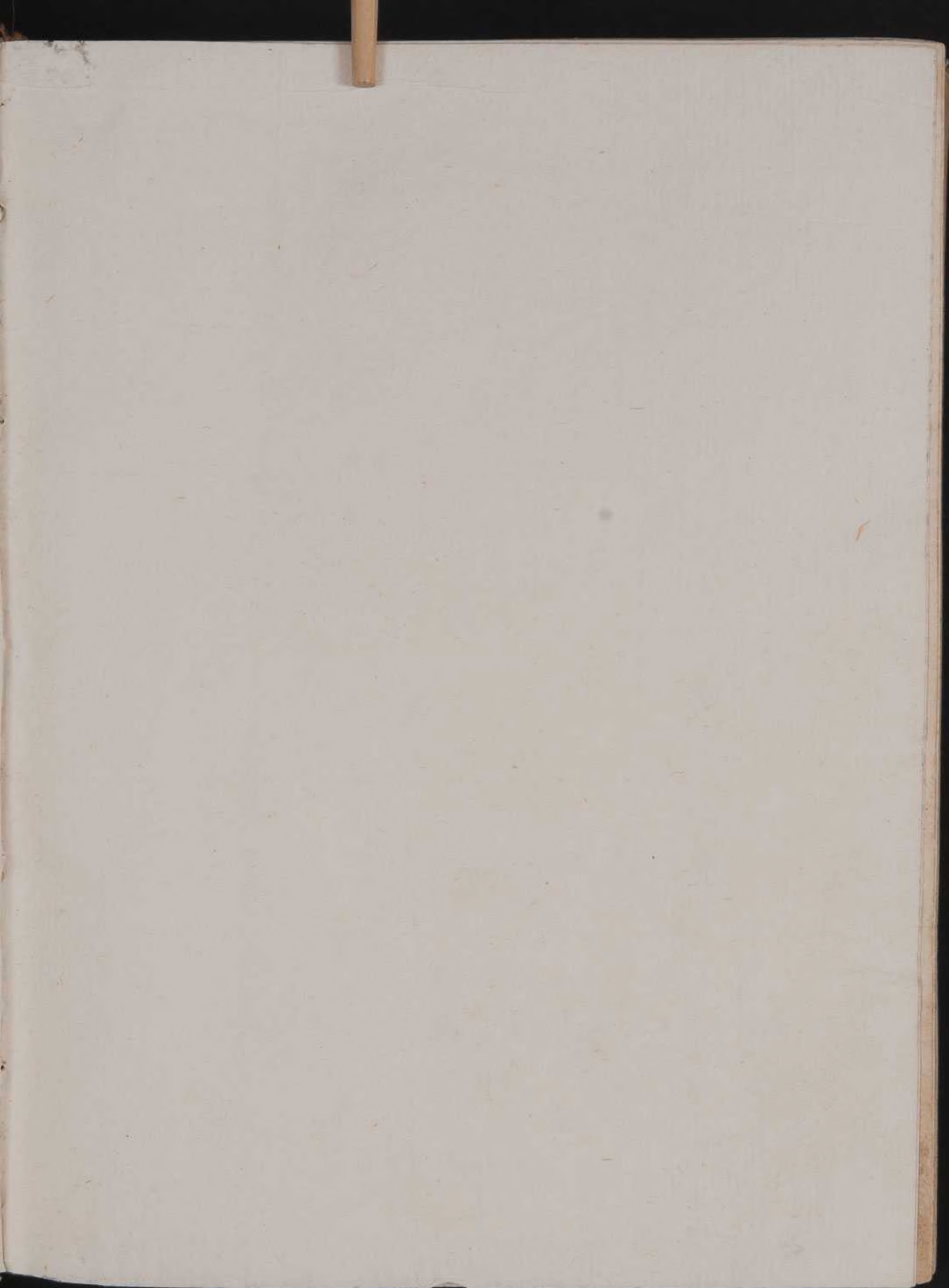
Chapter 1 - 1800 - 1810

Chapter 2 - 1810 - 1820

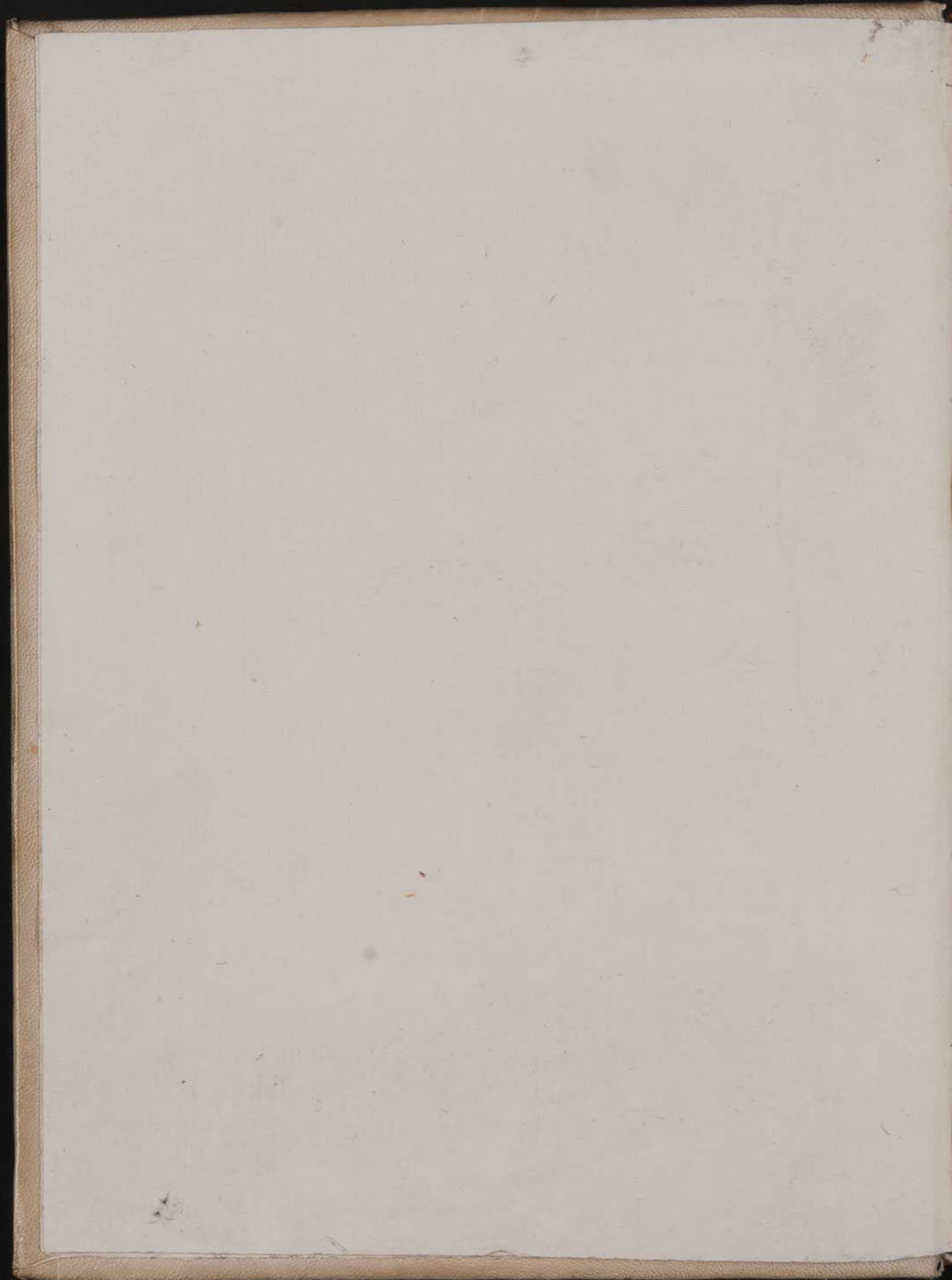
Chapter 3 - 1820 - 1830

Chapter 4 - 1830 - 1840

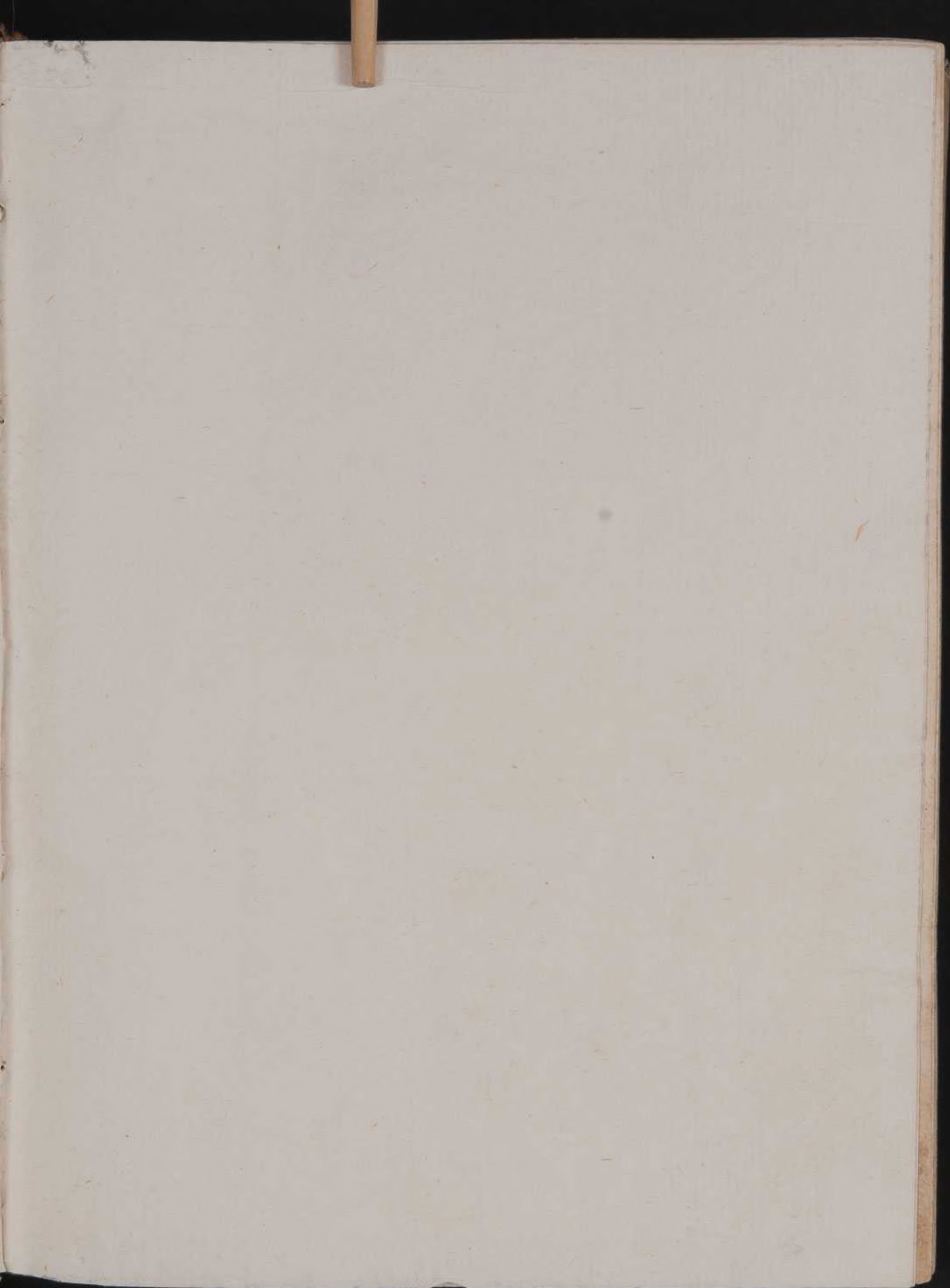

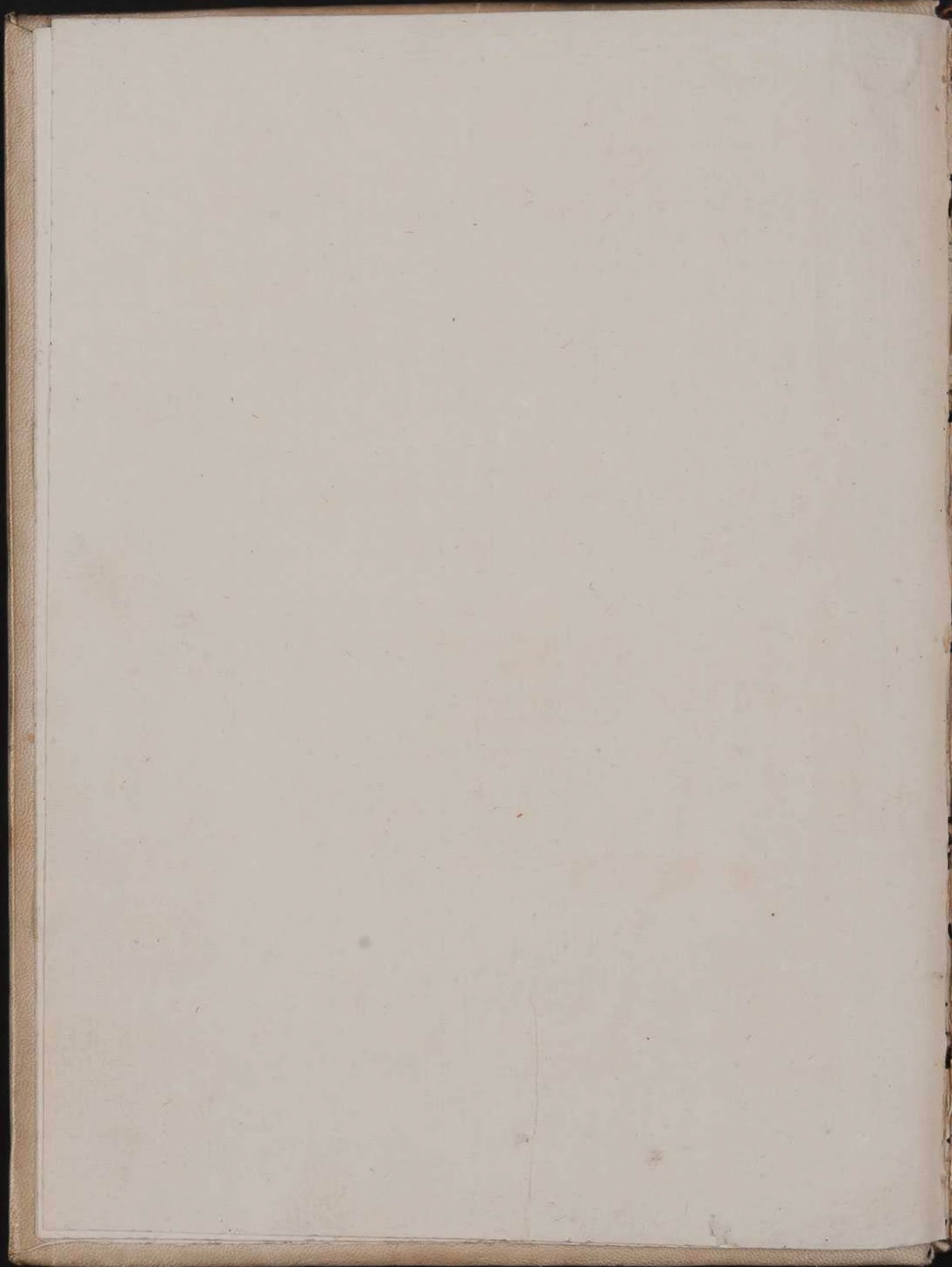

ortedes febres. gentiana. baccag. Lauzi. absinthium. Valeriana.
Centauria. aristologia. rox. pontasilon. añ. xj. mell. q. sufficit.
In hoc continentur libri quatuor medicine.

Idem Ispocratis. Platonis. apoliensis urbis de diuersis herbis sexti
papri plicati ex animalibus. et ex diuersis apibus. 1. ex libris dias-
cordis et herbis feminis.

Vt quis uoluerit pro siqua fuerit querere cura pp. ibecilitates hominis
que p. aurum et as. reuoluerit p. quatuor quadranteula tepor. recur-
rat p. canone numeru congeriem du p. singulas herbas curas
requiserit p. numeru qui subiectus est reuoluerit unu queque
libru sine mora reperiet cura qua querat.

Herba uettonica scolapius adinuenit.

In primo libro sunt herbe descripte.

Quas apoliensis plato descripsit cu uirtutibus medicine earz
quippe mis curit. C. 731. qui p. singulas herbas quatas uirtu-
tes habeant sunt descripte.

Omnia tempus habent cur. tepore cuncta trahuntur.

Qui nescit tempus discat habere rotam.

Oportet pondera medicinalia nosse.

Draoma pondus est denarij argenti scrupula iij.

Obulus dragme pars sexta est. i. scrupulus 5.

Quartus est dragme x. i. scrupula 30.

Acceptabulum est dragme xv. i. scrupula 45.

Coclearium est dragma dimidia. i. scrupulus et semis.

Mina est dragma C. i. scrupula 300.

Herba uettonica qua Scolapius inuenit

habet curas 46. Incipit Canon eiusde herbe

Prima Cura eius ad Capitis fractura. Secunda ad oculorum uitium
ul. dolores. 3. Cura ad aurium uitium et dolores. 4. Cura ad Cal-

gine oculorum. 5. Cura ad lacrimosos oculos. 6. Cura ad Sangu-

nem de naribus nimium profluente. 7. Cura ad dentium uitia. 8. Cu-

ra ad uomitum et suspiciosos et dolore toracis. 9. Cura ad typhicos ut

qui purulentum reiciunt. 10. cura ad stomachi dolorem. 11. cura ad

jocineri dolorem. 12. cura ad liuosos. i. spleneticos. 13. cura ad re-

nium dolorem. 14. ad lacteis dolorem. 15. ad liboris dolorem. 16. ad

uentris dolore. 17. ad alben coctandū. 18. ad colū. 19. ad tussim
20. ad Cotidianas. 21. ad teranag. 22. ad quartanag. 23. ad ue
sicte dolorem. 24. ad aculosos. 25. ad mulieres que si a pastu labo
rant et febricitant. 26. ad paralesim. 27. ad orzores. 28. ad
mulieres Locosas quibus loca a frigore moriuntur. 29. ad san
guine qui p os reiciunt et pululentū excreant. 30. ne ebrius
fiat. 30. ad reuersos de uehiculo. 32. ad isterichos. 1. morbo regio
qui sunt auiginosi. 33. ad Carbūculos.

In primo libro quē plato scripsit sunt herbe pro medicina 132.
eiusde herba 1. plantaginis hē uirtutes 34.

34. ad eos qui p frictionibz laborant. 35. Lapsis de uia. 36.
cuius fastidiosus et exritudine. 37. ut facile edocorant. 38. ut
eos qui cibos continere nō possunt et reiciunt. 39. ad uentris dolo
rem ut et tumore. 40. ad uenerū siqs supserit. 41. ad Serpe
tiam morsum. 42. idem ad Serpetū morsum. 43. ad Canis ra
bidi morsum. 44. ad fistulas. 45. ad lūboz et coxarū dolorem.
46. ad podagram. 47. ad dentium dolorem. 48. ad stomaci dolore.

Herba plantaginis uirtutes hē 34. Prima Cura eius ad Capitis
dolorem. 2. cura ad uentris dolorem. 3. ad dolorem interiore.
4. ad disinteric. 5. ad eos qui pululentū excreant cū sanorunt.
6. ad uulnera omnia. 7. ad uentrem stringendū. 8. ad morsum Serpe
tis. 9. ad Scorpione is pūssum. 10. ad lūbricos. 11. siqua durtia in
corpore fuerit. 12. ad quartanag. 13. ad podagram. et oīum neruorū
dolore uel tumore. 14. ad tercianag. 15. ad sedstūz dolores. 16. ad
uulnera recencia ulcera. 17. Si ab itinere pedes tumuerint. 18. Si cui
quam uulnus secus oculorū ut secus nasum natū fuerit. 19. ad
disintericos et torminosos. 20. ad parotidas. 21. ad ulcera oris
22. ad fistulas sanandas. 23. ad morsū Canis rabidi. 24. ad ue
sicte difficultates.

Secunda herba pentasilos hē nouē uirtutes. Prima cura eius ad uitia
articulorū. ut si pūssa fuerint. 2. ad uentris dolore. tertia cura ei
ad uitia oris aut lingue et gule. 4. cura ad Capitis dolore. 5. cura
ad sanguine de naribus nimīū profluente. 6. ad auge remediū.
7. ad morsum Serpentis. 8. ad cōbustū. 9. ad Cancrū secundū.
Tercia herba Colubaris hē uirtutes 24. Prima cura eius ad uulnera

et parodontas. 2. ad strumas et parodontas. 3. ad eos qui idurata uenas habent et cibos non accipiunt. 4. ad epatis dolorem. 5. ad Canculos. 6. ad Capitis dolorem. 7. ad Serpentium morsus. 8. ad percussum ad rancorem quos greci spalangiones uocant. 9. ad Cuius uidi morsus et ydrofoba. 10. ad uulnera recentia. 11. ad Serpentium morsus. 12. ad ysthericos. 1. morbos reynosos aut uiginosos dicunt.

Quarta herba Symphoniacha uirtutes hnt Septem. Prima cura eius ad aurium dolorem. 2. ad tumores oenium ut tibiae ut curum aut tumor fuerit. 3. ad dentium dolorem. 4. ad igitum dolorem. 5. ad pedum dolores. 6. ad Iocinerum dolorem et pulmonum uexatione. 7. ad pectine mulierum dolorem.

Quinta herba uiperina hnt uirtute una. 1. ad uipere morsum.

Sexta herba hnt uirtutes duas et uocat adon. Prima cura eius ne apes examinetur. 2. cura ad diuites urine siqz facere non poterit et stranguia patitur.

Septima herba Leontopodium hnt uirtute una. Siqz denotus inotis siqz 1. in mupis defectus obligatusqz fuerit sic cum resolu.

Octaua herba botracion hnt uirtutes duas. Prima cura eius ad ulcera chironia. 2. ad strumas et furunculos uel apostemata ut sine ferro aperiantur.

Nona herba Botracion stacie uirtutes hnt duas. Prima cura eius ad lunaticos et ad Cicatrices nigras.

Decima herba Artemisia monoclenos uirtutes hnt tres.

Prima Cura eius ad iter faciendum. 2. ad pedum dolores. 3. ad iter rancorum dolorem.

Vndecima herba Artemisia uirtutes hnt sex. Prima cura eius ad nefice dolorem et stranguia. 2. ad Coxarum dolorem. tertia ad neruorum dolore. 4. ad dolore pedum. siqz grauer uexabitur. 5. Siqz febribus uexatus. 6. ut Infante illarem fatiat.

Xij. herba Artemisia leptisillo uirtutes hnt duas. Prima cura eius ad stomaci dolorem. 2. ad neruorum dolorem.

Xij. herba lapatium uirtutes hnt duas. Prima cura eius ad paniculas que in inguine nascuntur. 2. ad apostemata.

Xij. herba diagorea uirtutes hnt ij. Prima cura eius ad Serpentium morsus et aspidum. 2. ad ossa fracta in corpore.

xv. Herba Saturni virtutes **h. iij.** Prima cura eius ad vulnera
difficilia ut Cicatrices. 2. ad lipitudinem oculorum. 3. Sigs ad mu-
lieres nō poterit affectari obligatur.

xvi. Herba Gentiana virtutes **h. duas.** Prima cura eius ad
Serpentium morsus. 2. ad auris malis.

xvii. Herba Cyclaminos virtutes **h. iij.** Prima cura eius ad ca-
put depelendum. 2. ad alben coctandū. 3. ad splenis dolores.

xviii. Herba prospinata virtutes **h. viij.** Prima cura eius
ad eos qui sanguine reiciunt. 2. ad lateris dolore. 3. ad ma-
millarū dolores qñ lacte hñt et tumores. 4. ad oculi vitia ut
tumore. 5. ad auris dolores. 6. ad disentericos. 7. ad quartana.
8. ad profum mulieris.

xix. Herba aristolochia virtutes **h. viij.** Prima cura eius
ad uim venenū. 2. Infans si contristatus fuerit. 3. ad fistulas si
namdas. 4. a frigore exustos. 5. Contra Serpentium morsus uel
hominū. 6. Infans si contristatus fuerit. 7. ad Canci nomata
que i naribus nascuntur.

xx. Herba naustica virtutes **h. v.** Prima cura eius ad caput
depelendum. 2. ad capis vitia ut pruriginē ut surfures. 3. ad ceu-
ritate. 4. ad struma. 5. ad funiculos sanandos.

xxi. Herba hycubulū virtutes **h. ij.** Prima cura eius ad articu-
lorū dolorem. 2. ad lentiginē. i. fatie mulierū.

xxii. Herba Apolenaris virtute **h. i.** Ad vulnera dizonia et armenarū.

xxiii. Herba Camemelū virtutes **h. ij.** Prima cura eius ad oculorū
vitia et dolores. 2. si uolueris scire virtutes eius.

xxiiii. Herba Camedius virtutes **h. ij.** Prima cura ei ad gubstū.
2. ad Serpentium morsus. 3. ad podagrim.

xxv. Herba Camelea virtutes **h. iij.** Prima cura eius ad epatico.
2. contra uenenū sigs acceperit. 3. ad idropicos.

xxvi. Herba Camepmū virtutes **h. ij.** Prima cura eius ad vulnera.
2. ad storsī dolorem.

xxvii. Herba Camedafue virtute **h. i.** Prima cura ei ad alucā coctandū.

xxviii. Herba Ostiaco virtute **h. i.** Prima cura ei ad oīa vulnera.

xxix. Herba brittonica virtutes **h. viij.** Prima cura eius ad vitia que
in ore nascuntur. 2. ad oscidmē eius. 3. ad dentium dolore ut si

nata fuerit dentes. 4^a. ad paralysim. 5. ad alben coctum. 6.
ad splenis dolore. 7. ad angue q greci synmiche uocant.

xxx. herba Latica siluatica uirtutes habet duas. Prima ad Caligines
oculorum. 2^a. Item ut supra.

xxxj. herba argimonia uirtutes ht viij. Prima cura eius ad oculor
uitia uel dolores. 2^a. ad uentris dolore. 3^a. ad uulnera canceromat.
4^a. ad luxu. 5. ad morsu serpentis. 6. ad percussu ferro ut file.
7. ad Splenis dolore. 8. ad apostemata.

xxxij. herba Aspidilos uirtutes ht duas. Prima cura eius ad dolore
tibiae uel pedu. 2^a. ad locineru dolore ut epatis.

xxxij. herba osilaputu uirtutes ht duas. Prima cura eius. Si qua
duritia i corpore nascatur. 2^a. ad panicule que i inguine nascat.

xxxij. herba Centaurea maior uirtutes ht v. Prima cura eius ad
epatis dolore. 2^a. ad Splene. 3. ad uulnera et Cancerata. 4^a. ad sigil
latices et linores. 5. ad uulnera recencia.

xxxij. herba Centaurea minor uirtutes ht vi. Prima cura ei ad ui
pere morsu. 2^a. ad oculor uitia ut dolores. 3^a. caluantibus corp
oculis ut claritas restituitur. 4^a. ad unguine quieti et erici. 5. ad
lubricos et teneas. 6. ad ueneru siqs supserit.

xxxij. herba psonata uirtutes ht vi. Prima cura ei ad Canis rabidi
morsu. 2^a. ad febres acerrimas. 3^a. ad uulnera oia. 4^a. ad
testinoz dolore. 5. ad ulneru atq huorez pstant. 6. ad Cobustum.

xxxij. herba frage uirtutes ht ij. Prima cura eius ad Splenis dolore.
et. 2^a. ad Suspiciosos.

xxxij. herba altea uirtutes ht v. Prima Cura eius ad podagra.
2. ad Collectiones omes que in corpore nascuntur. 3. ad omes in
catesmas i corpore. 4^a. ad Intestinoz dolore. 5. ad panicula q
in Inguine nascitur.

xxxij. herba ippizur uirtutes ht ij. Prima cura eius ad discente
ricos. 2^a. ad sanguine qui per os reiciunt.

xl. herba malua siluatica uirtutes ht v. Prima cura eius ad
uesice dolore. ut ad eos qui sanguine p urina fatiunt. 2. ad
nemozu dolorem. 3. ad lateris dolores. 4^a. ad uulnera recencia.
5. ad panicule que in inguine nascitur.

xlj. herba lingua bonis uirtutes ht ij. Prima cura ei ad teriana.

- siue quartanas. 2^a. ad apostuma i corpore. 3^a. ad suspirium.
- XLij. herba bulbifollii virtutes h^t. iij.** Prima cura eius ad fetu-
pitos. 2^a. ad priones. 3^a. ad panarucios. 4^a. h^t Ichopias ad extinguenda sitim.
- XLij. herba Conulidom. virtutes h^t. duas.** Prima cura eius ad strumas
excuciendas. 2^a. ad perimones.
- XLij. herba galigū virtutes h^t. ij.** Prima cura eius ad morsu canis. 2^a. ut
XLvj. herba marubiu. virtutes h^t. viij. Sanguis de naribus curret et cap leui fatiat.
Prima Cura eius ad tussim graue. 2^a. ad stomachi dolore. 3^a. ad coelo-
lomata. 4^a. Sigs uenenuz acceperit. 5^a. ad scabies ut iustigines. 6^a. ad
pulmonu uexatione. 7^a. ad omes duritiem. 8^a. ad pedu ut sigs lapsus
ceciderit i langore et habuerit nervoz et spadolos renum.
- XLvj. herba esifion virtutes h^t. ij.** Prima cura eius ad fistulas que
in Corpore nascuntur. 2^a. ad Capitis fracturam.
- XLvj. herba gallitrichū virtutes h^t. ij.** Prima cura eius ad strumas
uiginiu. 2^a. ad Capillos intingendos.
- XLvj. herba immoliū.** Cura eius est ad dolore matricis.
- XLvj. herba Eliozpui virtutes h^t. ij.** Prima cura ei ad uenenuz Sigs
acceperit. 2^a. ad laxuz
- L. herba Cuias virtutes h^t. ij.** Prima cura eius ad sciaticos. 2^a. ad
omē dolores in corpore.
- L. herba politriciū virtutes h^t. ij.** Prima Cura ei ad colo dolore. 2^a. po-
litriciū facit ad Capillos mulierum.
- Lij. herba fistula regia virtutes h^t. ij.** pma Cura eius ad urina que i
ore nascuntur. 2^a. ad Ventris fluxum.
- Lij. herba papauer siluaticū virtutes h^t. iij.** pma cura ei ad epiforas. 2^a.
oculoz. 2^a. ad emigrania i Capis dolore. 3^a. ad Somnu qui nō dormiunt.
- Lij. herba ynanter virtutes h^t. iij.** Prima cura ei ad stranguia. 2^a. ad
tussim grauem. 3^a. ad deffectiones stomachi.
- Lvj. herba narassus virtute h^t. vna.** ad tificos ut collicos
- Lvj. herba splenion. virtute h^t. vna.** ad Splenis dolorem.
- Lvj. herba polion.** ad Lunaticos.
- Lvj. herba victoriola.** ad flegmata intercicienda
- Lvij. herba simfotu virtutes h^t. iij.** Prima Cura eius ad profluu
mulieris. 2^a. ad couulsim ut abintus ruptu. 3^a. ad stomachi dolo-
rem. quarta ad tussim.

- Lx.** herba asterion virtute h't una. v3. ad Caducos
Lxi. herba leponispe virtute h't y. p. ad ventrem sollicitu. 2. ad profluu mulierz.
Lxii. herba diptamni virtute h't iij. Prima cura eius q si mulier
in utero petas mortui habuerit. 2. ad plagas siue a ferro siue a
sude qui iucis parturit. 3. ad Spemiu morsus. 4. ad illos qui
uenerum supseant.
Lxiii. herba Solago maior virtute h't una v3. Ad Scorpionis ictus
et ad Serpentium Morsus.
Lxiv. herba Solago minor virtute h't una. ad Lubricos necandos
Lxv. herba petonia virtute h't y. Prima Cura eius ad Lunaticos
qui cursum Lune patiuntur. 2. ad Siaticos
Lxvi. herba petestreon hyptis virtute h't iij. Ad omnia Venena.
Lxvii. herba buonia virtute h't una. Ad Splenem.
Lxviii. herba nyssa virtute h't una. Ad disentericos.
Lxix. herba chusson virtute h't y. Prima Cura eius ad furtiu
dolorem. 2. ad Interaneorum dolorem.
Lxx. herba ysatis virtute h't una. Ad Serpentiu morsus
Lxxi. herba scordeon virtute h't una. Si Serpens percussit
Lxxii. herba uibasci virtute h't y. Prima Cura eius ad occusos
malos. 2. ad podagram.
Lxxiii. herba eradica virtute h't y. Prima cura eius. Sigs iura am
bulare uoluerit. 2. ad Caliginem oculorum.
Lxxiiii. herba strignos virtute h't v. Prima Cura eius ad ignem
sacru. 2. ad herpetas quas greci uocant zon. 3. ad Capitis
dolore. 4. ad detin dolores. 5. ad sanguine si de naribus fluit.
Lxxv. herba Celidonia virtutes h't y. Prima Cura eius ad Caliginem
et qui ulcera hnt in oculis et scabiem: et albuginem oculoru
extenuat feliciter. 2. Item ad Caliginem oculor.
Lxxvi. herba Senecion virtutes h't viij. Prima cura eius ad ulneta
quas uetustissima. 2. Sigs ferro percussus fuerit. 3. ad os ictericmag.
4. ad pedu tumore ut dolore aut sdez neruoz. 5. ad stomaa dolore.
6. ad luboz dolore et coxassaz. 7. ad podagram.
Lxxvii. herba felice. virtutes h't v. Prima Cura ei ad uulneta. 2.
ad ramice pueror. 3. ad dolore femoru ut sude. 4. Itz si ex eade
herba languidu subfumugaueris facili me conalescat ifims. 5. ad

- spletus dolorem.
- Lxxvii.** herba graminea virtutes h^{ic} iij. Prima Cura eius ad Splenis do-
lorem. 2^a. ad epiforas oculorum.
- Lxxviii.** herba gladiolum virtutes h^{ic} iij. Prima Cura eius ad vesice dolore
ut ad eos qui urini non faciunt. 2^a. ad Splenis dolorem. 3^a. ad Coli do-
lorem vel precordiorum.
- Lxxix.** herba rosmarina virtutes h^{ic} viij. Prima Cura eius ad dentium
dolorem. 2^a. ad Languidos. 3^a. ad pruritione in Corpore. 4^a. ad
Epatis dolorem an interaneorum. 5. ad tussim. 6. ad interiore dolore.
7. ad albonem in oculis. 8. ad uulnera recencia. 9. ad terciaque.
- Lxxx.** herba pastinaca siluatica virtutes h^{ic} iij. Prima Cura eius ad muli-
eres que a partu laborant et non purgantur. 2^a. ad idem ut supra.
- Lxxxi.** herba pedicularis virtutes h^{ic} vna. Ad pedagram.
- Lxxxii.** herba mercurialis virtutes h^{ic} iij. Prima Cura eius ad Ventris du-
ritiem. 2^a. ad mestrui prouocanda. 3^a. ad oculorum uitia. 4^a. Sigdiane morient.
- Lxxxiii.** herba radiolu virtutes ij. Prima Cura eius ad Capitis do-
lorem. 2^a. ad Alucem ~~concedit~~ Concedendum.
- Lxxxiv.** herba asperagi virtutes h^{ic} vi. Prima Cura ad vesice dolorem
ut tumore. 2^a. ad quartanas. 3^a. ad dentium dolores. 4^a. ad elephantos.
5. ad renu dolorem. 6. Sigs malivolus denotauerit homine.
- Lxxxv.** herba Samia virtutes h^{ic} iij. Prima cura ad morbum regnez q^{ue} est au-
riginem. Secunda ad Capitis dolorem. 3. ad Carbunculos vel
ignem sacrum.
- Lxxxvi.** herba Camis caput virtutes h^{ic} vna. Ad Epiforas oculorum.
- Lxxxvii.** herba Eruca virtutes h^{ic} viij. Prima Cura eius ad aurium do-
lorem. 2^a. ad emoroydas dextringendas. 3^a. ad profluu mulieris. 4^a.
ad Cardiachos. 5. aduersus gurgurum et laboru uitia. 6. ad
uue remediū. et ad uulnera recencia et edolemata. 8. contra Serpen-
tiu morsus.
- Lxxxviii.** herba millefolii virtutes h^{ic} ij. Prima Cura eius ad dentium do-
lorem. 2^a. ad urine difficultates.
- Lxxxix.** herba ruta virtutes h^{ic} x. Prima Cura eius ad Sanguine de-
nariibus nimium profluente. 2^a. ad Inflationes. 3^a. ad stomaci do-
lorem. 4^a. ad Inguinu dolore. 5^a. ad epiforas oculorum. 6. ad Cili-
ginem oculorum. 7. ad Carbunculos. 8. ad morsum Camis rabiosi.

5
9. ad plagas. 10. ad Capitis dolorem

Lxxxix. herba Metastem *virtutes* h. ij. Prima Cura eius ad aurium
dolorem. 2. ad elefanticos.

Lxxxxij. herba ebula *virtutes* h. v. Prima Cura eius ad Canculosos.
2. ad splene. 3. ad Colubis morsum. 4. ad Idropicu. 5. ad Splenis dolore.

Lxxxxij. herba pulegiu *virtutes* h. xij. Prima Cura eius ut Caput
ne a Sole doleat. 2. ad dolorem Intestinoz. 3. ad nauisus Stomaci.
4. ad Ventris pruriginē. 5. ad Ventris dolorem. 6. ad tercianas
7. Si Infans in utero mulieris mortuus fuerit. 8. ne inane nauisus.
9. Si mulier minus purgatur. 10. Si secunde a partu ne secutur. 11.
ad vesice dolorem ut cauli. 12. Siqz cor aut pectus dolet. 13. Si
mulier obticuerit. 14. ad Stomaci dolorem siue iflatione aut testi
noru dolore. 15. ad morbu articularu. 16. ad Splenis dolore. 17. ad
sca uel Coxaru dolorem.

Lxxxv. herba nepeta *virtutes* h. ij. Prima Cura eius ad tercianas.
siue Cotidianas. 2. ad morsum Serpentis.

Lxxxvi. herba peucedenum *virtutes* h. ij. Prima cura eius ad Serpetes
effugandos. 2. ad freneticos.

Lxxxvii. herba Emula capana *virtutes* h. ij. Prima Cura eius ad ue
sice dolore. 2. ad dentium remedia.

Lxxxviii. herba Cinoglossa *virtutes* h. ij. Prima Cura eius ad mor
sum Serpentis. 2. ad quartanas. 3. ad aurium inutile qui minus audit.

Lxxxix. herba Saxifraga *virtutes* h. iij. ad Canculos expellendos.

C. herba edera *virtutes* h. iij. Prima Cura eius ad Canculos expellen
dos. 2. ad Capitis dolore. 3. ad Splenis dolore. 4. ad Spalangioz
morsus. 5. ad ulceru remedia. 6. ad nares maleolente. 7. ad aurium
dolorem. 8. Caput ne a sole doleat.

C. i. herba Serpyllum *virtutes* h. ij. p. cura ad Capitis dolore. 2. ad robustu.

C. ii. herba Absinthiu *virtutes* h. iij. p. Cura ei ad piculu fungoz. 2. ad
liuores tollendos. 3. ad lubricos. 4. ad ieiunij titergigis molestia.

C. iij. herba Salvia *virtutes* h. ij. p. e. eius ad reuereti pruriginē. 2. ad pruriginē

C. iij. herba Coniadiu *virtutes* h. iij. Prima Cura eius ad lubricos. Item amiz
2. ut mulier cito pariat. 3. ad frigora quartanas et ad tercia
nas. 4. ad pullices.

C. v. herba portulaca *virtutes* h. ij. Prima Cura eius ad sanguinem

- nimium profluentez. 2^a. ad Stomaci ardorem.
 C. vi. herba Cerefolius virtute h^{ab}. 1. v^{er}o ad Stomaci dolorem.
 C. vii. herba Sinjimbuz virtute h^{ab}. 1. 1. ad Vesice dolorem et striguriam.
 C. viii. herba Olisatum virtute h^{ab}. 1. 1. ad Vesice dolorem et striguriam.
 C. viii. herba lilium virtutes h^{ab}. 1. Prima ad percussu Spemig. 2^a. ad luxu.
 C. x. herba timallu virtutes h^{ab}. 1. p. c. ei ad Intertrancoz dolores.
 2^a. ad uerucas tollendas. 3^a. ad fistulas. 4^a. ad leprosoz.
 C. xi. herba cardus siluaticus virtutes h^{ab}. 1. p. c. ei ad Infirmitate Stomaci. 2^a. ad
 C. xii. herba lupinu motanu virtute h^{ab}. 1. 1. ad libricos et timide. 2^a. ad omnes malos et no timore.
 C. xiii. herba laterulez virtute h^{ab}. 1. 1. ad duritiem Ventris.
 C. xiiii. herba lactuca leporina virtutes h^{ab}. 1. Prima Cura eius ad febrez.
 2^a. Si pilli oculi abstauerint.
 C. xv. herba Siacle agrie virtutes h^{ab}. 1. Prima Cura eius ad tumores. 2^a.
 ad Collectiones. 3^a. ad yeteracos. 4^a. ad podagru. 5^a. ad p^{er}catione eius.
 C. xvi. herba Canapa virtutes h^{ab}. 1. Prima Cura eius ad mamillarum
 dolorem. 2^a. ad frigore exustis.
 C. xvii. herba ruta motana virtutes h^{ab}. 1. Prima Cura eius ad Caliginem
 oculor. 2^a. ad precordior. dolores. 3^a. ad Caliginem oculor. 4^a.
 ad Ignem sacru et acoris que pueroru Capita nuclant. 5^a. qui urina
 facere no possunt. 6^a. Si mulier extrinsecus aliquid mali habuerit. 7^a.
 Siq^{ue} percussus a Scorpione erit.
 C. xviii. herba eptasyllos virtutes h^{ab}. 1. Prima Cura eius ad putredine
 oris. 2^a. ad eripnas et chizadag. et os duritiag. 3^a. ad pedu dolorem.
 C. xix. herba ocyinu virtutes h^{ab}. 1. Prima Cura eius ad Capitis do-
 lorem. 2^a. ad epiforag oculor.
 C. xx. herba apiu h^{ab} vna p^{er}catione et virtute. 2. p^{er}catio eiusde. p^{ri}ma
 cura ei ad epiforag oculor. 2^a. ad durities Stomaci.
 C. xxi. herba chysocantis virtute h^{ab} vna. 1. ad Idropicos.
 C. xxii. herba menta virtutes h^{ab}. 1. et p^{er}catione. p^{er}catio eiusde. p^{ri}ma
 cura ad Ignem sacru. 2^a. ad vlcera i Capite h^{ab}ita.
 C. xxiii. herba anetu virtutes h^{ab} duas et p^{er}catione. 1. p^{er}catio eiusde.
 p^{ri}ma Cura ad veretri dolorem. 2^a. ad Capitis dolorem.
 C. xxiiii. herba origanu virtute h^{ab} vna. 1. ad tussim.
 C. xxv. herba semperuina virtutes h^{ab}. 1. Prima Cura eius ad apostema
 2^a. ad emutricum.

- Cxxvi. herba femiculi virtutes h^{ab}et .ij. p^{ri}ma ad tussim. 2^a ad vesice dolore.
 Cxxvii. herba erigon^{is} h^{ab}et precatione una et virtute una. precatio eius
 dem. Cura eius ad typhos.
 Cxxviii. herba sisymbrium virtute h^{ab}et .ij. v^{er}o ad profluu mulieris
 Cxxix. herba periselinum virtutes h^{ab}et .ij. p^{ri}ma Cura ei ad Serpentis
 morsus. 2^a ad nervorum dolorem.
 Cxxx. herba basilica virtute h^{ab}et una et precatione una. Precatio eiusde
 p^{ri}ma Cura eius ad Serpentis morsus.
 Cxxxi. herba brassica siluatica virtutes h^{ab}et .ij. p^{ri}ma Cura eius ad tu
 mores omnes. 2^a ad lateris dolorem.
 Cxxxii. herba mactraga virtutes h^{ab}et .vi. p^{ri}ma cura eius ad
 oculorum dolorem et febre. 2^a ad stigmata corporis. 3^a ad igne
 factu. 4^a ad morsum Serpentis. 5^a ad Chiriacas. 6^a ad articu
 lorum dolorem.

De Taxone bestiola.

Incipit deprecatio terre.

Ea sancta tellus cetera nature parensque cuncta generas sidus
 quod sola prestas gentibus tutela celi ac maris diuini arbitrat^{is}que
 eius per que silet natura et somnus capit. Idemque luce reparas et
 noctem fugas tu ditissimas umbras tegis et imensos chaos ventosque
 et ymbres tempestates et misces fretta fugasque solem et procellas
 conat^{as}. Item cum vis hilares promittis diem et alimeta uite tri
 bues perpetua fide. Et cum recesserit anima a te refugimus. Ita quicquid
 tribus in te cuncta recedunt. M. cito uocaris magna tu mater
 deum pietate qui uicisti diuini nominatum. Illa uero gentium et diuini
 parens sine qua me maturatur quicquam nec nasci potest. tu es magna
 tu es diuina regina. Dea te diuina adoro tuumque ego nomen innocens
 facilisque prestes hoc mihi quod te rogo referamque gratias. diuina tibi me
 rito fide. Exaudi queso et faue ceptis meis hec quod peto a te diuina
 mihi presta uolens herbas quasque generat tua maiestas salutaris
 causa tribus cunctis gentibus. hanc mihi proutas medicinarum tuarum. ut
 niant mecum tuis uirtutibus quicquid ex his fecero habeat euentum
 bonum. Cuius eade dedero quisque easdem a me acceperint sanos
 eosdemque prestes nunc diuina postulo ut hoc mihi maiestas prestet. quod

te supplex rogo.

Oratio tertia Explicit.

Pocrates mecenatis uobis salute. Libellum quem rogam tibi pro-
missi omni cura adhibui. Ita descriptum misi ordinatissimum tue
salutis custodem quem debes cum diligenter in tua quam scriptum est ad
curationem eius corporis tui omnia explorata sunt que cum corporis affectu cor-
poris celeriter complexitum intueri et ratione debebis. Namque ego dili-
genti cura licet summa breuitate comprehendere singula curationum
omnia. Sicut prope inposito a Cesari nostro feceramus et perire et esti-
mate poteris. Sapientibus eius ratio uenire in consilio consueuerunt
eos itaque corpus hominum percutitur aliterque in generibus consistat. Sed
precipue hominum castido calido frigido siccis humido frigido et
continetur uiscera tertiis spiritibus. Calore continetur anima qua ui-
uimus. Inde est qua uita utimur. Sicutque ossa que uires faciunt ad
sustinendum laborem. Humidus est sanguis quo alitur uita per ossa et
viscera benecuntur que sanguine regunt. Sanguis animam animam
uita sustinet. Spiritus autem aeris est. ossa neque munita uirtute cor-
poris prestat qua in mulieribus uulneribus secit uidemus nascitur
et putredine quae uersa facit nascitur et bilis acida et amara dicitur
mater morborum bilis est autem est concitat calores putredine per fricationem
nascitur quae facit colorem intestinum. Quia et inflatio que corpus ex-
tendit ut rumpi uideatur. Sanguis autem a nimio cibo nimiaque potione
incipit habundare et cruditate corrumpitur. Qui cum euagatur extra
cursum nature infert aliqua corporis uitia et in quacumque parte corruptus
inluet frigit et ledit. Nam sanguis dum quoque uiciat et in os ho-
minis incendit incipitque fetere ac cum est integer sanioris anima
sine dubio confirmat ut possit frigus caloremque forciter sustinere cum
habundat. Cumque calor anime sanguinem coctauerit calorem et frigus
facit corporis languorem animamque malum generet odorem quo facilius
quod comodis ualitudinis fruamur et in comoda uitamur pronostica
i. procurentia uitia signis naturalibus cognoscamus. Cognitam
eundemque morbosum in corpore pariter origine ostendit a capite

et torace et ventre et hepica. Ita locorum notas cognoscimus homines sanierint. Urina mane alba. an prandium rufa. post prandium candida. Item Cena rufa. nec ego in necessitate prandendi imposui. Et magis urina tempora naturalia ostendit. Candida ergo urina debet esse si auctitas non est manere in quieto corpore. Deinde motus ipse et ambulatio interdum misceat aquae et hepica quae urina expellimus. Ideoque Coloratio id facimus urina. Quod si mane mutaverit Colorem ostendit subesse vitium quod genus aut sit vitium sic intellegimus cum a Capite morbi oritur solet capitis dolor tetari: tunc super alia terra varia tempora saluunt aures sanant oculi lacrimantur: nares replete odore non sentiunt. Cum ex his ergo aliquid acciderit Caput purgare oportet hac ratione. Inspice aut Corone bulbuli fasciculum deferre fatias in aquam ut continebis cum caput calidum habueris ut fluat et pluitas. Quod si quis nequeat canere epysore aut denting aut auribus dolore interdum etiam parotideae quae nascuntur et quae vitia circa facies cervicesque oris solent. Item destilatio aut grauitudo interdum ulcera in Capite nascuntur aut etiam Capilli deffluant. Cum autem a thorace morbus nascatur incipit Caput sudare linguaque fit grauior aut os amarum aut tonsilla dolent oscitatio sequitur sine sompno et quietem grauitas corporis animi dolor purgare corpus. Brachia manusque intremescunt subito tussis arripit. Ex nobis igitur cum aliquod acciderit vitibus urinae si uomueris siue ieiunus siue post cenam ut in balneo plus aut prodesit si ieiunus bilem eieceris cum enim diximus matrem morborum. Sed qui vomere nolunt qui stomacho laborant. Decimo quoque die abstinebas omne vitium vitabunt. non frequentuomendo solet stomachus corrumpi. quod si auentis morbus oritur haec sunt signa ventris nemaciter conturbatur sentit dolorem ut cibum et potio amara videntur genia succidunt lumbi grauantur inter scapulas contrahitur totum corpus particulatim graue fit: tantum pedes graui sunt crura: renes indolescent statim incutit febricula. His itaque Cognitis prima est absumptio utilitas cum et medicamentis satius est albam purgare ut graue corpus

Leuamētis adiungitur. Quid si corpus magis pieuerit ut Ali-
nes alterū diem abstinentiam si tō uires patiantur si miras q̄ le-
uissime sumas cibū sicut ouis foris aut ad ouo simile hoc qui
neglegūt fuit adiaci aut torminosi aut disenterici et nascuntur
tertiane fuit pedagraia dura ē ei morbus et articulus accedere
solet. Quicquid et sanguine a naso emperere solet. Oportet enim
custodire et emendare urīnā a uesica qui nascitur morbus hoc
dabit signa plene uidebitur et cito saturi sequit. Inflationes
uentris et strepitus uidentur oscitare nec osatatur sed tū os de-
ducit. Sequitur totius Corporis stupor sompnus gravis quasi
mareor corporis fit urina libida et uas tumescant etia peren-
da in cauculosi fiant. h̄ uita sic emendantur. feniculi et apia
uino austeri facito. Vel et eay herbarū radices teres ex uino
ciatis. y tro aqua calida ut daucus semen. Et mirra pusillum
mā ex uino ciatis duobus et fauiz aque calide ut ac albi n̄
ancutinu machfac uino ut supra scripsi. Et bibas ut radices as-
paragi ut herbarū eratiū uel Serpillū decoque eay eay uino mix-
tum bibe. que qui neglegūt fuit ydropi. Sequitur. et
renū et uesice dolor fuit quoq̄ cauculosi secūtur stranguria
et Venter tumescat. plura aut oportet eay uiras ut possit su-
stinere medicinam ita ut febre et cruditate careat fuit ergo
cataplasmata adhibentur que rupta sunt capiti uenter uesice cru-
ditati frigori calori prout tempus erit. Oportet rosa aceto
oleo uino trito linguaz aspectu melle fricet ut mēt folio reliqua
diligenti medico p̄mittenda sunt q̄ morbus acutus est. Qm̄
petendi corpori sanū et ibecilli p̄ urina notisset adiaci curationis
consilia. Nunc et Compositiones medicamentarū et adiaci urinz
ne nascantur corpora uitia alterū. Aliter ut emendatio ad san-
tate pro qua conuersus aut om̄s ip̄ius morboz. Duo s̄ remedia
certissima p̄mū est decimo quoq̄ die ut abstineas a cibo et po-
tione deij postremo die laboris cibū q̄ p̄mo tuas sic efficies
oportet nequid omnino uitis accedat et p̄petua sanitate utaris.
Altera res est potio salubrisq̄ lenitudine confirmat eay aut pot-
iones inferius habes potiones p̄anosim copulans amicissime metenas
eay cesare mō morari meministi. Et h̄ fatiendo nūquā nullū

8
 corporis Lingore decidisse nec inq. austru itaq. me habebis tēu
 libellū meū legendo adiecti. Et qd tibi plenius prestare Esiliū poterit
 terenti ut pisi q. i ultimo libello legeris amatus ē herbarū que sūt
 cūsermibus nūq. lunā obsecres cū tolles et cū ponas curato si tibi
 nō feceris et adiminatione lune sustuleris mirus ualere scire te
 oportet. Et tū ipm mne p. lunaz augere et minui et cerebra
 etiā hominū augentur crescente luna. Cū aut luna ita et una
 queque earū rem deminutionē sentit. Et licet recognoscas.
 Et bestisq. condie imolantur quibus uidet oibus et augere et
 minuire p. lunā quasi ita est. In herby quoq. componendis
 et medicamenti sui melius eadem potestate habere sone et diu uno
 totius tibi scripsi si p. quoz uires suas quibus relinq. aut uti
 debeat aut absint. Incipimus ergo ab yernis conuersione que
 fit soli p. tiali diei xij. kl. Januarij tē emz icipit se diffundere
 humor inarescens usq. ad conuersionē ueris. utendū est ergo cali
 die et aptis temporibus et uino aliquatim indulgendū. Sūt
 aut dies in supradictarū conuersionē. xxiij. nā incipit ueris ipi
 conuersio vj. kl. aprilis ex eo z sūa crescit et sanonū. utam ē bene
 olentibus et acibus oibus corpus excite labore debemus usq. ad ortū
 ampliatus diebus. f. xviij. nā ampliades oriuntur vj. id maias. Ex
 supradicta igitur usq. in hanc diem fel crescit amaritudo emz auge
 tur ex qua febribus ministratur alimonia usq. ad estia conuersionē.
 Utimur ergo dulcibus uenere aut yernis labore nihilominus cor
 pus excitauimus. Sūt aut hī dies ad supradictā conuersionē. xxiiij.
 conuersio ueris aceti uera xij. kl. Julias. Incipit tūc nigri fellis.

Incipit Precatio oīz herbarum.

Nunc uos potestates oīz herbarū deprecor. Exoroq. maiestate
 vram nosq. pateris tellus generauit et cūctis gentibus dono dedit
 medicina sanitatis inde cōtulit maiestatemq. omī generi huāno sing
 auxiliū utilissimū s. simplex et posco precorue adesto te cū vris uirtutibus
 quaque creauit uosq. p. misit mibi ut coligam uos fauente hoc et iam
 cui medicina tradita est quātumcūq. uestra uirtus potest prestare
 medicina bona causa sanitatis gratia. Precor mibi prestetis per
 uirtute uestra ut oibus uicibus q. q. ex uob. fecero cui ue hōi dedero

habeat effectum celerem et eventus bonus ut semper mihi licet fa-
uente maiestate vos colligere pugnare vobis fruges et orationes eam.
per nomen maiestatis qui iussit vos nati.

Herbarium Antonij muse quem tradidit M. Agrippa cesaris explicat
Incipit Epistola Antonij muse sine de herba uettonica quantaq; uirtutibus ha-
beat. &

Antonius Musi M. Agrippa Salute Cesari auguste p[er]f[ec]-
tissimo omnium mortalium se et iudicibus ipsius proximum auxi-
lium quoque artis mee clarissima cesari iudicioque presens esse tecum
per hunc commentum artis mee peruenire ad te uolo munuscu-
lum ipse itaque mereri aut habere in Agrippa opus octuare meum
expimentum ex omni medicorum sumorum disciplinis ex ordine ordina-
tum uelut presente semper hinc munda tuum cum preposuerit mihi
medicamina dicere placuit cernis extimauit transire effectum.
Herbe uettonice cuius salubritatis habet corporibus alias res
ut conueniant i[n] omnia tunc ante potestates eius dicende sunt. &
neque remedijs tantum e[st] aspici maius est & sine offensa stomachi
prosit non gustatus asperos offert. egrotantibus remediator inu[er]sa
mediocri quidam leuitate parata nec dulcedine fastidium nec
acrimonia offensa prestat itaque prodesse effectus sanitatis alli-
gantes non ut alcer uel absinthium quorum non est tanti sentire
auxilium ut amaritudinem sentias uettonica tantum per ut eam
Laborantes tamen inuemat sed et libenter tam amabilis uelut igno-
rante coas suspicari herbum utilem corpori eius tamen potest effec-
tus ut etiam numero. A. 7. 40. morbos remediat. Licet ergo fides
possit ut uitis omnibus prosit maxime tamen ad sanandas mulieres
apta est. Proponendum ergo putavi quibus salubritatibus que subiec-
te sunt prosit. Hanc autem herbam uettonicam et pauci nouerunt
medici et siqui sciunt non ad titulum perspexerunt quibus utilem
uirtutibus nouerunt quod prodest. Ad organa hydraulica quibus
uti nescierunt per h[oc] diutius proloqui necessarium non putavi ut so-
lus effectus herbe uettonice nosteretur hanc autem suo tempore
collegi. i. mense augusto cum ceteris herbe maturefcere incipit
cum semine et radicibus sine forma eamque exassam ne t[er]re inhe-
reat et tumba erant fatiens atque ita terens cum radicibus suis.

9

Cubro aromatico molissime i puluere redacto tu uolueris uti:
sic uteris

Scolapius ubi Vettonica leget qua ipse eam inuenit.

Scolapius.

Primum nomen Herbe Vettonica

Omnes dicunt cestros

Alij cizonem uocant

Tusci indicem dicunt

Alij cosmece. Spanij psychotripos uocant.

Alij uero thiacariza dicunt. Sur peroponica dicunt

Alij therioponon. Alij pandonia nuncupant

Prophete ieraca dicunt

Romani uettonica uocant

Galli uettonicam

Italij Seratulam uocant

Cuius Virtutes infrascripte sunt.

Hec herba Vettonica nascitur i pratibus et i montibus locis mundis
et opacis circa fructus animas hominum et Corpora custodit / noc-
turnas ambulationes et loca sancta et busta et iam insuper tunc
dus et omnes res sanata. Legis eam sic.

6

Herba

Vettonica.

Precatio eiusdem Herbe:

Herba vettonica que prima inuenta est a Scolapio: his precibz
adepto: peto magna herbarum omnium dona: diis p[ro] bonis qui te iussit
creari et remedijs plurimis adesse: his numeris 47. adesse: digne
us. h[oc] incantat[ur] mundus ante solis ortu[m] legis ea[m] mense augusto.

Prima Cura eius ad Capitis fracturam.

Herba Vettonica cotusa et sup[er] capite ictu p[er]usso iposita utitur mira
celeritate oluitur et sanabit. Et o[mn]i[m] melius facis efficacius si tertio
quoq[ue] die refecta .i. recentior[m] iponag donec sanet eius potas t[ame]n
fertur h[er]e uirtute ut ossa quoq[ue] uini sua extrahit.

Secunda Virtus: eius ad oculorum uitia ut dolores.

Herba Vettonice radices ex aqua ad tertias decoque: et ex ea aqua
oculos fobeto: ipsius aut[em] folia trita sup[er] fronte[m] et i[n] oculis iponag miram
rem senties.

Tercia ad aurium uitia et dolores.

Herbe vettonice recentes folia p[er] se aut i[n] aqua madefacta p[er] t[er]tiu[m]
sucum eius occipies: deinde abiecto roseo tepidat[ur] et i[n] aures pillabis
lana quoq[ue] sup[er] iponag dolore aurium uelociter tollit.

Quarta ad Caliginem oculorum.

Herbe vettonice .3. i. aque calide ciatog. iiii. ieiunans bibat omne[m]
caliginem et i[n]feriore parte qui caliginem oculorum facit extenuat.

Quinta ad lacrimosos oculos.

Herba vettonica comedat comedat et aciem oculorum clamore facit.

Sexta ad sanguinem de naribus nimium profluentem.

Herba vettonica cotrita paululu[m] salis adiecto digitis duobz pollicet
et medio quatu[m] tollit postea nares obturet continuo sanguinem sistit.

Septima ad dentium uitia.

Herba Vettonica ex vino uet[er]i ut aceto ad tertias decoque partes
et i[n] ore teneat dolore dispartit.

Octava ad vomitum et Suspiriosos et toracis dolorem.

Herbe vettonice .2. i. 75. ex aqua repida q[ui]ntis. v. bibendum si dederis
miraueris effectum bonum.

Nona ad thysicos ut qui purulentum reiciunt.

Herbe vettonice .3. i. dato maducare p[er] triduum cu[m] mellis coctam
ieiunans edat.

Decima herba ad Stomaci dolorem

Herbe uettonice 3. iij. aque calide quantos iij. dato maducare p tri
diu et aq frigde quantos iij. da ut bibat

Undecima ad Iocineris dolorem.

Herbe uettonice 3. iij. aque calide quantos iij. dabis ut bibat p tridui.

Duodecima ad lineos. i. splentiticos

Herbe uettonice ex vino decocta et potui data lineosis prodesse scias.

Terciadecima ad renu dolorem.

Herbe uettonice 3. iij. et mulla quantos duos du bibe et sanus erit.

Quartadecima ad lateris dolorem

Herbe uettonice. drag. iij. ex vino uetere quantos iij. piperis guma +
xxvj. contritu et calefactu ieiunus bibat.

Quintadecima ad Liiboru dolorem.

Herbe uettonice 3. iij. et vin amineo quantos iij. piperis guma xvj
contritu et calefactu ieiunus bibat

Sextadecima ad vomie dolorem

Herbe uettonice 3. i. aque calide ciatos duos bibedu dabis his aut du
taxat si aptauerit opoitio quoz no ex cruditate testina torquetur.

Septima decima ad aluen coctandiu.

Herbe uettonice 3. iij. hyormellitos ciatos iij. bibere dabis uetis stitiz mouit

Decima octaua ad collum

Herbe uettonice cu vino austri bulliat. et accepta quantum merus co
tinet aque proficiet.

Decimanona ad tussim

Herbe uettonice 1. iij. cu melle accipiat p dies iij. sic ita ut puluer
et mel ignilem coquatur.

Vigesima ad cotidianas

Herbe uettonice 3. iij. arnoglosse 3. i. et aque calide ciatos iij. dabis
ut bibat mire sanabitur.

Vigesima prima ad tertianas

Herbe uettonice et pullei 3. sigulas aque calide ciatos x. iij. iij.
contere et sub accessione dabis bibere sanabitur

Vigesima secunda ad quartanas

Herbe uettonice 3. iij. molluittia uncia vna. aque calide ciatos iij.
i iij. comiscelis an accessione dabis istanario bibe sine difficultate sa

nabitur.

Vigesima tertia ad vesice dolorem.

Herbe uettonice 3. iiij. apis radices iiij. decoque in aqua ad medietas
et cum decocta fuerit uettonica ipse permiscebit et dabis bibere. dolore
in perpetuo sanabitur.

Vigesima quarta ad Canculosos.

Herbe uettonice 3. iiij. ex aceto scilicet et mellis 4. j. et aqua calida ciatos
iiij. dabis bibere. Canculosos deficiat.

Vigesima quinta ad paralysim.

Herbe uettonice trita et imposita nervos et in precisas glutinare et
sanare peribitur.

Vigesima sexta ad mulieres que ad partum laborant et febricitant.

Herbe uettonice 3. iiij. aque calide ciatos iiij. si absque febricula fuerit ex
melle dabis bibere.

Vigesima septima ad orrores.

Herbe uettonice 3. iiij. aque calide ciatos iiij. et vini austeri ciatos iiij. sub accep-
tione dabis bibere sanabitur.

Vigesima octava ad mulieres locosas quibus loca a frigore moriuntur.

Herbe uettonice 3. iiij. ex aqua calida ciatos iiij. mane dabis bibere per
triduo liberabitur.

Vigesima nona ad sanguinem qui per os reiciunt et purulentum excreant.

Herbe uettonice 3. iiij. et vini ueteri ciatos iiij. calefactum dabis bibere per tri-

Trigesima ne ebrius quis fuit. // duo statim liberabitur.

Herba uettonica purus accipiat.

Trigesima prima ad enervatos de vehiculo.

Herbe uettonice 3. iiij. ex vino ueteri ciatos iiij. calefactum dabis bibere sanabitur.

Trigesima secunda ad Ictericos. i. morbo regio qui sunt auriginosi.

Herba uettonica ex vino ciatis iiij. frequenter sumpta proficere ex parte sumus.

Trigesima tertia ad Carbunculos.

Herbe uettonice 3. j. aque calide ciatis iiij. dabis bibere. Item uettonica cum
oxymela trita plaga imponis mirabiliter sanat.

Trigesima quarta qui per frictionibus laborant.

Herbe uettonice 4. j. et vini ciatis iiij. bibat per triduum sanabitur uelociter.

Trigesima quinta Lassus de uia.

Herbe uettonice 3. j. et oxymelli ciatis iiij. dabis bibere ut potui dabis.

Trigesima sexta Cuius fastidiosus ex Egritudine.

Herbe uettonice 3. ij. et aque mulse cyatos ij. dabis ut bibat fastidium abiget.

Trigesima septima. ut facile coeat

Herbe uettonice 3. ij. mell. $\frac{1}{2}$. decoque mel donec idurescat et aqua calida cyatos ij. dabis ut bibat satis prodest.

Trigesima octava ad eos qui cibos continere non possunt et reiciunt

Herbe uettonice 3. ij. melle decocto $\frac{1}{2}$. pastillos in magnitudine auellane ex eo facies et ex eis pastillis unum comedat per diem usque ad tres dies et aqua calida cyatos ij. da ut bibat.

Trigesima nona ad Ventris dolore uel tumorem

Herba uettonica ex unum sitis tumores fontis ipsa sitis adponis potius curabit.

Quadragesima ad Venenum quod super se sit

Herbe uettonice 3. ij. et vini cyatos iij. dabis ut bibat sitis reiciet uenenum.

Quadragesima prima ad Serpentium morsus

Herbe uettonice 3. ij. iuini eminae ij. delonem potius datu unum serpentium morsum sanat.

Quadragesima secunda Idem ad Serpentium morsus.

Herbe uettonice 3. ij. vini nigri cyatos ij. trita linitu super uulnus efferte medetur.

Quadragesima tertia ad Canis rabidi morsus.

Herba uettonica totusa ipsa sola morsus canis rabidi ipomus mire sanat.

Quadragesima quarta ad fistulas

Herba uettonica trita turundis facies et paululum salis ipomus simul et ligabis et uelociter sordem expurgat.

Quadragesima quinta ad Lumborum dolore et Coxarum

Herbe uettonice 3. ij. ex mulso potius datu non febricitanti aut ex aqua calida lumborum dolorem sanare creditur.

Quadragesima sexta ad pedagram.

Herbam uettonicam decocta usque ad tertiam aqua ipsa potius data prodest ipsa quoque trita et pedibus apposita mire dolorem linire experiri affirmant.

Virtutes Herbarum et herbas omnes. Incipiamus aliam Herbarum apothecis multis pla-

Poliensis platon ad Cives suos ex pluribus pan- **stoma.**
cas unius herbarum et curationes corporis ad fidem ueritatis
monumentis publicis traditis ut stupiditatem arborum profes-
sionis dicamus quod medicorum uendicationis potius quam curas et iam os hominis

inherita plerumque et ipentia nescius certe
et a mortuis mercedem expectant ut
et fatuit redditus. Dñi tēpus curatio
ipis morbis sunt. Exitus proponamus
nunc ut maxie tēpus cōducit et
pessimus quibz nescio accidit aliq
et iam medicis profuis se videatur.
ad Cines suos.

luere petis unis nesciparis qui
agant n expectant s occasione
unz extrahit. Puto qd Seniores
remediorū titulos quas uel
Cuius meis fotis q dñi et
corporat unā literat sñā iungit
Explicit epla platonis data

vid. 19.227.

Nomen Herbe **Plantago.**

A Grecis dicitur
Omyos
Iusa dicunt
Alij dicunt
Counthi
Ealli
Spanj
Siculi dicunt
Prophete
Egyptij
Alij
Dacij
Itali
Romani
Alij

Arnoglossa.
Armon
Probaton
Cynoglossa
Eptapleuron
tarpidopium uocat
thyacazicam dicunt
polineuonitur sion
vraconezimonas
Alas uocat
therarpon
Scimpetax
plantagolata
plamago minor dicit.
Septencziua. Nasetur

paludis et in pratis.

Prima Cura eius ad Capitis dolorem.

Herba plantaginis radix in collo suspensa dolore capitis mirifice tollit.

Secunda ad ventris dolorem.

Herbe plantaginis succu tepesactu fomentando dolore tollit et si tumores fuerint tusa et imposita tumores tollit.

Tercia ad dolore interiore.

Herbe plantaginis succu potui datu et omnes dolores interiores sanat et torace hominis perfectissime purgat.

Quarta ad dysentericos.

Herbe plantaginis folia eiusdem herbe munitu fruges et cum leni decoque et dabis ut comedat statim frangit ventrem.

Quinta ad eos qui purulentum excreant cum sanguine.

Herba plantagine trita et expressa succus eius dabis ei bibere mirifice sanabit.

Sexta ad vulnera omnia.

Herba plantaginis sem tusa in pulvere factu et in vulneribus aspersu mirifice sanabitur. Eadem herba tusa et imposita refrigerat et loca nimio calore aguetur perfectissime sanat.

Septima ad ventrem stringendum.

Herba plantagine in aceto decocta ut in vino dabis bibere.

Octava ad Morsus Serpentis.

Herba plantaginis trita et succus eius cum vino sumptus et eadem herbas comedant resistit omni veneno.

Nona ad Scorpionu percussione.

Herbe plantaginis radice contritam et in locu percussu apposita mirabiliter sanat frequenter expti sumus.

Decima ad lumbricos.

Herba plantagine cotridis et succus expressus coclearum unum dabis bibere ipsa quoque herba tusa et ibilico ipomig lubricos statim interficit et foras repellit.

Undecima si qui duritia in corpore fuerit.

Herba plantagine pistata cum axungia sine sale et fetu qui malagma ipomig duritiam omnes discartit.

Duodecima ad quartanas.

Herbe plantaginis succus in aqua mulsa ante hora accessiois potu

- dabis mirabilis effectum bonum
- Terciadecima ad podagria et ad omnes nervorum dolore ut tumorem.**
 Herbe plantaginis folia ut pistata cum modicum salis et imposita optime
 facere certum est.
- Quartadecima ad tercianas**
 Herbe plantaginis radices in aqua et si accessione cum vino aut aqua ieiunio dabo
 Quintadecima ad febrilem dolorem || biberet
 Herbe plantaginis semine contritum et potum datum prodesse certum est.
- Sextadecima ad uulnera recentia**
 Herba contrita cum axungia ueteri sine sale imposita mirifice sanat.
- Decima septima si ab itinere pedes tumuerint.**
 Herba plantago contrita cum aceto imposita tumorem tollit.
- Decima octava si e qua ulnus in oculo est secus oculos ut secus nasum natum fuerit.**
 Herbe plantaginis succum expressum et cum lana molli madefactum imponis per dies novem sanus efficitur.
- Decimanona ad disciteticos et terminosos.**
 Herbe plantaginis semine tritum propolenta in vino calido dabis bibere
 statim sanus efficitur.
- Vigesima ad parotidas**
 Herba plantagine cum axungia ueteri pistata et imposita mirifice sanare creditur.
- Vigesima prima ad ulcera oris**
 Herbe plantaginis succus in ore teneatur ut folia eius cum manducabit
 mirifice sanatur.
- Vigesima secunda ad fistulas sanandas**
 Herbe plantaginis succum fistulis infundis desuper multis diebus et sanabitur.
- Vigesima tertia ad morsum Canis rabidi**
 Herbe plantaginis contrita et imposita facillime morsum ad sanitatem perducit.
- Vigesima quarta ad vesice difficultates**
 Herba plantaginis folia ut radices contrite et data potum expasso foris
 medetur.

Explicit Notitia Herbe Plantaginis.

Nomen Herbe ^{lae} ~~Panttylos~~ ^{pentaphyllum}

Omnes dicunt

Daci

Alij

Alij

Siculi

Tusci

Alij

Alij

Itali dicunt

Alij

Egyptij

Democritus

Prophete

Omeos

Alij

Romani

Omeos

Galli

Daci ea dicunt.

pseudo scelinon

Gallipetalon vocat

Soloto dicunt

aspaleton

tymatidig vocat

acsofi

thebeonig

callipetalon

psilitor

pentacimon

tinatidigis vocat

disusi dicunt

theonastron

ibetsonix

thezombes

ezmudatilon

Omeos quique folium vocat

Manumantis

pinpedon et procilla

Nascitur locis opacis et cultis vel pratis tactu molli gustu aspero.

Eius virtutes volue foliis.

Prima Cura Herbe antedictae ad vitia oculorum ut si percussa fuerit
Herba quinquefolium tusa cum unguenta vetera sine sale imposita perfectissime sanat.

Secunda ad Ventris dolorem

Herba quinquefolium tusa et expressa succum ei datur bibere sine mora dolore tollit.

Tercia ad eius iurgia aut lingue aut gulle

Herba quinquefolium in pulvere redacta imixtum melle os effusa ut lingua et in artuum ut fauces sanant omnem sordem purgant.

Quarta ad Capitis dolorem

Herba quinquefolium circumscriptis et digito medio et pollice sublata et tota capiti inlinita efficaciter sanat. vel radix eius capiti alligata ut posita mirum facit.

Quinta ad Sanguinem de naribus nimium profluentem

Herba quinquefolium succum eius potum dabit vel fronti inlinitum restringet sanguinem.

Sexta ad Angrem remedium

Herba quinquefolium aetis in potum dabit miram rem expedire.

Septima ad Morsum Serpentis

Herba quinquefolium contrita et eius succus expressus cum vino potui dato mirifice morsui et veneno resistit.

Octava ad Colicium

Herba quinquefolium trusa et potata prodesse plures affirmant.

Nonna ad Cancrum excorandum.

Herba quinquefolium cum vino et adipis suille tere sine sale pistata de ligno in lieno vino sano veteri aspargis et sic impositis medicamen rem tuam expedire.

Explicit Virtutes Herbe pentaptylos ut quinquefolium

[Faint, illegible handwriting on lined paper, possibly a ledger or account book. The text is too faded to transcribe accurately.]

Nomen Herbe

A Grecis dicitur
Siculi dicunt
Alij
Omeos
Punice
Alij dicunt
Alij autem
Romani
Alij
prophete dicunt
Iusci uocant
Alij
Egyptij
Pythagoras
Itali
Alij
Alij
Captipani
Alij
Alij

Colubaris.

Hierobotanum
Perestemon
diosatim uocat
trigomion
Sanoninaria
Pecoromon
Collesis uocat
Sideritis
Ciparissus
Persephonion
Demetria
pachizoma
pepethas uocat
Enseption
Verminaria
Licimiam uocat
Lusnago
Colubina dicitur
militaria
Bripedium.

Nascitur ubique in planis et aquosis locis.

Nomen Herbe

Verruina

Yung. et. Volue

folia

Prima Cura eius ad vulnera et parietidas
Herbe Vermine radix i collo ligata mirifice sanat

Secunda ad frummas et parietidas

Herba Vermine trita cu oxungia sine sale iposita mirifice sanat.

Tercia ad eos qui induratas venas hnt et cibos no accipiunt

Herbe Vermine succus datur bibere. si postea miscetur cu vino et melle et aqua et bulliat et sic dabis bibere statim sanabitur.

Quarta ad Epazis dolorem

Herba Vermine soli stacio lecta i pulvere rectacta robuste dabis coctia quinqz ex vino q opne citis in potui supra mte proficere creditur et ceteris procuiusqz viribus sic dabis

Quinta ad Cauculos

Herbe Vermine radix contrita ex mulso optimo repida dato credibiliter cauculosqz si et geyd esse videtur quina ipellit ad trahendu ceterisqz producit.

Sexta ad Capitis dolorem

Herbe Vermine corona facta i Capite posita dolore capitis tollit

Septima ad Serpentium morsus

Herba Vermine cu suis folijs et radicibus qsqz offulata cunctaqz scru portauerit ab omnibus Spentibus erit tutus.

Octava ad prussina atancoru quos greci Spalangia vocant

Herbe Vermine fasciculu in vino decoctu an ita potui data eius folia contrita plage iponis ulcera maturat ad sanitatem perducit.

Nonna ad Canis rabidi morsum et tudofoba

Herba Vermine sup morsum Canis rabiosi foris trita quoqz grana itegra xij. aut xv. super vulnus donec cu orzare mollita repleantur et tumida prouies illas galline si appetens fuerit similimodu alia grana coicito et si eos tollezit utilissimu erit. si aut appetens no fuerit periculosus signu et mortiferum erit.

Decima ad vulnera recentia

Herba Vermine contrita cu butiro vulnere iponis sanabitur uelociter

Undecima ad Serpentium morsus

Herbe Vermine ramulos ex vino decoctos et contritos et sicauerit plage cu tamore ipositi adaperiuntur. pmo exulcerant dein

postea cruda cu melle contrita et ulcera ipsa donec ad sanitatem edu-
cant imponuntur.

Quarta decima ad steriles a morbo regio quos antigonos dicunt.

Herbe Xminace. 3. 4. et nardi oleum. 4. sicut supra contra et aqua
cuius. 4. potui data exptum est. legys ea mense augusto.

Quintum Nomen Hebe

A. ^{tr}ecis dicitur

Ital

Romanus

Alij

Punic

Democritus

Prophete

Ostanes

Parastis

Romanus

Egyptus

Galli dicunt

Symphoricar.

Hyosiamu

Laticulum

Symphoricar. i. ^{hyosiamus}

Pitomionca

Calidarem

tiambion

Sactanaron

Calion

tiomion

Injammicant

Safu

Belitornem.

Nasatur Locus Cultus et Sabulosus in ortis aut imacris est
altera subiugior: folijs sordidissimis et uenenosis: illa ergo con-
didior has sequentes virtutes habet.

Prima Cura eius ad Aurium dolorem

Herbe Simphoniacae Sucus eius tepidus cum oleo roseo in auribus stillabitis statim aurium dolorem tollit mirifice: et si vermes habuerint necat eos.

Secunda ad tumorem genui ut tibiae uel cruris aut ubi tumor fuerit

Herba Simphoniacae trita cum stercore ouium et modicum aceti facta in malagma et imposita tumorem tollit.

Tercia ad dentium dolorem

Herbe Simphoniacae radix decocta iuno austera tenetur in ore propter dentium dolorem: mox dolor dentium abstergitur.

Quarta ad liguini dolorem

Herbe Simphoniacae radix alligata in pedibus dolore pedum tollit: femore statim nimium dolorem tollit.

Quinta ad pedum dolorem

Herba Simphoniacae idem alligata in pedibus dolore pedum tollit: ita ut super pedes imposita sit.

Sexta ad Iocinerum dolorem et pulmonum uexationem

Herbe Simphoniacae Sucus expressus dabis bibere sanabitur mirifice.

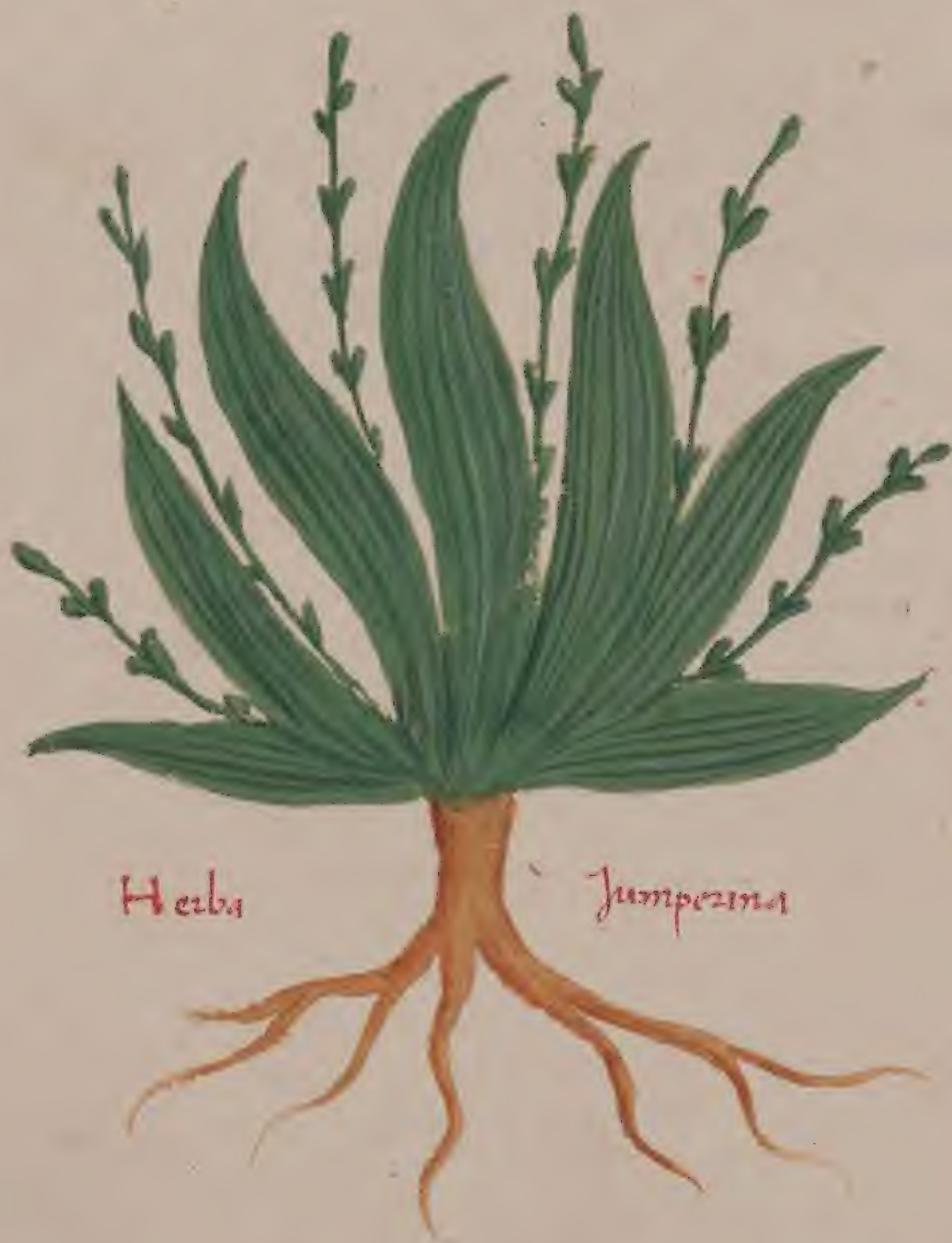
Septima ad pectinem mulierum

Herbe Simphoniacae Sucus mixtus cum Croco dabis potionem idem mirabilis effectum bonum.

20
/ **SEXIVM** Nomen Herbe Juniperine.

Nascitur secus flumina aut i segetes folijs mollibus
Prima Cura eius ad Vipere morsum.

Specu.

Herba Juniperina trita cu vino potui data misce morsus vipe
sanat: et Venenū omne discutit legis ea mēse aprilis.

Septimū nomē Herbe

A grecis
Alij vocant
Galli
Itali
Romani
Alij

Achorium.
Achorium
Afrobisus
Piperapium
Venotarium
Radix mutua
Lingeri.

Nascitur locis

ut aratis lege ea mēse augusto.

Herba
Adonis.

Prima Cura eius ne apex examinetur aut effugiant
 Herba achorum in uas apertum suspensa hinc nunquam effugient.
 Hec herba raro inuenitur. n. ea scire poteris nisi cum flosculum miserit.
 Secunda ad duritiem urine. Siq. facere non potuerit et stranguina putit.
 Herbe achorum radicem eius ex aqua decocta ad terciae dabis bi-
 bere p. triduo urinam minificet deducit et stranguinam apurare creditur.

Octauum Nomen Herbe

Onocis
 Iusci
 Eteron
 Itali uocant
 Romanj
 Alij
 Alij
 Punici.

Leontopodium
 Etofog
 Plantasium uocant
 Sem leoninu
 Orobeton
 cybicalinalis
 parcelalon uocat
 pedeleomis uocat
 Gindubhal

Nascitur Campis et circa fossis et arundinetis.

Herba

Leontopodium sive ptelecom.

Prima Cum eius. Sigs deuotus i uotis surg. i. inuictus pfectus el
ligatus ligatusq fuerit.

Herbe pedeleonis fructices numero xij. sine radicibus coquitur
ex aqua Luna decresceme lauabis eu et te ipm qm facis ante li
mon extra domu prima nocte herba icende aurtologia longem
et fumigabis eam et redite ad domu et na post uos respiciatis
resoluisti eum.

Nonu Nome Herbe

Omeos
Alij
Tusa
Alij
Libi
Alij
Alij
Aw
Alij
Alij
Siculi dicunt
Egipti
Romani
Galli
Itali

Latination.

Choras dicunt
Clorofis
niliom
Straticeu uocant
Atirceus
Cloropiz
nisselmon
Catalicem
Esiftion
Lacopmum
Selinonagion
Etiencom
ipirasisa dicunt
Herba scelerata dicunt
Aprium iusticiu.

Nascitur locus aquosus ut In ortis Sigs homo Ignorans.

Herba Botracion

sive Sclerita

Prima Cura eius ad uulnera uel ulcera diuina.

Herba scelerata trita cum axungia sine sale imponis in uulnere et
et si qua fuerit sorde expurgat: sed non diutius patiaris quod
necesse est nec et corpus sanum excedat: si argumentum rei experire uo-
lueris tunc eundem herbam et super manum sanam impone et alligata
statim recedet corpus.

Secunda ad strumas et firiculos ut apostema ut sine ferro aperiamur.

Herba scelerata trita. i. subacta cum fimo porcino impone strumis et
firiculis uel apostemis intra paucos horas discutit: legis eam omni
tempore.

Decimum nomen Herbe

Dineos
Alij

Botucion statitem

Vran uocat Ramulus
cutrada dicit.

Nascitur locis sablosis et capis arenosis: radix eius sticulo est
similis radiculas habens paucas et tenuissimas.

Nomen Habe

Extraction statum -

Prima Cura eius ad Lunaticos.

Herba botracion statim si lunaticus i' cervice ligetur lino albo luna sit
 scilicet cum erit signum tauri aut scorpionis per prima max sanabitur.

Secunda ad Cicatrices nigras.

Herba botracion trita cum sua radice et misce cum aceto ipomig omnia
 hunc nigras Cicatrices statim eximit eis et simili corpore facit dolere.

Vndecimū Nōmē Herbe

Omnes
Alij
Alij
Alij
Alij
Lysimachi
Alij
Alij
prophete
Alij
Alij
Alij
Alij dicunt
Alij
Alij
Alij
Alij
Pitaeonis
Egypti dicunt
Alij

Artemisia monodonta.

Cavistellu vocant
Iosoteg dicunt
Epeira
Aristolochia
Apolissos
Artemisia
Socusa
Lycoprus
Cantropu
Catesic
omicanig inge
theonissig
bulasteg
osthamtopu
emeroni
Zonosfestus
filacion megr
foxayla
alsabasar
toxabilug vocat

Nascitur Locis Sablosis uel motuosig.

Herba

Artemisia.

Prima. Cura eius ad iter faciendum.

Herba arthemisia siq[ue] iter faciens ea secū portauerit nō sentiet in-
nizis laborem. fugat et demonia i domo posita prohibet et mala medica-
menta et auertit oculos maculorum.

Secūda ad pedum dolorem.

Herba arthemisia trisa cū oxugria et iposita pedum dolorem
tollit.

Tercia ad Intēcor[um] dolorem.

Herba arthemisia trisa et i puluere redacta cū aqua malsa potui-
dato intestino[rum] dolorem tollit et diuersis Infirmitatib[us] subuenit.

Duodecimū Nōmē Herbe

Oineos

Egypti

Romani

Alij

Alij

Artemisia tugantes

grisantennis

nym dicūt

tanunm

tanactam

tanacipm uocat.

Herba

Artemisia

ragantes

Prima

Prima Cura eius ad Vesice dolorem.

Herbe arthemisie tagantex ex succo 3.ij. et vini ciatu dabis bibere
no febricitanti febricitanti vero i aqua calida catos ij. dabis.

Secunda ad Conarum dolorem.

Herba arthemisia tagatur tucis ea cu axugia et aceto subitis et ponis
et ligabis tertio die sine aliqua difficultate sanabitur.

Tercia ad neruorum dolorem.

Herba arthemisia tagatam iusam et cu oleo bene subacta i ponis muci
fice sanat.

Quarta ad doloru pedu siqz omniter uexabitur.

Herbe Arthemisie radice ex melle dabis manducare post cena liberabitur
ut uix credi possit tantam uirute habere.

Quinta Siqz febribus uexatur.

Herbe arthemisie succu cu oleo roseo xingis febre statim tollit.

Sexta ut Infante Hylur faciat.

Herba arthemisia incende et subfumigabis infantem omis iuraciones
auertit: et illudore facit infantem.

Artemisia nomen Herbe

Artemisia leptafilog

Nascitur circa fossas ut circa Sepe ut aggeres flos eius ut folia si co
triberis Sansuci odorem habet.

Prima Cura eius ad dolore Stomaci. Volue foliuz et iuuenies.

Herba Artemisiae Leptophyllae

Prima Cura eius ad dolorem Stomaci.

Herba arthemisia leptafillu tusa cu oleo amagdalino bene subactam more malagmatig iducis pano mundo et inbrie die quinto sanabitur et si fuerit eius arthemisie radix sup limos edificij suspensa domus nemo nocebit.

Secunda ad Nervoz dolorem.

Herbe arthemisie leptafillis Siccus cu oleo rosaceo mixtus pinguis eos desinet dolor et tremor et ome vitium tollit

Nam has tres Artemisias diana dicitur invenisse et virtutes earum et medicamina chyrocentaro tradidit Qui primus de his herbis medicamina instituit has aut herbas ex nomine diame hoc est arthemisie nuncupavit.

Quartūdecimū Nōmē Herbe

Romani
Prophete
Egypti
punic

Nascitur locis sablosis et aggeribus ut aquosis ut circa fossas.

Lapatium

Asclepias Lupice dicitur
pitomon Ematisonos
Athemanos Etitug
ruicem dicunt

Herba

Lappula.

Prima cura eius ad paniculas que in inguine nascuntur.

Herba Lapatii cotundens ea cum axungia duplo sit quam herba et bene
mixta fatiens turundula et involuit in folium coliculi et mactis illud sub-
cinus callidum et cum caluerit tunc imponis super paniculam et panno
ligabis. hoc eximium est et optimum.

Secunda ad Apostemata

Herba Lapatii tritam cum axungia et factum quasi medicamentum
inducis in lectulo mactis et imponis super apostema mire aut spongit
aut facit coactionem et aperit vulnus.

Quintodecim Nomen Herbe

Omnis

Alii dicunt

Alii

Alii

Alii

Alii

Alii

Alii

Alii

Alii

Alii

Alii

Alii

Prophete dicunt

Ostanes

Zoroastres

Romani

Itali

Alii ea dicunt

Libii

Daci

Dragonica

Asclepias

Pitomion

Athomani

Panctuator

Affassa

Tezion

Cronice

Augion

Lynion

Lycustion

Copsolon

Dorcadion

Ezerotas

Tysones

Ypnoticon

Teraponom

Emmeon

Colubrina vocat

Ozicle cosmum

Azirafat

Achla

Draconis sanguine nata fere esse. Unde dragonica vocat. Nascat in montibus
sannis et sunt loca lucis maxime loca scitis fesa apulha super saxis tamen molli
gusto mordaci radice ei in caput draconis habet

Herba

Dragonica.

Prima Cura eius ad omniū Serpētium Morsus.

Herbe dragontee radix & vino trita tepescata adung portione statim
venena omnia discitit: hoc frequenter tetinuimus.

Secunda ad ossa fracta i Corpore.

Herbe dragontee radix cu axugia iposita factu qd malagmā mox ossa
fracta de corpore educat: et lepidas extrahet: legis ea mense iunio
et julio.

Sextodecimū Nomiē Herbe

Alij dicunt

Alij

Omeos

Alij

Romani dicunt

Siculy

Alij

Egypti

Alij

Satizion.

Grinos

Entaticon vocat

cynedoron

Sarapios

prapiscus

orag vocant

colliculu leporis vocat

nemie

ura.

Nascitur i motibus locis solidus et pratis et maritimis legis
eam mose iunio et julio.

Herba Saniclon

Sine puapisa.

Prima Cura eius ad uulnera difficilima et Cicatrices

Herba priapisa radice tusa et imposita uulnera expurgat et cicatrices curat.

Secunda ad lippitudines oculorum

Herbe priapisa succus melle optimo inunguis et lippitudines et dolores tollit.

Tercia ad mulierem que non potuerit affectare obligat

Herbe priapisa radice scilicet et testiculū dextrū qui maior est teris cum pipere albo grana q. 7. ut in se habeat dimidiā semitiam et herbam flon et mellis $\frac{1}{2}$ q. in uino optimo: medicamē solius pondus 3. uny. et per tri-
diū hoc medicamētū accipiat mulierē affectabitur.

Decimū septimū Nōmē Herbe | **Gentiana.**

Dmeos

Punica

Alij

Alij

Iulsi uocat

Romani

italij

Gentiana.

Aligallium

Gemiana

Viaspromon

dardanon

Alottis

Gentiana

Comitalem uocat

Hec herba nascitur
ad omnia antidota tacta

gemellis montibus. Hec herba facit
mollis gustu amara cap solido.

Gentiana.

Prima Cura eius ad Sēpentiū morsus

Herbe Gentiane radicē siccā et ī puluere redactā pondus .3. 1. dab
in Vinj Ciatos. iij. potus ualidissime prodeat.

Secūda facit ad lunas malas.

Si dederis ut supra potui miraberis gentiane uirtutem.

Alij. Nomen Herbe

Omeos

Alij

Alij

Alij

Zoreastes

Alij uocant
prophe dicunt
Iusa
Egypti
Romani
Itali uocat

Alij

Alij

Byzi canocat

Nascitur locis cultis

et montuosis

Cichammis

Ceseron

Arion

Cassophyllos

Chodomon

Striptos

Hostanes

Asphet

malpa

patales dicunt

et malum

Orbicularis

rapu torre

rapu prinu

Dargia

Prima cura eius ad Caput repletum.

Herbe orbicularis sucus Cicuti vnu et Aceti optimi in naribus
imittitur mirabiliter proficit.

Secunda ad alveu cōstitandum

Herbe orbicularis exinde collitio facta exmixto catartico est

Tercia ad Splenis dolorem

Herbe Orbicularis Sucus Cicuti vnu et Aceti optimi Coclearia v.
duobus continuis vni. dabis miraberis effectū bonū. Item radix eius
Collo suspensa ita ut contra splenem pondeat efficaciter medetur.
Nam eiusdem herbe sucus. Siq̃ aut tetigerit nura celeritate albei so-
lutionem experietur.

Proserpinata.

Abuy. Nomen Herbe

A grecis dicitur

Alij

Alij

Alij

Alij

Alij

Alij

proserpinata.

Polygonos

Cymosiamen

polygonatos

Aspaltion

policarpon

Coanetron

Coanopodion.

Egypti uocant

Alij

Alij

Egypti iterum uocat

Omeos

Prophete

pumci

Romani

Alij

Alij

Alij

Mivotopetalon

Redia uocat

Argalion

Terin

pensisie uocat

gonos heronog

zumgur uocat

Sanguinale dicit

Stenaria.

Serita uocat

Proserpinacez.

Nascitur ubiq; locis cultis et
etiam omni tempore.

aggeribus ut pratig: legis

Prima Cura eius ad eos qui sanguinem retinunt.

Herbe proserpinatæ succus cum vino optimo austera tepesactum ieiuno dabis
bibere et per dies huius miram rem experies.

Secunda ad lateris dolorem

Herbe proserpinatæ succus cum oleo rosæ superius perunges: dolorem et
tollit mire.

Tercia ad Mamillarum dolorem qui lacte habent et tumorem

Herba proserpinatæ trita et ipsa cum butiro bene subacta discauit mire
dolorem et tumorem tollit.

Quarta ad oculorum vitia ut tumorem

Herba proserpinatæ apprehendis ante solis ortum vel occasum et
circumscribis eadem amulo auro: et diem que in capite scripta est
uadis postea die ante solis ortum et tollis et circumdabis colle profi-
tiet diligenter.

Quinta ad aurium dolorem.

Herbe proserpinatæ succus tepesactus et laure missus minificet dolore
discauit ipsi exiti sumus et ulcera quoque aurium sanat.

Sexta ad disintericos.

Herbe proserpinatæ succus cum aqua calida potui dabis quantum
sufficit sanus efficitur.

Septima ad quartanas.

Succus peligoni cum pipere grana. vij. aut viij. subactis dabis
bibere. Legis cum die Iouis luna decrescente.

Octava ad profluvium Mulieris.

Ut supra da potius et liberabitur minificet: ita ut aut sic. Herba
la proserpinatæ huius regis filia quomodo clausisti Mule partum
sic claudas et undam sanguinis.

Aristolochia.

Xx. Nomen Herbe

Alij
Alij
Alij

Alij
Alij

Omeos
Osmos
Alij
Egypci

Sia
Itali
Daci

Aristolochie.

Aratiza uocant
melazypom
teraxitemus
Epesia
Elestus.

Pixionus
Dadarnus

Lotidis uocant
Sopex dicunt

Carnemelos
terre malū uocant
absentiū rusticum.

Nascitur Locis Mōtuosis

et Solidis et cultis ut lapidosis

Prima cura eius ad Vinu veneni

Herba aristolochia trita uel pistata cu mero potui dato omne uenenu uicit.

Secunda Infans si contristatus fuerit pp febres accerimus si februm
rituerit sic eu liberabis.

Herba aristolochia trita uel pistata cu mero potui dato desiccato bibudant
et sub lecto subsumit ubi Infans languis iacuerit. summa salubritatem
suscipiet: effugat et demonia: et omnes incursiones auertit.

Tercia ad fistulas sanandas.

Herbe aristolochie radix purgata et adposita fistulas ad sanitatem foris
medetur. Medici quoque sine ea nihil faciunt.

Quarta a frigore exustis

Herba aristolochia i oleo decocta Calefactoria uim habet uel cu axu
gia porcina.

Quinta Contra Serpentium morsus

Herba aristolochia pondus denarij .i. unij at emina .i. simul decoque.
et sepius bibatur statim disautit omnia uenena.

Naustitium.

XX. Nomen Herbe

Punica
Romana

Naustitium.

cusma vocant
naustitium vocant.

Herba

naustitium

Prima Cura eius ad Caput depelendum

Herba nausturtii nazibus initio caput deplet. legis in mense martio.

Secunda ad Capitis vitia uel prugines uel forfori

Herba nausturtii Semen mixtum cum adipe ascensum tritum et in calidie portus statim forfores potentissime de capite eiciet

Tercia ad Cruentatem

Herba nausturtii cum pulueri in aqua decoctum dabis bibere discedit omne cruditate.

Quarta ad Strumam

Herba nausturtii cum lacte contritum et super strumam imponis et supposito foliis oleis strumam resistit.

Quinta ad furunculos sanandos.

Herba nausturtii cum fermento imponis et decoquitur mure furunculos sanat.

.Ieribulum.

xxij. Nomen Herbe

Nascitur ubique circa sepes sordides et desertis

.Ieribulum

Prima cura eius ad articulorum dolorem.

Herba seribulum cum adipe caprino et oleo lib. ij. iſe piſatū et
comixtas uterq; dolore mirifice tollit.

Secūda si mulier lentigines habuerit.

Herbe seribuli radice cum limbo lupinatio i vnu comixtū con-
tere et si mulier facie lauauerit lentiginosam statim facies facie
limpidam.

Apolinaus

xxij. Nomen Herbe

Alj Grecis dicitur
Alj
Alj
Alj
Ital
Dad

Apolinaus.

Dica
stemonameo
dozignion.
cecalion uocit
dicitur apolinaris
herba baccina

Apolo hanc her-
bedisse. Vnde

ham dicitur tuerisse et a scypro
nomen apolinaris accepit.

39
Prima Cura eius ad uulnera chironia et amineatum.

Herba apolimaere cu axungia ueteri sine sale teras et uini ueteri absq
fuma ciatu vnu. axungia ueteri libra .j. siml al pisa pista et factu traxer
malagma et uulnera sup ipomg celeziter sanabuntur ut mireris.

XXIII. Nomē herbe

Alij
 Alij
 Petrosinis
 Alij
 Alij
 Omceog
 Alij
 Itali dicunt
 Alij
 Alij
 Alij
 Romani
 Alij
 Alij
 Egypti
 Galli
 Capani
 Omceog
 Tusci dicunt
 Daci

Chamamelum
 - parchemicon
 - diacholefat
 - troaschos eliacos
 - aperitos
 - myptos
 - hieolaternis
 - Elionprotes
 - benevolentem
 - Supbam
 - apertog nocant
 - eliantes
 - benevolentem
 - Sarpent
 - Solis atum
 - tuorum
 - oblaodhi
 - obulatia
 - amula
 - alvazia
 - tumultuati

Nascitur i locis cultis

locis et mense aprilis.

40
Prima Virtus eius ad oculorum vitia vel dolores.

Herba Camamelon. Siq[ue] ante solis ortu eadem herba inueniet. Dicit ad
albuginē oculor[um] te carpeo: peto ut subuenias et eā alligatā secum por
tet in collo.

Secūda Si uolueris scire uirtutē eius

faties eū i oleo q[uo]n sol in aucte ueniet et egrū p[er]ungis more agonestico
et coopies illū diligenter: si totus sudauerit sano eū uiuere. si u[er]o
nō sudauerit periclitabitur. Sane dabis aquā calidā ut bibat.

Carnedris.

xxb Nome Herbe

Alij

Alij

Alij

Alij dicunt

Romani

Itali

Nascitur locis montosis et Solidis Leges in mense augusto.

Carnedris.

Dijs vocant

disidus dicunt

reuerion

Camerope

trifago maior

trimage

1
pma cura est
Herbe Come

41
Prima Cura eius ad Colicatum.

Herbe Camedris cotusa de Ligno aditieg uini uetus et potui dabis uehementer curabitur.

Secunda ad Serpentium morsus.

Herba Camedris in puluere molissima redacta in uini ueteri potui data et uenena omnia fortissime relictet.

Tercia ad podagrum.

Herba Camedris in puluere molissima redacta cum aqua calida mire mire purgationem prestat.

XXV. NOME HERBE

Camellea.

Camillea.

Alij
Alij
prophete
Egypti
Siculi
Alij dicunt.

Corcodrillum vocat
dipsaca
onocardin
Semeor
afroditi alor
Emelia

Iruli
Alij
Alij
Alij
Spanj
Daci
Alij
Alij
Tusci

Libus actus
citer rusticus
Statius
morarion
Alitichum
Sciart
celuston
calax eudiacos
Balgo.

Prima Cura eius ad Epitricos

Herbe Camemelle succus potui datus cu vino febricitanti aut cu aqua calida dabis bibere misceat sanabitur

Secunda contra uenenū siq̃ accepit.

Herba Camemellea desiccata et i puluere redacta dabis i potione uini bibere Cuius uix omnia uenena reitiet

Tercia ad Idropicos.

Herba Camamellea et camedafne et Camedus et Camepine equis ponderibus trise et molissime trahere i potione uini in uenibus coctura v. Itē mulieribus adhuc coctura iij. pueris coctura vnu misceat aq̃ om̃i milu de corpore p̃ urina extrahit. Legis ea om̃i tempore nasatur p̃ se pibus uel fossatis.

Camepitium

xxv. nomen herbe

A Grecis dicitur

Alij dicunt

Alij

Alij

Prophete

Itali

Alij

Alij

Alij

Egypti

Daci

Camepitium

Camepitium

obtozolos

olocizon

Liouigizagagis

Ematana

ibiz vocat

Cripissig nigrum

rapu dicit

Spicalu vocat

normalen

nemenepe

43
Prima cura eius ad vulnera

Herba Camepitū in pulvere redacta si aut uere vulnus fuerit suū
eius in uulnere mittetur.

Secunda ad Strenuū dolorem.

Herba Camepitū potui data dolore strosi tollit.

Abij. Nomen Herbe

A grecis dicitur

Alij

itali

Alij

Alij

Cametlafue.

Cametlafue

- clasmies

- caragos

- Laura trefue

- mistllago

- vsuben.

461
Prima Cura eius ad albeū cōcitandū.
Herbe Camedafne ī puluere redacta molissimo ī aqua calida potui data
albeum concitat.

Distago

XXb ij Nonie herba

Distago

Hec herba nascitur circa Mo. numenta aut i monumetis aut in
pauetibus qui sunt circa motus.

45
Prima herba Onstago radices fatig et coteris et ad vulnera ponis.

Herba onstago tansa et iposita i omnibus vulneribus que i corpore nascu
tur pfectissime sanat.

Hanc herbam si uolueris euellere mudus et ante solis ortu legis
aut ea mense julio.

XX . Nomen herbe

Omeos -

prophe -

Romany -

Itali dicunt

Brittanica .

Brittanica

clamasiniug

cluros

Brittanica

beata plantanina

B

Prima Cura eius ad vitia que i ore nascuntur.

Herba britannica supra viridis i modum est lactuce sumat. Et sic succus ex ea expresseris et i ore teneat qd. Et i postem proficiat mire proficit.

Secunda ad osadine moris

Herba britannica qua si viride no fueris et ia virida cotusa cu vino. ita ut mellis crassitudo fiat. sumpto vero digittu effectum exhibet.

Tercia ad dentiū dolorem.

Herba britannica miraq; potentia succurrit reponenda aut s hyeme succus ut pillus eius scribitur i nase aientino. ite desiccata et eiusde pulvere ponis ad eundem usum cu vino supra mire proficere certu e.

Quarta ad paralysim

Herba britannica viridis cu radicibus cotusa vini optimi ciatis ij. vel tribus potui supra mire proficere creditur.

Quinta ad albu coctandum

Herbe britannice succus pro viribus cuiusq; potui dabis q se sine periculo purgat ventrem

Sexta ad splenis dolorem

Herba britannica viridis cu radicibus suis cotusa vini optimi ciatis ij. vel iij. potui datu mire proficere creditur.

Septima ad anguem q greci sinanche vocant

Herbe britannice flos anteq; tomittu aucliat collectus deuoratus p annu totu angue no aperietur.

Lactuca siluatica

xxx. Nomen herbe

A grecis dicitur

Aly

Aly

Aly

Egypti

Itali

Nascentur

Locis cultis et Sablofis.

Lactuca siluatica.

tridax agria

hieracion

Aspedelon

pictis

abosori

Lactuca siluatica.

17
Prima cum eius ad Caliginem oculorum

Dicitur Aquila cum alta volaret. Lactuca siluatica edit ut proficiat
rerum naturam.

Herbe lactuce siluaticae succus eiusdem folie ceteris et expressus cum
melle attico iungitur et acaples maximam claritatem.

Secunda item ut supra.

Herbe Lactuce siluaticae succus mixtus cum vino ueteri illi acapcio
qui sine rumo collectus est simul cum melle et fel uulturni in se
compositus et teris et in ampullis utrea recodendis et uteris prout
necessarium fuerit summa medicina experitur.

xxxj. Nomen herbe

Omeos
Aliq
Romany
Aliq
Aliq
tusa dicitur
Aliq
Aliq
Aliq

Argemone
Vnont
Omeus
Libanica
Verba maior
Cordial
Rucilia
Ruminalis
Dotat gallica
Sarcella

Nascitur i Copis et ha

Septuag

Prima Cura eius ad oculos vitia ut dolore

Herba Argimonia viridis per se trita aut si arida fuerit in aqua con-
lida intincta ut facillime tenui possit illius sigillatione uel liuores in
oculis mutare discutit.

Secunda ad ventris dolorem

Herba argimonia viridis cum radice sua trita et potui data satius prodest.

Tertia ad ulnere et Cancro mata

Herba argimonia viridis trita et apposita vitia sanguinare apta est. Si
aut arida fuerit in aqua tepida missa idem facit.

Quarta ad luxum

Herba argimonia trita cum axungia et apposita mirifice dolores
uero tumores aut luxationes tollit.

Quinta ad morsum Serpentis

Herbe argimoniae 3. ij. cum vino ciatog 7. potui dato discutit omne
venenum.

Sexta ad percussum ferro uel sude

Herba argimonia cum aceto trita et imposita mirifice plagas sanat.

Septima ad Splenis dolorem,

Herba argimonia in cibo sumpta splene perfectissime confirmat. et ea
que secundo sunt.

Octaua ad apostema.

Herba argimonia trita et apposita apostema apert et sanat.

Aspodilos.

xxxij. Nomen herbe

Omeos

Alij

itali

Alij

Alij

Egypti

pumice

Romany

lusa

Aspodilos.

Polizorag

l. Bubungus

rablion

asire nocet

asphut

Fifilon

Albatrum

a allutium

ampulatia

49
Prima Cura etiam ad dolorem tibiae uel pedum.

Herba aspidalis succus cum oleo amygdolinarum pinguis omnes dolores
qui fuerit in corpore misere facit.

Secunda ad iocinerum dolorem uel epatis.

Herba aspidalis radiculas decoque et aqua multa pota. Iocinerum
dolorem misere facit tollit.

Oxilapatium .

XXXIII Nomē herbe

Itali

Alij vocāt

Romani

Alij

Egypti

- Oxilapatium.

- Lapathū acutū

- Adia

- rumice dicit

- rumicātū cūq

- Bernon vocat

Sine floribus herba lapatij h̄c

Floritur i primis pratis.

Nascitur inter segetes ut ubique.

Prima cura eius siqua duritia nascitur i corpore

Herba lapatū acetū cū axūgia uetū et pane domestico malixta
fatis quasi malagma et ipōis pfecte sanat.

Secūda ad pomiculē que inguine nascitur.

Herba oxilapatū cōtusa de ligno ita ut duplū sit herba q̄ axūgia
fctū quasi malagma ipōis aperit mizifite et denuo recludit legis
eam om̄i tempore.

Centauria maior

xxxv nome herbe

Alij

Alij

pumice

Alij

prophete

Alij

Alij

Alij

Alij

Egypti

Itali

Centauria maior

maior, dicunt

petronia

abusfuffi

lynnitig dicunt

emerendean

cizomaz dicunt

apogitiffa

polidig

ernereog

antiomaz

fel terre

51
Prima cura eius ad epiaie dolorē

Herba Centaurea maior in vino decocta potui data mirifice auxiliabitur

Secunda ad splenem

Herbe Centaurea maior idē ex vino decocta potui data splenē deficiat
frequēter nosipē experti sumus.

Tercia ad vulnera et cāceromata

Herba Centaurea maior contrita et apposta tumore fieri nō patietur.

Quarta ad Sigillationes et linores.

Herbe Centauree succus contritus et punctos sume sigillationibus et
linores tollit.

Quinta ad ulcera recētia.

Herbe Centauree pulvis missus plagas coagulat ut etiā carnes
concrecant. Idem Centaurea maior in aqua decocta inde vulnus fove-
atur pfectissime ad sanitatē vulnus pducit.

Centaurea minor.

xxxvj Nomen he

Omeos

prophete

Egypti

Daci dicunt

itali

Alie

polidus

Egypti

Romani

Has herbas. y. chiro Centaurus dicit inuenisse unde nomen Centauria
accepit. Nascentur locis solidis et fortibus.

Centaurea minor.

elleborites

elleboridus

stiracogala

febrafrigia dicunt

fel terre

emepicus

amar emaradus

amniuas uocant

fel terre

Prima Cura eius ad unguere morsus

Herbe Centaurie minoris pulvis eius aut succus in vino datus veteri potus
validissime proficit.

Secunda ad oculorum vitia vel dolores

Herbe Centaurie minoris succus oculos inungens aciem oculorum exte-
nuat et sanat adiecto et melle mire proficit.

Tercia ad vitia et emania caligantia quae oculis dantur restituat ne in hoc vitio cadat.

Herbe Centaurie minoris Manipulum in vino Sextarium cuitis et triduo
macerato melle dimidia scilicet decocti diei ieiunius bibat perfectissime ca-
ligine detergit.

Quarta ad potestimoniam dolorem ad aurium qui et tertia

Herba Centauria minore decoques in aqua ad tercias et ex eadem aqua da-
bis bibere quantum oportuerit. i. mensura potius sanabitur hoc pro triduo
dabis.

Quinta ad lubricos et tinea.

Herbe Centaurie minoris eadem portione dabis ut superius est libera-
bitur mire.

Sexta ad venenum si quis supererit.

Herba Centauria minore in aceto bene contrita dabis bibere mox reiciat
omne venenum. Item Centaurie radices pondus denarius unus con-
tritu et triduo bibatur prodest.

Personaria.

xxvii. Nomen herbe

A grecis dicitur

Tusca

Alij

Alij

Alij

Italij

Alij

Alij

Galli

Daci

Personaria.

Prosopis

basilion vocat

Elefantosis

Elefas

nefelion

Personaria vocant

Bardis na

manefo

beti

zibon

Prima Cura eius ad Canis rabidi morsus

Herbe psonatie radices cu sale tritis morsus ipomys sine mora liberabit.

Secunda ad febris sacrumas

Herbe psonatie folia cingis febricitante statim misce effugit febre

Tercia ad uulnera omnia

Herba psonatia i aqua decocta uulneris fovebis. Deim ipam cu rut et axungia et picula cu aceto tere et i fano inducis et in uulneris supponis inuper sanabitur.

Quarta ad Intestinoz dolorem

Herbe psonatie succus Ciatu vnu cu mell' ciatu .j. da ut bibat.

Quinta ad uulnera ueteri aque hūorem prestant

Herbe psonatie radice et spinas que i locis siccis nascuntur equali pondere conteris et iponis puluer molissimu.

Sexta ad coibustum.

Herbe psonacie succu ciatu vnu. et melle Ciatos .ij. da ut bibat liberabit.

XXVIIII. Nomen herbe

frage

frage

Nascitur Locis opacis et mundis.

54
Prima Cura eius ad splenis dolorem.

Herbe frage Succus cū melle potui dabitur minifce proficit.

Secunda ad Suspiriosos.

Herba frage cum pipere albo mixta et cotita et potui data minifce proficit.

Altea sive ibiscum

xxxij Nomen herbe

Omeos

Alij

Alij

anadentum

Alij

Romani

Calli

Alij

Nascitur locis humidis et

Campis.

Altea

moloche

moloche aga

moloche optica

molochin

acofilon

Ligamang

ibiscu dictu

fesmeion

Prima cura eius ad podagram

Herba altera pistata cū axungia ueteri iposita tertia die sanabitur. Eius herbe experimētū auctores plures affirmant.

Secunda ad collectiones omnes que in corpore nascuntur

Herba ibiscū decocta cū fenu greco et lini semine polline iposita Aurities omnes perfectissime disartit.

Tercia ad omnes incatesmas

Herba ibiscū decocta cū fenu greco de eadem aqua foudis: et hec omnia teris et in catemas ponis sanabitur perfectissime.

Quarta ad Intestinarum dolorem

Herba ibiscū sigla in aqua decocta Intestinarum dolorem foudis et tertia die sanabitur.

Quinta ad paniculā que in inguine nascitur

Herba ibiscū elixa et cū axungia sine sale teris deligno in ligno et includis in lintheo mudo et iponis sine mora aperit paniculū et reducit.

Ippurum sive Equinale.

xl. Nomen herbe

Alij

Alij

Alij

Romani

Oncos

Ippurum

trimachion

anabasis

Sedronon

aglistaphium

equinale

56
Prima Cura eius ad disenteriam.

Herbe Equistinale succus expressus in vino austero sumo sine fumo ieiuno
dabig bibere max restringit disenteriam.

Secunda ad Sanguinem qui per os reitunt.

Herba equisopium conterere et eiusdem succus in vino austero sumo dabig sine
fumo ieiuno bibere max restringit sanguinem.

Malba filuatica

XLj. Nomic herte

A grecis dicitur

Romani

Pithagoras

Alij

Alij

Zoroastris

Egipii

prophete

itali

Malba filuatica

Molchagnia

malbaortese

siutoa

acopon

colluris

chiadema uacat

Leocoten

inimais

mellurustica

Nascitur locis rustis.

57
Prima cura eius ad vesice dolore uel ad eos qui sanguine p natura fatiunt.

Herba malba siluatica cu omibz radicibz libra pesata hinc libram i cogio aque decocta ad dimidias p triduo sitiendi dabis libere cotinuo sanguine absti- nit et dolore pfectissime mitigat.

Secunda

Herbe malbe siluaticae radice pisata cu axingia ueteri et iposito nervoz dolore miuifice sanat. facite et addis catesmas decocta cu ibisco fenu grecu dabis.

Tercia ad lateris dolorem

Herba malba siluatica decoque i oleo et post quate destingnis folia i mortu- rio terge et i pano iducis et iponis p triduo no soluis emendasti dolo- rem optime.

Quarta ad uulnera recentia

Herbe malue siluaticae radicez i cinere redactas cotere et ipomg.

Quinta ad paniculas que in inguine nascuntur.

Herba malua siluatica elixa et cotundis cu axingia sine sale et ibisco simul medicam factu ipomg mira rem experieris.

Lingua bovis siue buglossa . .

XLij. Nomen herbe

A grecis dicitur

propheta

Ostaneos

Egypti

Romani

Lucani

Daci

Libi dicitur.

Nascitur ubique locis cultis et sabulosis.

lingua bovis.

Buglossa

Gonosclera

amara

antisyphilitica

lingua bichula

corago dicitur

budm

Lasinsafly

Prima Cura eius ad tertianas uel quartanas.

Herba linguarum que tres tuos seminis eiusdem emittit radice tota
ex aqua decoque ipsam aquam potui de bibere: que sunt quatuor tuos
habet facito et remediis quatuor

Secunda ad apostema in corpore.

Herba bonis linguarum cum melle et pane pistata uice malagmarum ipo-
nis misce apostema petet deinde elucet.

Tercia ad Suspicionem.

Herbe bonis lingue cum melle suavis eius dabis bibere cum suspicionem
legis in mense Junio uel Julio.

XLII - nomē herbe

Alij vocant

Alij

Alij

Egypti

prophete

Itali dicunt

Alij

Bulbus scillitidis

Scilla albibizon

Pancration

tifonos vocat

subtho

Ophthalmio

Scilla alba

Bulbus cillitidis

Prima cura eius ad Idropicos

Herbe bulbis alletidis q̄ intrinsecus fuerit et ī aqua decoque et cū bono de-
coctū fuerit eximito et ex eo tres obolos dabis potui cū melle et aceto et cura-
tuatur idropicū eius p̄ ueniam.

Secūda ad pueros

Herbe scille q̄t est ī medio eius comedere fetuifecim atq̄ subtepidū pedes qui
dolorem hnt̄ frēgnitū p̄ungendo sanabuntur.

Tercia ad parauitia

Herbe scille radix eius depistata cū aceto et pane īposita parauitia mi-
nifere decoquet rūpit et p̄sanat.

Quarta. Item Idropicus ad extinguēdaz sitim.

Herbe scille foliū aliquantulū sub lingua si habuerit sitiz cōpescit. legis
eam omni tempore.

Contulidon

XLIII. Nomen herbe.

Omeos

Alij

Alij

itali dicunt

Alij

romani

Alij aut

Nascitur i tectis aut in monumentis

Coryledon
Contulidon

cymbalaris

phales dicunt

deposafrochites

gesamfalos

stergenton vocat

cymbalaris

~~cymbalaris~~

urlicu uenetas

60
Prima cura eius ad strumas excutiendas.

Herba Cōtulidon pistata cū axungia ouilla femine sine sale equis ponderibus
calidū ipomig strumas disartit.

Secunda ad pñiones.

Herbe Cōtulidon tunc bene et i oleo decocte admiscebis cerā uernacā
q̄ exigit quātū sufficit fatiensq̄ ceruicē et pñionibus ipomig miraueris
tem certā; legis ea hñomig tepore.

Gallinopus

xl. nomen herbe

Alij dicunt

Nascitur locis solidis et arboribus

Gallinopus

Sanguinalis.

61
Prima cura eius ad morsum Canis

Herba gallinaria cum axungia contere et pane domestico et Canis morsus po-
nis mox sanabitur. Itē et durities omīs discutit.

Secunda ut sanguis de nāribus cūat et caput leuius fatiat.

Herba sanguinaria si in naribus mittas continuo sanguinē mira celeritate
emittit et caput leuius fatiat.

xlv. nomen herbe

Marubium

Marubium.

A grecis dictum

Alij vocant

Alij

Alij

Egypti

prophete

Alij dicunt

Alij

Romani

Alij

Alij

Prasum

cupatorum

Filipes dicunt

Filipes

Asetum vocant

Ematuru

Afedus

gonosura

Marubium vocant

camelopodium

Nosifon

dicunt

Nosifon ubique hec herba unition

curis est.

62
Prima cura eius ad tussim gravem.

Herba marubiu cu aqua decoque et potu dabis libere eis qui graviter tussunt
miseris sanabuntur.

Secunda ad Stomaci dolorem.

Herba marubiu etiam eiusdem succu potu dabis stomachi dolore tollit febri
tam ex aqua potu dabis satisq allevat: sed et lupinoru parva pondere i aq
multa decocta cu vino sup umbilico posita necat lumbricos

Tertia ad colicam

Herba marubiu coctis et de eiusdem cinere profricibus pfectissime sanabitur

Quarta Sigs ueneru acceperit

Herba marubiu Stere et expresso succu eius cu vino ueteri dabis bibere omne
ueneru discutit.

Quinta ad scabiem uel ipetiginem

Herba marubiu decoque et eius aqua corpus lauibis scabiosum et sca
biem pfectissime discutit et ipetiginem curat.

Sexta ad pulmonu vexationem

Herba marubiu cu melle decoctu dabis ut comedat miseris curat

Septima ad omne duritiem.

Herba marubiu rursu cu oxugra et ipositu mirabiliter duritiem sanat

Octava ad pedu aut sigs lassus ceciderit i lagorem et habuerit ner
uoru dolorem et spasmus.

Herba marubiu cu oleo rosaceo pmixto punget eu sine mora sanabitur.

Exifion

xlviij. Nomen herbe

Alij cam

Omeos

Alij

Alij

Romani dicit

Exifion

fascimon dicit

Xifia vocat

actonion dicit

acton

gladiolus sagittalis dicit

Prima Cura eius ad fistulas que in corpore nascuntur.

Herbe giffion radicis eius $\frac{1}{2}$ lb. muli $\frac{1}{2}$ lb. aceti citos η . adipis uul-
pis $\frac{1}{2}$ lb. et in pane linis et pomis mirraueis.

ymolium -

xlviij. Nomen herbe

*Noly
ymolium*

Clarissima herbarum est homero testante et in ventre eius
mercurio adsignate. Ipse rassis cum beneficio demonstrantur rotundam
radicem nigram in magnitudine cepe est.

Prima cura eius ad dolorem matricis.

Herba imola. Ad contusa et posita dolor matricis perfectissime affert.

Eliotropion

xlviij. nomen herbe -

A grecis dicitur

Alij

Alij

Alij

Alij

Propheta uocant

Galli dicunt

Pitagoras

Egypti dicunt

italij

Eliotropion

Elioron

chilithon uocat

Scorpion

eraclea

etozogronas

emeatites

uascorpny

insene

uertamus

malceon uocat

Nasatur ubiq; locis cultis et nudis et i pratis hec herba dimittit a solis
cursum: flos celli se uertit: et cu sol ceciderit floscelli seducunt

66
rursum cū sol oritur flosculi eius aperiantur facit aut ad remedia
multa medicine.

Prima Cura eius ad uenerū siq. accepit

Herbe eliotropii puluer molissimū ex eade cōtere et expressū ī vino ue-
teri optimo potū dabis mira celeritate uenena omnia discitit.

Secūda ad luxum.

Herba Eliotropia Etusa et adposita efficaciter sanare dicimus. legis eam
omni tempore.

Gnas.

L. Nomen herbe

Grind.

Nascitur in Lucania marmoris albi colore h[ab]et. et rubicundis or-
natam culiculis.

67
Prima Cura eius ad Sciaticos

Herba guaiac bulliat cū adipe urfino quasi malagmatis genus imponitur summa
medicina experientis tercio die sanat

Secunda ad omnes dolores in corpore

Herba guaiac eiusdem radice pistata et imposita omnes dolores auferret

Lij. Nomen herbe

A grecis de

Alij

Alij

Alij

Egypti

Romani

Alij

Alij

polimichum

adhaucitop

polimichum

tricomanez

ebenetion

ethienuocat

cizinalom

terre capillo

supalium terre.

Nascitur i parietibus et i humo
uel i puteis.

osy locis maxime circa parietibus

67
Prima Cura eius ad colli dolorem

Herba polatichruy quā herba ramulos quascis et apocyna folia eius contrita
cū piperis grana viij. et semen colicanday grana viij. simul contrita cū vino
optimo dabis bibere introeunti et balneo liberabitur.

Secūda

Herba polatichruy facit ad Capillos mulierū nutriendos si i oleo decoquantur.

Lij. Nomen herbe

Astula regia.

Astula regia

Prima cura eius ad vitia que i ore nascuntur

Herba astilaregie radix eius cu vino contrita et potui data in ore tene-
atur statim sentiet beneficium

Secunda ad ventris fluxum ut restringat.

Herbe astilaregie eiusdem semen contritum cu aceto acerrimo potui datum ven-
trem stringit.

Luz. Nomen labe

A grecis de.

Alij uocant

Alij

Alij

Itali dicunt

Alij ad

Papaver silvaticum.

Cochas

oxibonon

metog agrios

anemone

papa

uer album

papaver silvaticum.

Prima Cura eius ad epiforas oculorum

Herbe papaveris siluatica succus .i. caliculos cum suo semine fufam fupponitur pfectiffime est.

Secunda ad migranea uel capitis dolorem

Herba papauer siluaticum tritum cum aceto tipomg. fed abiit dolorem.

Tercia ad sopnū prouocandu illis qui dormire nō possunt.

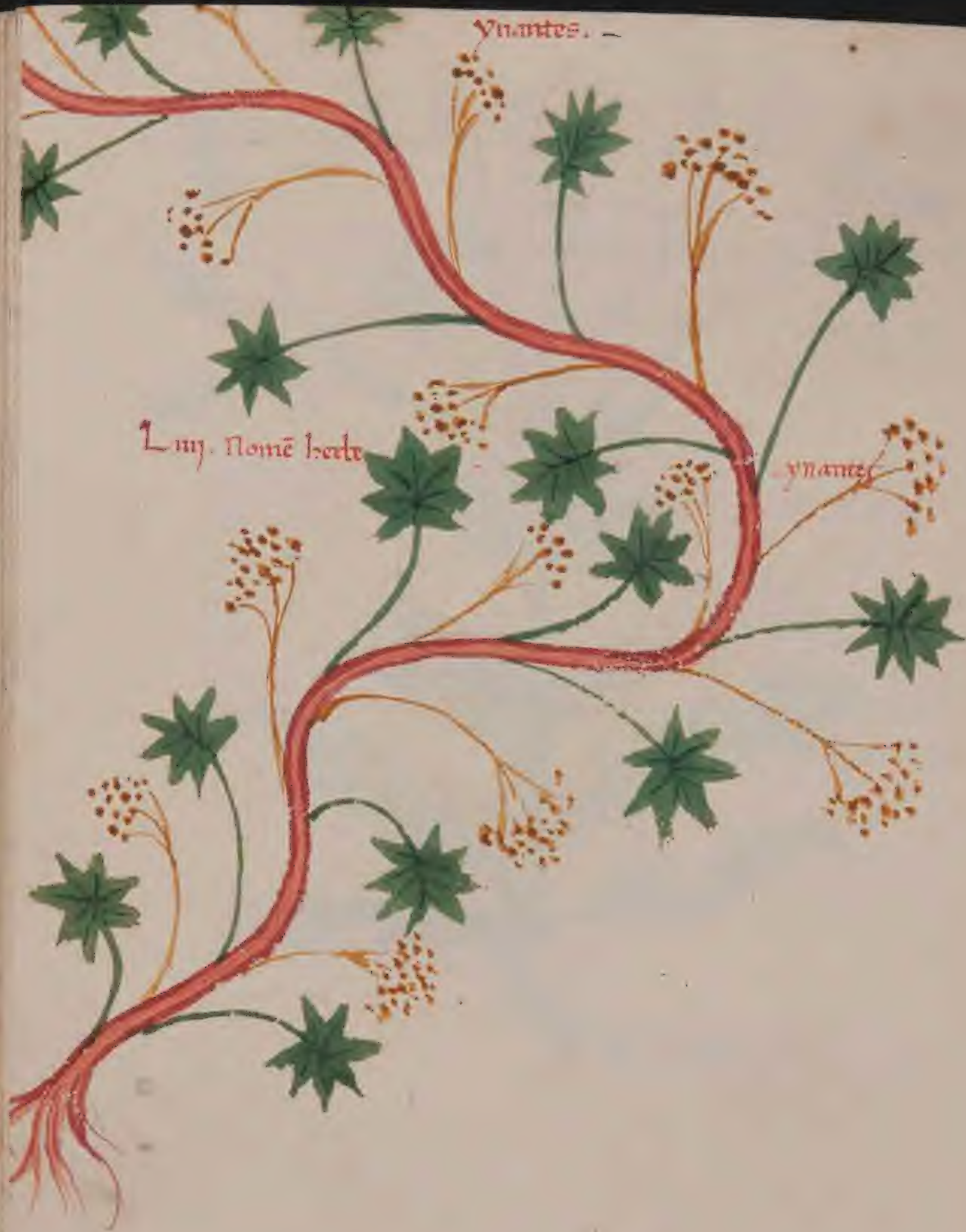
Herba papauer cum oleo cōtrita et fronti iduuta uel toti corpori mire sopnū egi adducit.

Ynantes.

Luy. Nomē herbe

ynantes

71
Prima cura eius ad stranguriam.

Herbā ynatē in puluerē redactā dabis i vino bibere ciatōs.ij. sūmam
medicinā experieris.

Secūda ad tussim grauem

Herbe ynatē radice dabis ut sup tussientibus et tussim sedat

Tercia ad defectionē stomachi.

Herbā ynatē eiusdem radice i puluerē molissimū redactā i vino ciatōs.ij.
ieiunius bibat mirifice stomacho prodest.

Lx. Nomen herbe

Alij
Egypti dicunt
prophete
Alij
Alij

marasium

montes dicunt
bulosmeticos
eptone dicunt
cinoglossa dicunt
emañogbigo vocat

79
Prima cura eius ad tificos ut colicos.

Herba nascens tansa et expressa et potui data colicis ut tificis prodest
dicimus. Si autem uolueris facere herbe nasci florem oleo mittis et panges
infirma miraberis rem certam.

Unj. Nomen herbe - **plenion** -

Alij
Alij
Alij
Alij
Alij
felto
itali
proph

plenion -
ezimion vocat
scolopeduon
locitis dicit
frigia
frigittis
Dotres
teucion
emagalig.

Nascitur locis aquosis uel humidis.

73
Prima Cura eius ad splenis dolorem.

Herbe Splenion eius radices conterg i puluere molissimū redacta in uino le-
uioni ommissis et splenetico potū dabis sumā medicinā expieris.

Constatq sic inuenta cū exta supra proiecta esset adesset hēnsūq exinamisse
propt̄ hāc aquibusdam splenion uocatur. Narrant suos qui radicem eius edet
sine splene inueniuntur et Isopi surculog uel folia oblūga legūt et maxime cū
flore ex Calicie et pisidie mōtibz laudat.

Ury. Nomē herbe
Nasatur locis asperis.

Polion.

Polion

74
Prima cura eius ad lunaticos.

Herbe polion succū gmissis cū aceto scilicet pungebis eos qui patiuntur
anteq̃ accedat ei. Item pipula eius et radicem in lentheolo mūdo circa collū ei⁹
qui patitur ligabis expunctū bonū est ei.

Victoriola.

Unij. no. anen y herbe.

Victoriola.

Alij
Alij

clafnores
clafnes alexandinos

Alij
Alij

deglosson
Vices fillon Tessari

Alij
Alij
Alij

Samaritanis
Ipogoffus
clafines nocat
Stephanos alexandinos
bittaphica

Alij
Jahu dicut
Alij
Alij
Alij
Alij

Victorie foliu
lauros alexandinos
Alexachi corona
pedcomidia

75
Prima cura eius ad fleumata interdenda

Herbe Victouole foliū succus cratis. iij. cū melle ieiuno dabis ut edat mirifice
sanabitur et toracem purgat.

Secūda ad Stomaci languorem.

Herba Conserbia succū oxigaro edat magnū beneficiū feriet.

Tercia ad tussim.

Herbe Conserbie radicē eius decoques et mittunt teris cū mellis parte di-
midia pipris grana xxv. castorei 3. i. mirifice tussim sedat hęc argumētū
intelligitur. Carne bubula cōcisa et ī cacabo missa. Si herbe sūt radicem
tussim miseris 3. ij. cocta bubula ī unū coherabit.

Asterion

Lx. nomine herbe

Romani dicunt

Nascitur inter petras et

Asterion

Inguinalis

Loca aspera

*Hec herba nocte tamq[ua]m stella lu[ce]t & ut qui uidet ea ignorans dicet
fantasmata se uidere et metu plenus i[n]cidetur: maxime autem
a pastoribus pecoru[m] inueniatur.*

Prima cura eius ad Caducos.

Herbe asterion baccas eius si dederis manducare luna decrescere cu
erit signu uirginis et ipam herba i collo habent suspensam remediabitur
frequenter tentauimus ne dubites.

Lxi. Nomen herbe

Romani uocant

lepus pes quia a feris utuntur uocant

herba benedicta

Prima cura eius ad ventrem solvendum

Herba Leporis p[er] se desiccata et i[n] pulvere redacta dabis potius i[n] vino; si febricitat i[n] aqua calida dabis. Primum ventrem solvit.

Secunda ad profluum mulieris.

Virgultus modicus collo suspensus sistit profluum.

Lxij. Nomen herbe

A grecis diptamnium

Alij

Alij

Alij

Alij

Alij

itali dicunt

Egypti

diptamnium

ambrosia dionis

babulcosticon

epimeron

electorog

doreadion

elulion

tusilla rustica

emonympha

Aligui

78
Illa qui uenenum supserit

Herbe diptami Sucus contritus expressus et potui datus efficacissime medet.
tanta aut uirtus est diptami ut non solum interficiat serpentes uerum et ubique
fuerint serpentes presencia sui eos interficiat. Si odore eius adueto fuerit ser-
pens mox interficiat serpentem. Fertur et hoc exemplum Capra ut Ceruus
in uenatione siue gladio percussus fuerit uenit ad herbam diptamam mox perit.
Sagitta excutitur et plaga sanabitur eis pascendo diptamum.

Ad uulnera recetia.

Herbe diptami et argimoni et Abrasie Sucus eorum cum butiro plagi imponis
miraueris in omnibus diptamu.

Lxiiij. Nomen herbe
Greticam

Solago maior. ~

Solago maior
Cascorpiem dicunt.

79
Prima Cura eius ad Serpentium morsus et Scorpionum ictus

Herba Solago maior desiccata et in puluerem molissimum redacta in aqua et
lida potu data lubricum interficit et foras eos expellit legis eam estivo
tempore. et in vino potui datur et eandem herba contusa plagi ipo-
miz mirabiliter sanat.

Solago minor

Lxiiij. Nome herbe

Solago minor

Prima cura eius ad lumbos necandos.

Herba Solago minor desiccata et in pulvere reducta in aqua calida potu
data lumbum interficiat et foras eos expellet. legis enim est in tempore.

Peonia.

Lxv. Nomen Herbe

A grecis dicitur.

Siculi uocant.

Alij

peonia

pentorodon

aglofettis

pro

ma

Inuenta peonia nomen aucto.

zis retinens.

Nascentur crete

et sicilie

motibus que omerus auctor libis

sus isezit.

inuenitur

plurimum a pastoribus. Hec herba

in extre-

ma bacula ht

mali granati magnitudine que

nate

sic lucet tñq

lucerna qd est

croci

similem plurima

e pastoribus

grana

uenerunt et colli

gi

bus noctu in

tur

Prima Cura eius ad lunaticos qui cursu lune patiuntur.

Herba ponia lunaticos uicti i collo ligetur statim se eleuat ut sanus.
et si ea secum habuerit nunquam ei malum accedet.

Secunda ad sciticos.

Herbe pome indicem parte adligabis de lino cu qui patitur circumcinges.
Res est enim saluberrima. et si ea i naue habueris tempestate coepserit si
mundus ea utaris.

Lxxij. nomē herbe

Pereſte. -

pereſte i conhyptin.

Alij

tygonos uocat

Alij

bonion dicit

Alij

hyerobotam

Alij

pelocodoteg

Egipti

dicit nabſenti

prophete dicit

clin

Alij

emegallig

itali

crisogallipn. itia

Alij

colubina uocat

Alij

ferraria dicit

Alij

exuperia maten

Hec herba ad modum colub
hunc habet.

est familiaris unde nomen

Prima Cura eius ad omnia venena.

Herbe pestilion puluere si cuius potu dederit omnia venena disant
quida dicit q et magi cum arte sua utuntur primu illd omericu de m
mildati et Centaurea potu data omnia alia medicamenta exigit p albu
et educendum.

Idij - **Nomen herbe**

A grecis dicitur

Romani

Itali

Alij

Daci dicunt

Galli

Arabi
ali

brionia

ampelos leuco

abutamnia

uitis alba dicitur

caradana

arabi etiam dicitur

chama

chama dicitur

discopela vocant

Prima cum eius ad Splenem

Herba biomia in cibo data et Urina liens augeatur: hec herba tam
laudabilis est et inter alias potioribus mittatur.

et mva

Benumfa sine nympha

Lxxvii. nome herbe

A grecis dicitur

Alij

Alij

Alij

Alij

Alij

Alij dicunt

Itali dicunt

benumfa

myceris

cacabos vocat

Latrometa

Landraging

ydrogogos

etacleos

arneon

nympha sine aqueducta

84
prima Cura eius ad disentericos.

Herba rýfea cū semine suo i vino cōtrita et potus data mirifice
facit. Idem radicē eius recte et debis manducatione disenterico dieb;
decem. Idem si cū vino angley data fuerit ventris fluxū restringit.

Chysson -

L'adunq. Norne Herbe
Alij -

Chysson.
Caliantha dicit.

85
Prima Cum eius ad faucium dolorem

Herba chysion cum sua radice siq[ue] i[n] collo ea sec[un]d[u]m portauerit susp[en]sam
faucis ei n[un]qua[m] dolebunt.

Sec[un]da ad interaneoru[m] dolore[m].

Herbe chysion trusa et succus eius expressus potui datus dolore[m] m[en]ti-
ce sanat. legis ea mense maij et iunij.

Isatis.

Lxx. Nominē herbe

*Alij uocant
prophete*

Itali

Alij dicunt

Isatis.

origanum

aperion

alutia uocat

herba bitrum

86
Prima Cura cuius ad morsum Serpentis.

Herba Isatis foliū contritū et īpositū dolorē mirifice tollit. et uenū
nenū statuet. hec herba mirabilis est ad īmūcturā veneti.

Lxxj. Nomen herbe

Scordeon . -

- Scordeon

87
Prima cura eius ad nervorum dolorem.

Herba Scordeon contrita cum oleo laurino subacta perfectissime tollit dolorem.

Secunda cura ei si a serpente percussus fuerit.

Item herba Scordeon decoquitur in eis cum vino potu digne. ipsa autem contusa in plaga imponitur. Item herba Scordeon abligata circa corpus hominis tollit contusiones vel revivinas.

Lxxij. Nomen herbe

Xblasam

A grecis dicitur

Alij dicunt

Prophete dicunt

Dari vocant

Egypti

Itali

Xblasam

Flammion

Lymites lychmuis

hermotablos

diessachel

nebal

Xblasam dicunt

Nascitur locus sablo

Mercurius ubi in dedit

malu facta eius timuisset

sig et aggeribus Hec herba dicitur
in venisset ad Biron et nullu

Prima cura eius ad occultū malis

Herba Blasii ungula qui sciti portauerit nullo metu terretur neque
bestia neque occurrentes malos molestabitur hinc

Secunda ad podagram.

Herba Blasium cotusa atque imposita intra paucas horas dolore ab
eo efficaciter sedat ut etiam ambulare audeat. hinc compositione pre-
cipue auctores proficere affirmant.

Lxxij nome herbe

Heracleon

heracleon

Sideritis vocat

Serparmen

Coracizon

hortog

arischat

herculmia

patialis

ferenia vocat

Alij

Alij

Alij

Alij

Alij

Alij

Alij

Alij

Alij

29
Prima Cui eius. Signa iustitiae amulare uoluerit

Herba heraclea si tecum portaueris latrones non timebis superat eos quia
unius materis persone multe uidentur. Latronibus merito latrones effugit
herba heraclea.

Secunda ad caliginem oculorum.

Herbe heraclee grana eius singulis et in oculis mittis et statim
ai albuginem eam tollis.

Lxxvij. nomē herbe

Alij

Alij

Strignos

Strignos.

una dolina lupina dicit

Solatum

gromon

Virtutes sūt frigide

Prima cura ci

Herbe Strignos

Prima Cura eius ad igne sacrum.

Herbe strignos succus extrahit et super limitem ignem sacrum
mirifice curat.

Secunda ad herpetas quae greci uocant zon.

Herbe strignos simlinoedo ut supra faties herpetas curat.

Tertia ad Capitis dolorem.

Herba strignos cum roseo oleo calefactum stillatum mure dolorem tollit.

Quarta ad dentium dolorem.

Herba strignos cum masbet mirifice facit.

Quinta ad sanguinem si de naribus fluit.

Herbe strignos succus eius in lana intingis et namq obturbas
mure sanguinem restringit.

vide i fig 7

Lxxv. Nomen her

Agricis de Alij

Alij

Alij Egipti dicunt

Iuscia Daci

Celedonia.

galuties

risa dicunt

othonea

mopop dicunt

Itali

Roma

uzudinna

Celidonia vocant

Prima Cura erit ad Caliginē oculorū et quā ulcera hnt

In oculos et scabritudines et albuginem.

oculorū extenuat facillime.

Herbe Celidome succus cū sua radice cōterez cū vino ueteri et melle attico et pipere albū ī se bene cōtītū mungez dentibz p̄fec-
tissime albuginē arat: frequentez nosipī expti sumus.

Secūda. Item ad Caliginē oculorū.

Herbe Celidone succus eius uel flores expressus mixto cū mel-
le attico mirifice arat.

Senectio.

Lxxij. nomen herbe

A gicag dr.

Alij

Alij

tuscia

itali

Senectio

erigeron

elioson vocat

serogeres

odia dicit

Senectio vocat

Nascitur in tectis et circa

parietibus

92
prima cura eius ad uulnera quibus uetustissima

Herba Senecion trita et subacta cum oxugria ueteri imposita sanat uulnera.

Secunda si quis ferro percussus fuerit

Herba Senecion trita cum oxugria ueteri sine sale et factum quasi cerotum et plaga impositum facillime uulnus ad sanitatem perducit.

Tercia ad omnes incatesmas

Herba Senecion trita ut supra imposita omnes incatesmas mirifice curat. Item si ea simile post meridiem colligatur et cum oxugria idem piscis et immiscetur et imposita aperit uulnus et sanat.

Quarta ad pedum tumorem ut dolorem aut idem nervorum

Herba Senecion trita cum oxugria et imposita pedum dolorem tollit uel nervorum potissime.

Quinta ad stomachi dolorem

Herba Senecion eius flosculi cum canota cocti ut fit malagme genus in stomacho impositum stomachi dolorem perfecte tollit.

Sexta ad lumborum et Coxarum dolorem.

Herba Senecion pisata et expressa ieiunium potum dabit ualidissime prodest.

Septima ad pedigrum.

Herba Senecion trita ueluti genus malagme imposita pedibus equi proficere dicimus.

Lxxv. nome herbe Felicem.
Alij diamt

felicem
pteregion

Prima cura eius ad uulnera

Herbe felice radicem contrita i uulneris mittis et argimonie .3. ij. cum
Vino potu dabis mire facit.

Secunda ad ramice puerorum

Herba felitem si arbores inueneris tunc ea cu axungia
et pane teludis et ipomis et de fascia sursum ligabis quinto
die sanabitur.

Tercia ad dolore femori uel fide

De herba felice subfumigabis loca mirifice sanabitur.

Quarta item de herba felice

Si ex eade Infante languida subfumigaueris facillime conualescet
Infans.

Quinta ad splenis dolorem.

Herba felice cum sua radice decocta usq ad tertias et potui data
splenem cosumit.

Lxxviii. Nomen herbe

Gramen.

Gramen.

A grecis dicitur

Alij

Egypti

Dac

Itali dicitur

Alij

Alij

perma dicitur

agrostis

egigon

amaxium

ptia dicitur

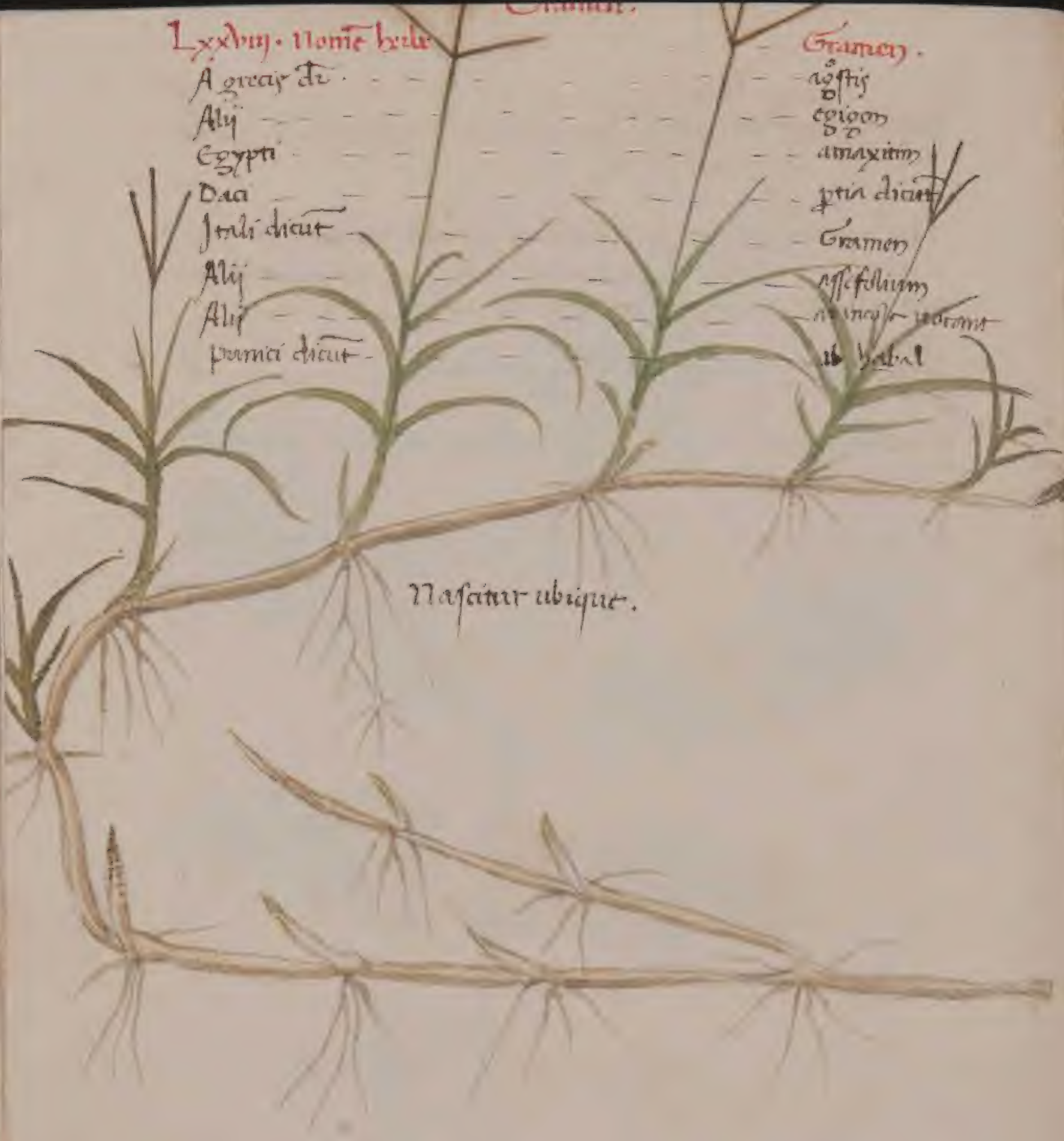
Gramen

agrostium

ancistrum vocant

ab habal

Nascitur ubique.

Prima cura eius ad Splenis dolorem

Herba gramin decoquis tunc eius flores teris in fano lino et imponis
in splenem max. sentiet beneficium

Secunda ad epiforas oculoꝝum.

Herba gramin q. i. se trifolium h. n. et pulchra diuidentur. Decrescente
luna sublatu quam uolueris repositu habeto diligenter ex his lippis i.
apiantibus ad collu ligatu celeriter appendente epifora discurrere
dicimus.

Lxxviiij. Nomen herte

Gladiolum

Gladiolum.

A grecis ch

punice

Romani

Alij

Egypti

Siculi dicunt

Itali

Aliaj

xifion

zibial

isag astice

xing

eracion uocat

macerossilon

gladiolum uocat

lingua ceruina

95
Prima cura eius ad vesice dolorē uel ad eos qui urinā nō faciunt.

Herba gladiolū effodias et siccato corticem radicēq; eius conteris et
addito i vino Ciatig. ij. et aque Ciatig. iij. imiscebis et sic potu dabis
statim dolorē tollit et urinā prouocat

Secūda ad Splenis dolorem.

Herba gladiolū maturissime lectū et siccātū i puluere molissimo redac-
tum i vino leuissimo mixto potui datū mirifice diuinus splenem ut
siccant.

Tercia ad colli dolorem uel precordiorū.

Herbe gladiolū baccas eius tritas cū lacte caprino melius si
asine fuerit tepofactu dabis libore fortiter desinet dolor.

Lxxx Nomen herbe Rosmarinum

A grecis ῥοσμαρινόν

Alij

punice

itali diaur

Rosmarinu

libanitis

yeterites

zibbie

rosmarinu

Nascitur locis marinis ut ortis antiqua tunciscetur de hac
herba homines placabant.

consuetudo
Prima Cura eius ad dentiū dolorē.

Herba rosmarinū radix ei maducata dentiū dolorē tollit si nemora
 ut si succus eius inter dentes detinueris mox sanat.

Tercia ad languides

Herba rosmarinū trita cū oleo laquidū pūngis mirabiliter sanat.

Quarta ad iteriore dolorē

Herba rosmarinū uiridem cū puluere dabis ut supra mirifice sanat.

Quinta ad alborē i oculis

Herbe rosmarinū succus cōmiste cū melle attico et uingue albugine
 mirifice abstergit.

Sexta ad uulnera retencia

Herba rosmarinū cōtusa cū axūgia appōita ulnora optime curat.

Septima ad tercianas

Herba rosmarinū cōtusa sub accessione potui dabis liberabitur.

Pastinaca

Silvatica

staphylinae agris

Lxxxij. Nomen herbe

Agricis dicitur

Aly

pastinaca silvatica.

staphylinae agris

giger vocant

Aly

romani

pumici dicitur

itali

eggon

indofaulon

siccaside

pastinaca silvatica.

Nascitur locis saxosis et agris ubi

Prima cura eius ad mulieres que a partu laborant et non purgantur.

Herba pastinaca silvestris decocta cum eadem aqua ubi decocta fuerit mittis
grana pipenis xxx. comiseris in vino et dabis bibere perfecte purgabitur. Idem
ut supra sic scriptum est facit et ad dentium dolorem.

Lxxxij. Nomen herbe

Alij
Romani
Itali

pedicularis.

minales dicunt
vitriola vocat
paritaria vocat.

Nascitur i panetibus.

Prima cura eius ad pedagram,

Herba pediculis decoquitur in aqua et ex ea aqua foras pedes vel
 genua deinde ipsa trita cum oxungia iponis panno tincto pedibus ut
 in genua mittitur sanabitur.

Lxxxij. Nomen herbe

Agras

Alij

Alij

Alij diart

Egypti vocat

Itali

Mercurialis

Lithocotys

argumay

argizay

parteron

hermula filer

mercurialem diart

99
Prima Cura eius ad Ventris duriciem.

Herba mercuriale decoquit si trita cu passo dabis statim detrahatur ventris
et stomachi purgat: na et semine eius tritu cu passo dabis statim detrahatur
et stomachi pfectissime purgat.

Secunda ad mestrina prouocanda

Herba Mercuriale cu oleo luzzino vel rosaceo potu dabis mox prouocatur
sanguinem.

Tertia ad oculorum vitia

Herba Mercuriale cotere et succu eius cu vino albo veteri exinde in
oculis fovebis

Quarta siqd in aurem introierit.

Herba mercuriale conterere et succu eius exprime et tepidum
in aure pillabis statim liberaliter.

Lxxxij. Nomē herbe

Alij

Radiolum

felicina dicunt.

Similis est felici que fere i lapi
bus i folijs hinc inde binos ordines

detig nascitur ut i parietes
punctorum auctorū.

Prima Cura eius ad Capitis dolorem.

Herba radioli comusam anenrio si purgatius cu aceto squillitico usque
adco decocta donec et parat et puncto capitis dolore tollit.

Secunda ad alben coitandum.

Herbe radioli radice comusam et cultro corticem depurgata decocta
cu malua ius eaz bibitur sine dolore vel aliquo tedio uentre deducit et
omnes estus.

Lxxxv Nomie herbe

A Grecis dr.

Alij

Alij

Joni

Alij

Asperagi agrestis

micron

anaspagis

spargos agrios

spargos rusticos

spargos mas

104
Prima Cuius ad Vesice dolore uel tumorem

Herbe aspidi agrestis radice decoque in aqua sextarios et clavis bibere liberabitur

Secunda ad quartanas

Ut supra ieiunio clavis bibere diebus septem pluribus diebus balneo utatur
in frida non descendat neque frigida bibat mirifice exspectetur

Tercia ad dentium dolorem

Herbe aspidi agrestis contere et succus eius in ore retine dolorem
dentium mitigat

Quarta ad elephantiasin

Herbe aspidi radix eius trita super imponitur mirifice facit.

Quinta ad renium dolorem

Herbe aspidi radix contrita cum vino potui data ualidissime prodest.

Sexta Si quis malinolum deuotauerit horem

Herbe aspidi agrestis radice desiccata et cum aqua fontis illustrata
eum et resolutus erit.

Sabina

Lxxxij. nome herbe

A grecis dicitur

Alij

Alij

Alij

Alij uocant

Alij

prophete

Alij

Alij

fratres dicunt

Sabine

brates

cyno palion

pi non uocat

ba cinona

entysion

brathim

dcci

metheq

cati

zchiron

herba sabina

puma circa 11143

Herba sabina

Prima Cura eius ad morsum regium qd est aurugium.

Herba sabina diligenter trita cum melle et vino et potui data
ta aurigine discurit.

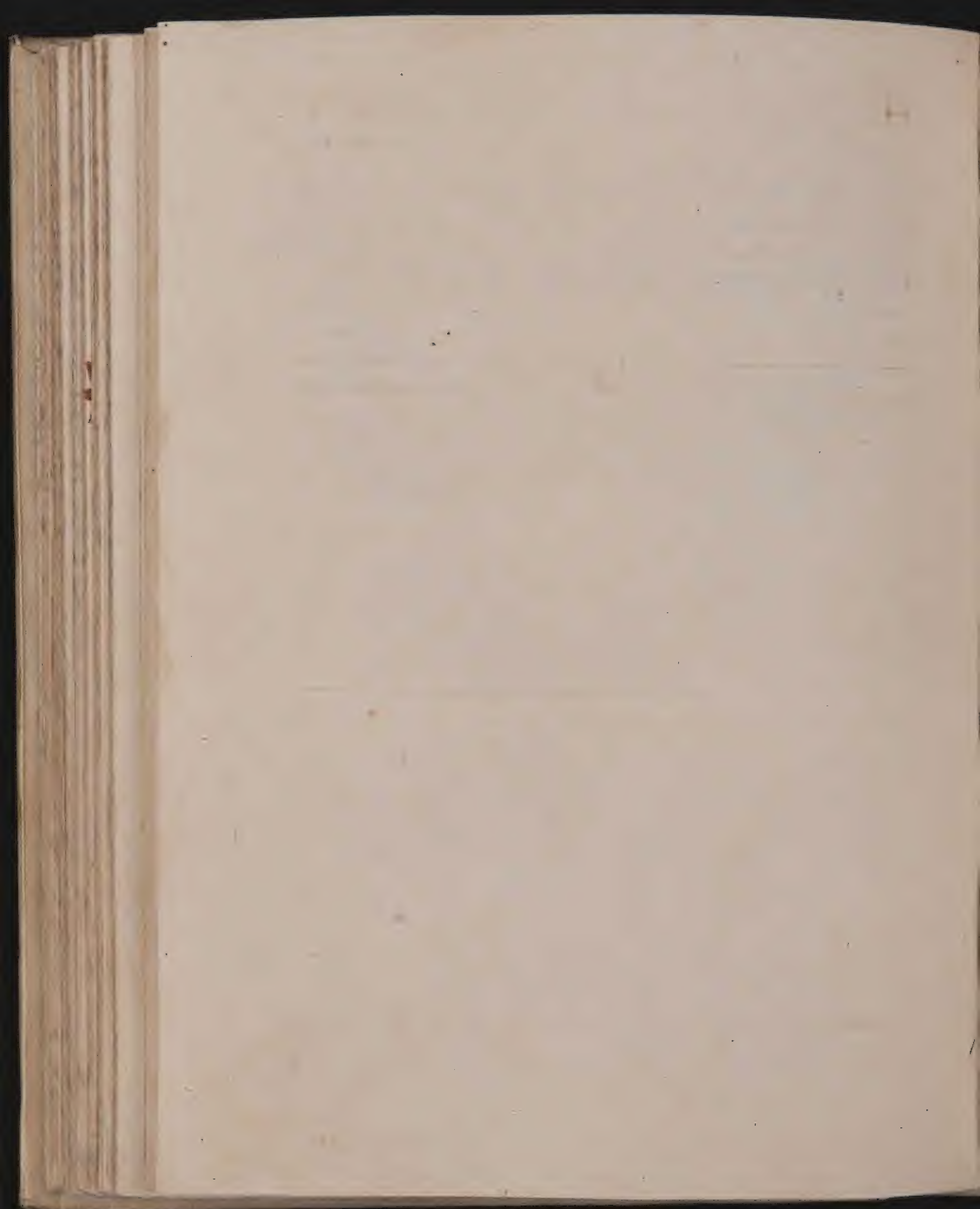
Secunda ad Capitis dolorem

Herba sabina diligenter trita cu aceto et oleo rosaceo mixta capiti
inlinita ualde predest

Tercia ad Carbunculos uel igne factum

Herba sabina cotrita cum melle et imposita mirabiliter sanat.

Lxxxvij Nome herbe

A grecis dicitur
prophete
itali dicunt
Alij vocant

Canis caput

ynocetabius

osyzeos

canis

cerebri

digitu venarum

Prima Cura eius ad Epifoniz oculor.

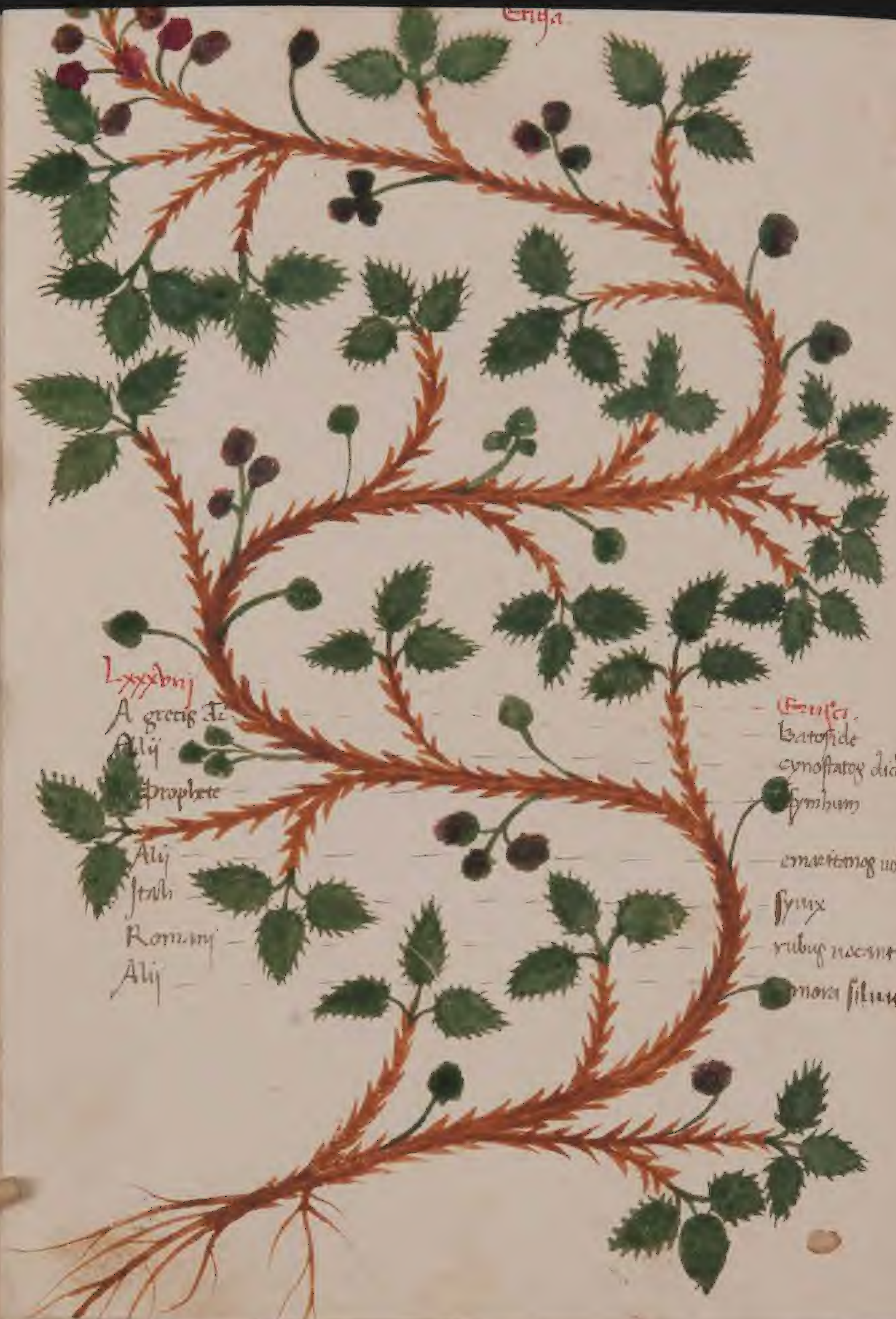
Herba Camis cerebri eius radice cu aqua decocta: de eadem aqua
subinde oculos fovere epifoniz celeriter lineti.

Enija

Lxxxviiij

A grecis dicitur

Alij

Prophete

Alij

Italij

Romani

Alij

Fructus

Latopide

cynostator dicitur

Symbium

emacitator vocat

Synx

rubus vocant

mora filum

Prima Cura eius ad aurium dolorem

Herba crusi cinas succus expressus auricul tepesacta et phillatu aurium
dolorem libent et planare dicimus.

Secunda ad emoroidas distringendas

Herba crusi cinas. Vin. amure cinas idem. Vin. malligranati sicc cor-
ticis. iij. teres decoquitur i se et catenat iunge et cu iam refrigeraverit
fomtabis tussum hoc tridua facies mirifice restringis et sanat.

Tercia ad profluu mulieris

Herbe crusi cinas teneras ter septenas decoque i aqua usq ad terciag
et p triduo ieiune potu dabis ita ut cotidie renoues potiag.

Quarta ad cardiacos.

Herba crusi folia per se trita i ponitur et mamille sinistra dolore tollit.

Quinta ad usum giginay et laboru uitia

Herbe crusi caules teneras i vino decoque et ipm vinu in ore detine
sume facit.

Sexta ad uic remedium

Herba crusi folia resusat in umbra et cinere ipm i coclatio tacta
in presenti resilit

Septima ad uulnera recentia et coelamata

Herba crusi i vino decocta ad terciag decoque vino fouebis co dolo-
mata et omnia uitia sanat

Octaua Contra Spemiu morsus

Herbe crusi folia recentia contrita sup morsu Serpentis ipo-
nis mirifice sanat.

X. C. Nomen herbe

A grecis de.

Alij

Alij

Alij

itali dicunt

Galli

Alij

Daci

Alij

Alij

Alij

Millefolium.

mirifillon

Ambrosia vocat

elysillon

chrisites

Millefolium

malicandos

Vincetiam

Diodela vocat

militaris achylis

Supellum ueneris

Cereu siluaticum

Hanc herba Achyllos inuenit unde uulnibus

sanata unde Achyllos uocatur

nasset meleson dicitur

ferro percussus

De hac herba sa

Prima cura eius ad dentiū dolorem

Herba millefoliū cū butiro comiscet et oppone potenter dolore tollit.

Secūda ad urinarū difficultatē.

Herba millefoliū conteret et succus eius cū aceto dabis libere faciem
urina fortiter prouocat.

Viii. C. Nomen herbe
Agrestis dicitur

Ruta
peganon.

Prima Cura eius ad sanguinem de naribus nimium profluentem.

Herba ruta frequentius odorata sanguinem de naribus mire stringit

Secunda ad inflationes

Herba ruta hortensis paululum edes vel melle in potione ponis et sic accipies.

Tercia ad stomaci dolorem

Herbe rute semina cum sulphure vino et aceto ieiuno dabis ut comedat summa medicina experietur.

Quarta ad inguinum dolorem

Herba ruta viridis decoquitur ex oleo et Cera mittis et factum cerotum in lintholo linies et in inguine ponis mira rem senties.

Quinta ad epiphoras oculorum

Herba ruta cum polenta bene contrita et imposita lenit epiphoras: nam et radix contrita et trita perfecte emendat epiphoras

Sexta ad caliginem oculorum

Herbe rute rorem matutinum madente succus eius collectus in uasculo habeto et ex eo pungebis frequentius

Septima ad carbunculos

Herba ruta contrita cum aceto carbunculos superponit sanabuntur

Octava ad morsum Canis rabidi

Herbe rute pondus denarii. v. contrite et cum vino dabis bilere valde prodest morsui et omni veneno resistit.

Nona ad plagas

Herbe rute folia portulacae trita cum melle et pice super plagis imponis

Decima ad Capitis dolorem

Herba ruta cum vino potui data et Capiti cum aceto pungetur et rosaceto oleo mirifice sanat.

Mentastrium

Viii. C. Nomen herbe /

A grecis dicitur.

Alij

Alij

Prophete

Itali dicitur

Mentastri

Calcamitem

Osmitex bregino

thysma hortanex

Cronos apolenos

Mentastrium.

Prima Cura eius ad aurium dolorem.

Herbe metasti succus cu vino austera ciatu vnu sed et auricule conice-
tos uermes natos necare creditur.

Secunda ad elefantiosos.

Herbe metasti folia adhibe et cu manducat mire sanat.

Ebulum

Vij. C. Nomen habet

A grecis dr.

Aly

Aly

Aly

Daci

itali

Ebulum

Canuti

metos afroditis

carneacta

uectheor

Alma vocat

ebulum dicit

Prima Cura eius ad Canculosos.

Herba Ebulli teneri cum folijs trita cum vino potui datu Cancu-
los expellit.

Secunda ad Splenem.

Herba Ebuli radice decocta in aqua usque ad tertias da bibere mira-
ueris effectum.

Tercia ad Colubus morsum.

Herba Ebulli anteque succidas eo tinge et tibi. Accipe omnes ma-
lebestie contra ad que ea ferro q̄ accuratissimo ea a secunda tra-
ctans p̄dito ut frang eo coactato cui meredis reuersus ita ne-
respiras et quam herba contrita opponis continuo sanabitur.

Quarta ad Idropicum

Herbe ebuli suae radices eius coacta in vino emina potui
semel dato idropis ualidissime proderit p̄ animum et humor om̄s pessi-
mus detrahatur.

Quinta ad Splenis dolorem

Herba Ebuli radice sicca et in puluere molissimum redacta ex
vino citius in puluere coactam .j. in lim̄ stans bibat et ebullum
semp̄ secū h̄t sane ebullum sine ferro lectum

Vj. C. Nomen herbe *Pulegium.*

Pulegium.

Quauis medicamentum secū habeat multi
ignorant. duo enim genera sunt masculus et femina
masculus flore albū habet femina uero ruberū sine pur-
pureū utriusq; uis una ē et uilem et admirabilem aut
in se habet cū maximis coloribus floreat cū folia
ariseunt

Prima Cura eius Caput ne a sole doleat

Herba pulgionis terens porta aut sup aurez aut sub anulu h est estibo
toto ne gravitudinem sentiat nec p fricationem.

Secunda ad dolorem Intestinorum

Herba pulgionis et Cuminu tritu ex aqua et sup thibito infantis ipone
stimus sanus fiet infans.

Tercia ad nauisum stomaci

Herba pulgionis tritu cu aqua et aceto potui dabis nauisum stomaci sedat.

Quarta ad ventris puriginem

Herba pulgionis matis in aquam feruientem maceratu dia donec bibi pos
sit optimu est.

Quinta ad ventris dolorem

Herba pulgionis gmastatu et i umbilicu religatur continuo et dolore
tollit.

Sexta ad tertianam

Herbe pulgionis ramulos tres iuduis i lana ante accessione q si corona
in Capite hnt dolorem Capitis tollit.

Septima Si infans i utero mulieris mortuus fuerit

Herbe pulgionis ramulos us recetoz qui odore hnt tritu in vino uetris quae
tam partem quartam dabis bibere mire sanat. **Octava** ne i nave nau
Herba pulgionis et absinthiu simul tere cu aceto et oleo et nary. **Isenis**
frequenter tange. **Nona** si mulier minus purgatur

Herbe pulgionis pondus $\frac{1}{2}$ s. i eximelle ciatis q. da ut bibat. **Decima** si secunde
Herbe pulgionis tres desinge co das et vino bono da ut // i partu no secutur.
bibat secudas secutur. **Undecima ad vesice dolorem ut Canli.**

Herbe pulgionis Ciatis q. lvi cotritu scimus bibat et cotinua et foliu desce
dat infra triduo sanat et Canculos foras expellit. **Duodecima** Siqz

Herba pulgionis i Aceto Ciatis q. ieiun bibat liberabit. // cor aut portus dolet

Herba pulgionis cotritu et i pulvere redactu // xij. Si mulier obstruatur.

Lana stimus i uentre subiciat aere sanat. **Quartadecima ad stomaci
dolorem sine iflatioz aut intestinoz dolorem.**

Herba pulgionis ex aqua calida tritu p se dabis mirifice sa^{nat} // ad morbu articularu.

Herba pulgionis i oximelle quartano ciatis q. ieiuno dabitur bilas eiet et bile foris

Sextadecima ad Splenis dolorem

Herba pulgionis decoque i aceto et ponij dabis magnu bnficu sanet. et neqz
pignori pulgionis doloze qz utile no est. // **ad scia ut coraz dolorem**

Herba pulgionis et piperequis poderibus cotritu i balneo pferatibz ubi dolet
mire sanat.

. Nepita .

V. C. Nomen herbe

A grecis dicitur

Isoli

Nepita .

Calamites

Nepita vocant

441
Prima Cura eius ad tercianas siue cotidianas

Herba nepita i puluere redacta sub accessione in aqua calida dab
libere merifice sanabitur.

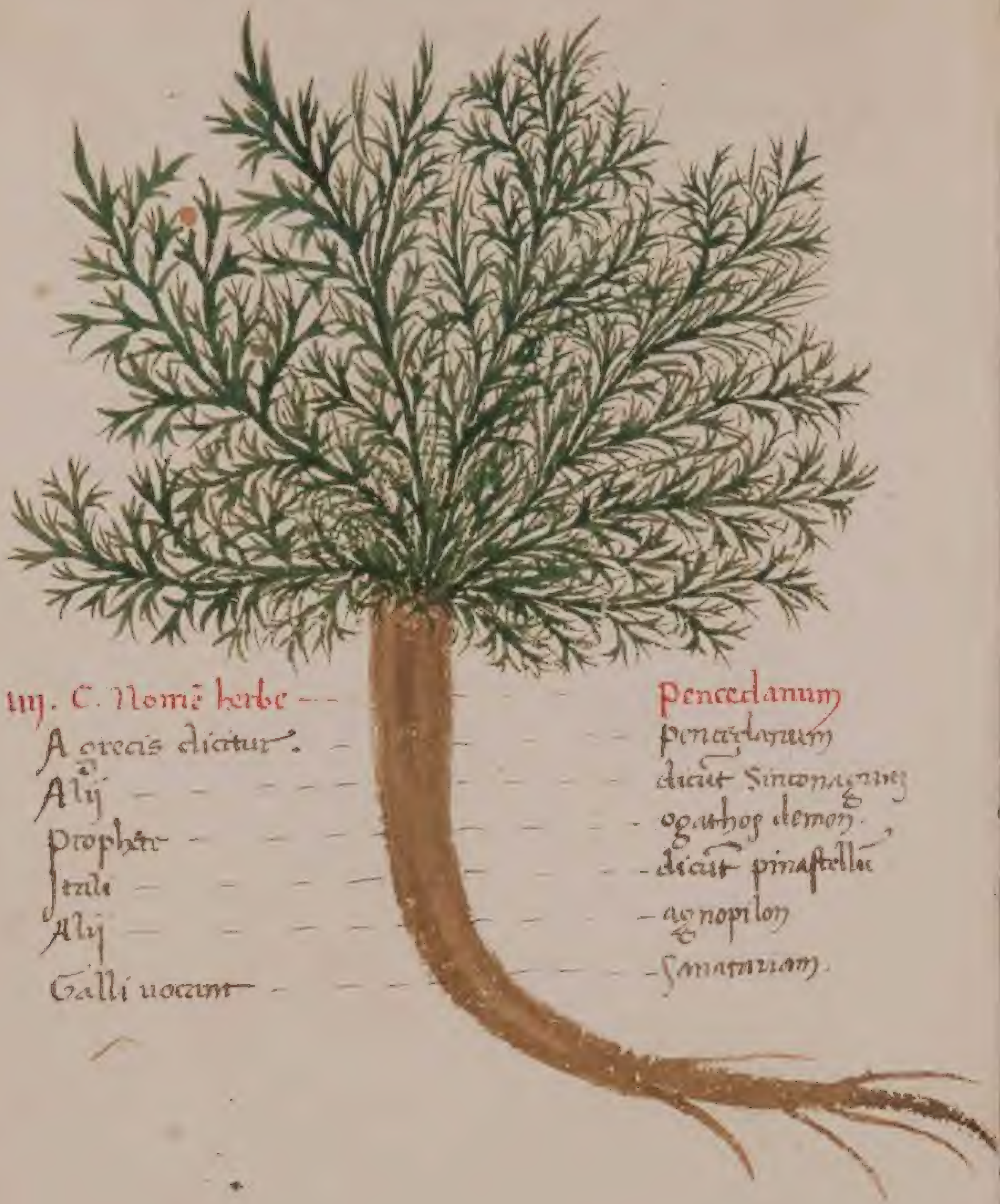
Secunda ad morsus Serpentis.

Herba nepita motana cu vino trita succus eius expressus et potus
dato cuius et folia cotrita plagi utiliter iunguntur et psanot.

. Nomen Spentis dragon.

Pencedanum.

iii. C. Nomē herbe --

A grecis dicitur.

Alij

Prophet

Stuli

Alij

Galli uocant

Pencedanum

pencedanum

dicitur Sincognum

ogathos demon.

dicitur pinastellu

agnopilon

Sanatnam.

Prima Cura eius ad Serpentes effugandos.

Herba peucedani incendit marit et serpentes odore suo peucedani
 cu bettonia et adipe ceruino aut medula aceto mixto eadeq morfu

Secunda ad freneticos.

|| Iposita medetur.

Herba peucedani cu aceto capite ifuso sume facit.

Emule capane.

117. C. Nomē herbe - -

Alij dicunt - - - -

Alij - - - -

Itali - - - -

Emule capane.

Centauria paxilion

elenā vocant

emula capana dicunt.

Prima Cura eius ad vesice dolorem

Herbe Emule capane apij semen et asperagi femachi radices ruiu
ceteris et tepide potui dabis efficaciter prodest.

Secunda ad dentiū remedia.

Herba emula comedat quibus deniqz movetur sed jejunijs comedat qd
ille statim dentes consumat.

Cinoglossa.

1. C. Nomen herbe

A grecis dicitur

Alij

Alij

Alij

Alij

Alij

Egypti

Dacia dicitur

Alij

Alij

Alij

Itali uocant.

Cynoglossa

frigida

emimion

Splenion

calanion dicitur

maculimbos

alepurgis

caenis

usazila

sublimum

lingua macedonica

lingua canis

lingua canis.

Prima Cura eius ad morsum Serpentis.

Herba Cynoglossa trita cu vino supra prodest serpentis morſui.

Secunda ad quartanar

Herba Cynoglossa que folijs quatuor pissata et potui data ex aqua liberat

Tercia ad auris.

Herbe Cynoglosse succu cu passo et oleo tepesfactu et auribus stillatum mirifice sanat.

Saxifraga.

¶ C. nomen herbe -

Saxifraga.

Alij

Scolopendria

Alij

Scolimos

Alij

lucos

Egypti

peper-

itali dicunt

Saxifraga

Alij

nitiscanum.

Alij vocant

aprio

Nasitur in montibus et Saxosis locis.

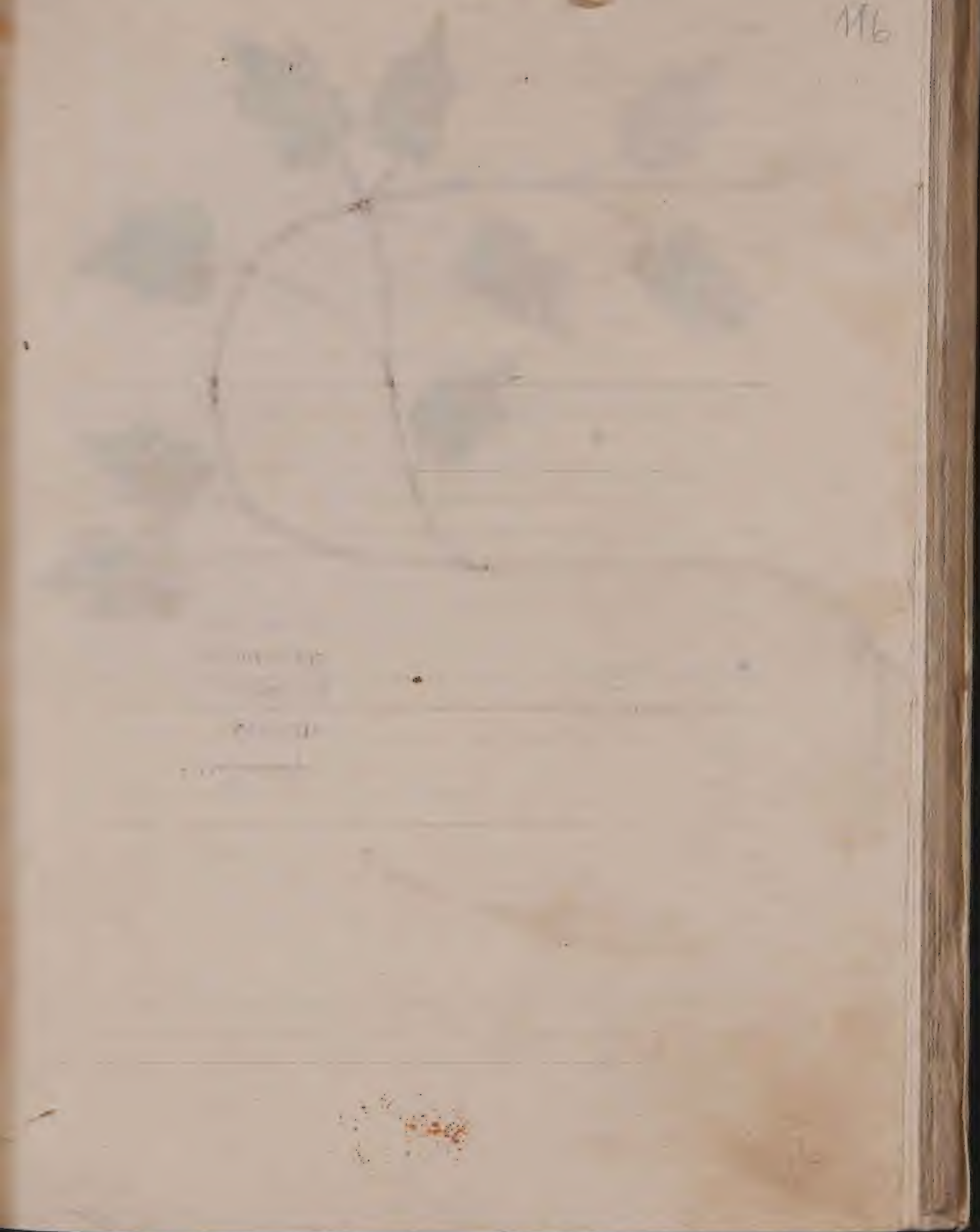
Prima Cura eius ad Calculos spellendos.

Herba Sagittaria cōtusa ex vino bibendū dabis febrienti autē
ex aqua calida tū presens effectū ab operis trahit ut eodē die
p̄fectis electisq; Calculis ad sanitatē p̄ducit.
p̄ducit

Edera.

C. Nomen herbe

A grecis dicitur

Galli dicunt

Daci

Itali

Eclere nūg.

cyssommelle

balluseton

arpropia

edera nigra.

Prima Cura eius ad Canculos spellendos

Herba edere bacas ℥ij. aut. xj. contritas cū aqua et potus data mis-
fic sanat.

Secunda ad Capitis dolorem

Herba edera cū oleo rosato succus eiusde herbe mixtus i vino riperabis
et Caput pinge mirē facit.

Tercia ad Splenis dolorem

Herbe Edere nigre bacas contras ℥ij. uel. v. xj. xv. ℥ij. ℥ij. i vino dab
bibere diuisis diebus cum vino si absq febricula fuerit: si aut febr
citatur i aqua calida dabis auxilio maximo liens hoc faciens mune
re.

Quarta ad Spalangionū morsus.

Herbe edere radices succus conter et expressus dabis bibere morsui
satis prodest.

Quinta ad ulcerū remedia.

Hedera Cū vino decocta ulcera supponat misfic sanat

Sexta ad nares male olentes.

Herbe edere Succus benecolatus ifundat nares male odolentes cūdat.

Septima ad aurū dolorem

Herbe edere succus mundissime liquatus cū vino aurib; stillatis medetur

Octaua ne caput a sole doleat

Herbe edere folia molissima trita cū aceto et rosato aduersus
omne dolorem fronti linies dolor capitis abscedit.

Serpilium.

C. p. Nomen herbe

A grecis dicitur

Alij dicunt

Egypti

Itali

Alij vocant

Serpully

Serpillon

Gigos

meuocat

Serpillum

cicij rustica

Prima Cura eius ad Capitis dolorem.

Herbe Serpalli succu cum oleo et sale frictu et i puluere redactu oia
comixta Caput frangit sanabitur.

Secunda ad Cobustum.

Herba Spullu et anchuse succu spuma argenti .i. ii. rosacco h in
mortario conter et cera pumice adipe uesina et ceruina solida
simul decoque colabis et uteris.

Absinthium.

C. 11. Nomen herbe.

Absinthium.

Nascitur in locis cultis et montosis.

Prima Cura eius ad piculum fungor.

Herbe absinthij succu cōtere et expressam dabis bibere hoc scoti-
nus uir centomagus euasit cū esset a fugis tepatus.

Secūda ad liuores tollendos

Herba absinthij i aqua decocta et i pino deducta et iposita liuore tol-
lit si corpus tenerū fuerit cū melle ipone.

Tercia ad lumbricos

Herba absinthij et marubij et lupinor. molitū equis ponderibz
in aqua malsa decocta uel i uino austero iposita in umbi-
lico necat lumbricos.

Quarta ad Inguis ut intertrigitus molestia

Herbe absinthij succulū suū et isomianctū postea mite sanat

Cam. Nomen herbe

A grecis dicitur

Alij

Alij

Alij

Alij

Alij

Egipri

Itali dicitur

Alij

Salvia

elephas

affion

heclon

elephas

pacos

apaganos

muza uocat

Salvia

tusel adione

Prima Cura enī ad Veneti pruriginem.

Herba salina decoquit et de ea aqua fōnta et spica Venetū.

Secūda ad pruriginem circa anum.

Herba salina decoquit et de ea aqua inferioris partis foribus et pruriginem que circa sissum fuerit sūme abstergit.

Coriandrum.

Prima Cura eius ad lubricos

Herba Coriandri decoquitur ad trias in oleo in capite mactat.

Secunda ut mulier cito pariat.

Herba Coriandri semine goma .xj. aut .xviij. et in limbo mudo filo de tela alligabis et puer aut puella uirgo ad femur sinistru prope ignem teneat et mox ut omnia parius fuerit factus remedia cito tollat ne intestina equantur.

Tercia ad frigora ad quartanas et tercianas

Herba Coriandrum in mane uenter ad olivum ipsi accedat et prius denari et tollit fasciculū sed noli nominare et porta team usquequo hora suspecta ueniat. Et cum hora transierit et noli proueniat sub sero proueniat illū post tergum ambulans sed noli post te pssicere liberans te.

Quarta ad pulices

Herba Coriandri conterere expressus eade aqua in domū sparge.

Porcellana

C. v. Nomen herbe

A grecis dicitur

Alij

prophet

Daci

Itali

Portulaca

capitata

andromeda

emaculata

Lyc. dicitur

portulaca

Alij

Alij

portulaca

amarantus

Prima Cura eius ad sanguine nimium profluentem.

Herba portulaca supra bene et cu oxarato comedere optet proflue-
tam sanguine cohibet.

Secunda ad stomaci ardorem.

Herba portulaca cu aceto comedat mirifice facit.

Cerefolium

C. by nome herbe

Cerefolium

Prima Cura eius ad stomachi dolorem.

Herba Cerefolium viridem Cinas tres colligis et pullegium in ligno
teris mellis coclearium comalix et biliar et papaver viridem
et idcirco stomachum perfectissime stomacho prodest.

Simfimbrium.

C. My. Nome herbe -

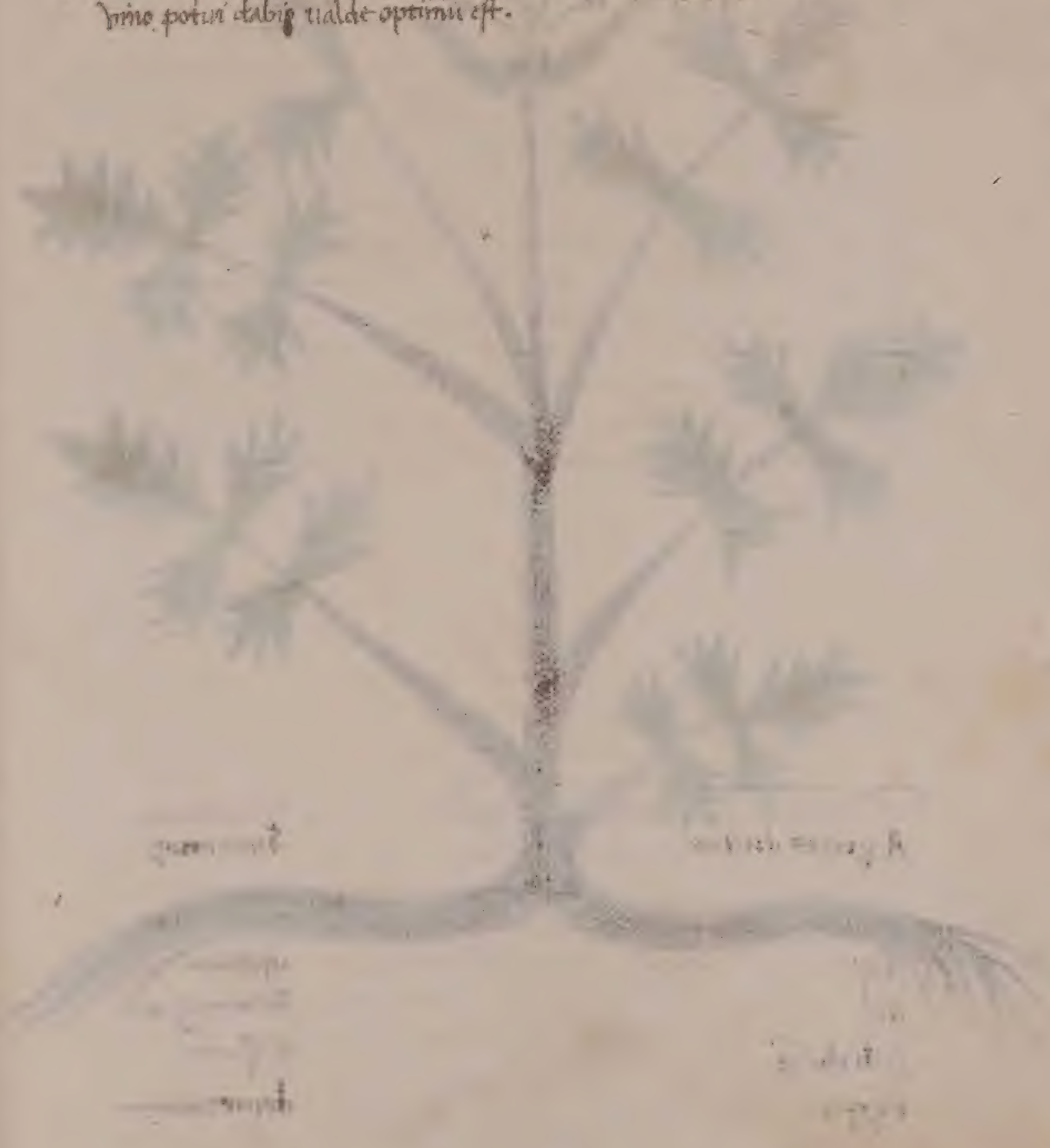
Simfimbrium

H

Prima Cura eius ad Vesice dolore et stranguinam
Herbe Sisinbii coctite exceptos succos scrupulog.ij. Febriacanti cu
vino potui dabis valde optimu est.

Olisaxtrum.

Prima cura eius ad vesice dolorem et stranguariam.
 Herba olifatu trita cu passo potui supra stranguariam potenter
 emdat.

Lilium.

C. viij. nomē herbe
A grecis dicitur

Lilium.

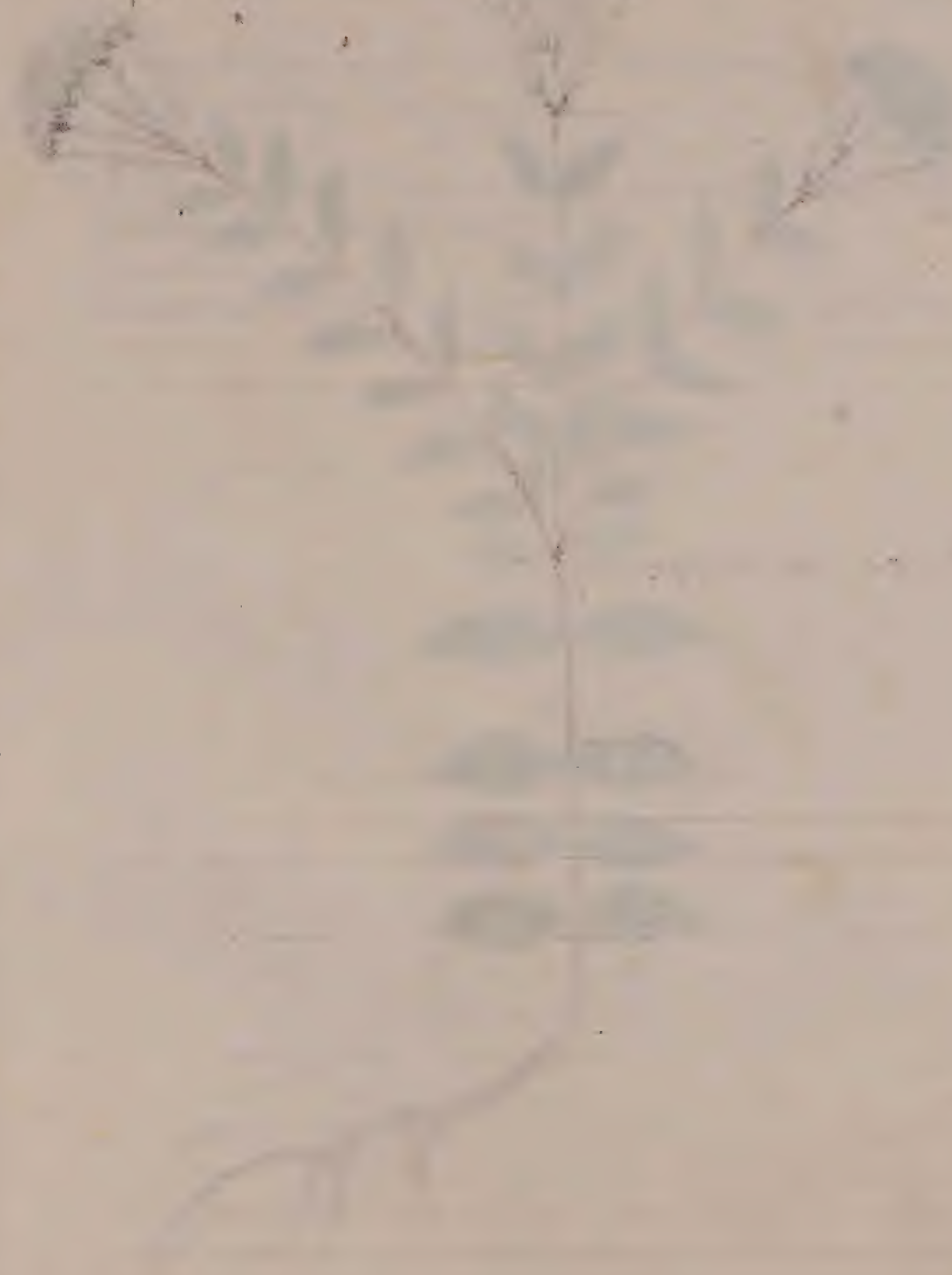
Corimon.

Prima Cura eius ad pausum Serpentis.

Herbe bilii folia tansa et iposita efficaciter sanat: et si tumor fuerit sedant.

Titimalum.

C. x. Nomen herbe -
Punice aut dicitur

Titimali gallastici.
alobamor

Nascitur locis nudis et ubiq.

Prima cura cuius ad interitum dolorum.

Herbe tithimalli fructus terat et i vino cicutis. q. ex ante mixtis succos
colearia. q. habis ieiuno bibere sanabitur.

Secunda ad uenicas tollendas.

Herbe tithimalli lacte mixtu cu bottacione herbe succus si i uenicas
supposueris tercio die sanabitur.

Tercia ad fistulas.

Herbe tithimalli succu i vino mixtu sup exprimis deinde ceteris
formis obligat sanabitur mirifice.

Quarta ad leprosos.

Herbe tithimalli flosae resina decocta thimi prodest optissimus.

Cardus filomatius -

C. x. nomē herbe
Alij dicunt

Cardus filomatius
Cameron

Nascitur i pratis et

iuxta ripas.

Prima Cura eius ad infirmitate stomachi.

Herba Cardu siluatici q^{ue} h^{ab}et in capite iⁿ summo macula caridem elabit et
exiguo edant.

Secunda ad occursum malos ut nō timeas.

Herba cardu siluaticu si sole nouo fuerit luna i Capricornio tollis et
quādiu eū tecū portaueris nihil mali tibi occurrat.

Herba Cardu siluatici

Herba Cardu siluatici

Herba Cardu siluatici

Lupinum

montanum.

C. xy. Nomen herbe

A grecis dicitur

lupinū montanū.

thermozimos.

Nascitur secus sepibus aut locis sablosis.

Prima Cura eius ad lubricos et tintas.

Herba lupinū mōtariū terā cū cibo et dato cū aceto ciatū unā bi-
bere sine mora citi et idē Infanti cū absinthio tritū i umbilicū
īponitū pfectē medetur.

Lateziden.

Cxiiij. Nomen herbe

A grecis dicitur

Alij

Eupalis

Egypti

Itali

Alij

Alij

Lateziden.

exogenidos

Camella dicitur

epantenon

epantenon

breton

notat cicoriz

Lateziden.

Nascitur locis cultis et sablosis

Prima cura eius ad duritiem uentris.

Herbe lactides q̄ est gramin' calid' purgati potui i aqua calida statim
alben purgat.

Lactuca leporina -
Siadis agrie.

C. xuy. Nomen herbe -
Latini ea uocant

Siadis agrie Lactuca leporina
Cucumeris agrie.

Nascitur i locis aridis et sabla-
deficit et hec herba com- et det. Isteq; Lepus aut estate in annis
Isteq; Lactuca leporina dicitur.

Prima Cura eius ad tumores.

Herbe Siacha agrestis radix cum polenta aspersa et tumoribus spargit.

Secunda ad Collectiones.

Herbe Siache agrestis radix ita cum resina trebintina et apposita collectionibus iungit et

Tercia ad ystemicos.

Herbe Cucumeris eiusdem succus expressus in naribus intra solem sedeat omnem humorem aurosum per nares eiciet.

Quarta ad podagram.

Herbe Cucumeris agrestis radix eius cum aceto decocta et mixta cathaplasmata pedibus imponitur et sciaticos et dentium dolores et podagras regit.

Prima Cura eius ad febre.

Herba lactuca leporina subponis sub puluino in furno nesciente remanet diabitur febris.

Secunda si pilli oculi obstauerint.

Herba lactuca leporina pulvis sume redigat.

Sicidis agria

C. x. b. Nome herbe

Latini ea vocat

Sicidō agria

Cucumerem amarum

Prima Cura eius ad tumores.

Herbe sicidis aque radix cu polenta aspersa et tumores spargit

Secunda ad collectiones

Herbe sicidis aque radix trita cu resina terre bentina et apposita collectiones rupte et sanat.

Tercia ad strigos

Herbe Cucumeris agrestis radix eius cu aceto decocta et uice cata plasmata pedibus imponitur et sciaticis et denu dolore et podagris mire sanat.

Quarta ad podagrum.

Herbe Cucumeris eiusde sucus expressus i naribus intra solon sed et ois humore aurosum p naris eiciet.

Quinta precibus ea sic dicens

Herba sicidem aquam sic legi oportet mense julio cu herbe maturas aut luna tercia ita ut ab omnibus mundus sis. Ygia sumam ut rex draconu p matre tram te adiuuo uti aures precationibz asolepi herbarz doctore incarnatione mea pferas libationi.

Canapis . -

C. xij. Nomen herbe -

- Canape -

Nascitur i locis asperis et secus vias et sepes.

Prima Cura eius ad Mamillarum dolorem

Herba Canape siluaticæ cotusam et cū acēgia sup̄ponis sine mora
dissatit tumorem, et si collectio fuerit expargit.

Secūda ad frigorem exustio

Canape siluaticæ fructū cotitū cū uincet seme et acētū et sup̄ponis
miraculis effectū bonū.

Ruta montana.

C. xlvij. Nomen herbe -
Nascitur i montibus locis asperis.
A grecis ito -

Ruta montana.

Peganon oumou

Prima cura eius ad caliginē oculorū

Herbe rute motane folia eiusdem decocta ī uasculo utriusq; mitigant
uetus et immiscebis et sic inungebis sanaberis.

Secunda ad precordiorū dolorem.

Herba ruta motana extunde ī uase ligneo: dein adde tribz digitis
q; prendere poteris mitte ī calicem uini cicutū uinū: et aque calide
dabis bibere et contineat se modice ī lecto perfectissime
sanat.

Tertia ad caliginē oculorū

Herbe rute motane succus cū succo femiculi et melle mixtū caliginē oca-
lorū inunctione detegit.

Quarta ad ignē sacrum et acorū que puerorū capita inuadunt.

Herbe rute saluatice: manipulū in olla noua et aque minas tres mel-
lis eodem aditis et īferbescat aqua cū melle. Idem p̄ triduo fa-
ties bibere et plures poteris sanare.

Quinta ad qui uinū facere nō possunt

Herbe rute saluatice caliculas nouem conterere et aditis ad cicutos. iij.
aceti minā subferbeat continuo da ut bibat ī diebz nouē et
sanabitur.

Sexta si mulier aliqd extrinsecus habuerit.

Herbe rute saluatice semē tritū ex uino austro dabis bibere tñ preter
partū liberabitur.

Septima siq; p̄cussus a scorpione erit.

Herbe rute saluatice semē tritū cū uino asperere dabis bibere liberabit̃.

E. praeifilos

C. xlvij. nome herbe

E. praeifilos

Prima Cum eius ad putredine omis

Herba Eptafyllos cu sua radice decocta i aqua et i ore detenta mi-
re sanat.

Secunda ad erpenas et chiriadas et omis duritias.

Herba Eptafyllos i aceto decocta trita et corpori iposita et penas et chi-
riadas et omis duritias mire sanat: et si posita fueret omis duritias
et ancurisimata hoc est tumores reprimat.

Tercia ad pedu dolorem.

Herba Eptafyllos trita cu oleo mixta pedes pungenz tercio die tollit
pedu dolorem.

Ocimum.

Exdivy. Nomay herbe -

Ocimum.

Precatio eiusdem herbe

Herba Ocimum te rogo p summa diuinitate que te iussit nasci ut cures et
omnia succurras auilio maximo que de te fili remedia
posco que sunt i terro scripta.

Prima Cura eius ad Capitis dolorem.

Herba ocymin cōtusa cū oleo roseo aut mirritino vel aceto fronti ipsius
mirabiliter dolorem capitis auferit.

Secunda ad epiforas oculoꝝ.

Herba ocymin i male granata cortice succus da ut bibat mirabiliter sanat.

Apium

C. xx. nomē herbe

Apium

Descriptio eiusdem herbe

Herba apium te precor, per Inuentore tuum Scolapiū ut uenias
ad me cū tuis uirtutibus et ea mihi prestes que a te fore
pero.

Prima Cuius ad epifforas oculorum

Herba apia contrita bene cu pane molle et oculis supponis mirabili-
ter facit.

Secunda ad duritiem stomaci:

Herba apia decoque in aqua et ex ea aqua da ut bibat statim sitim
excescit.

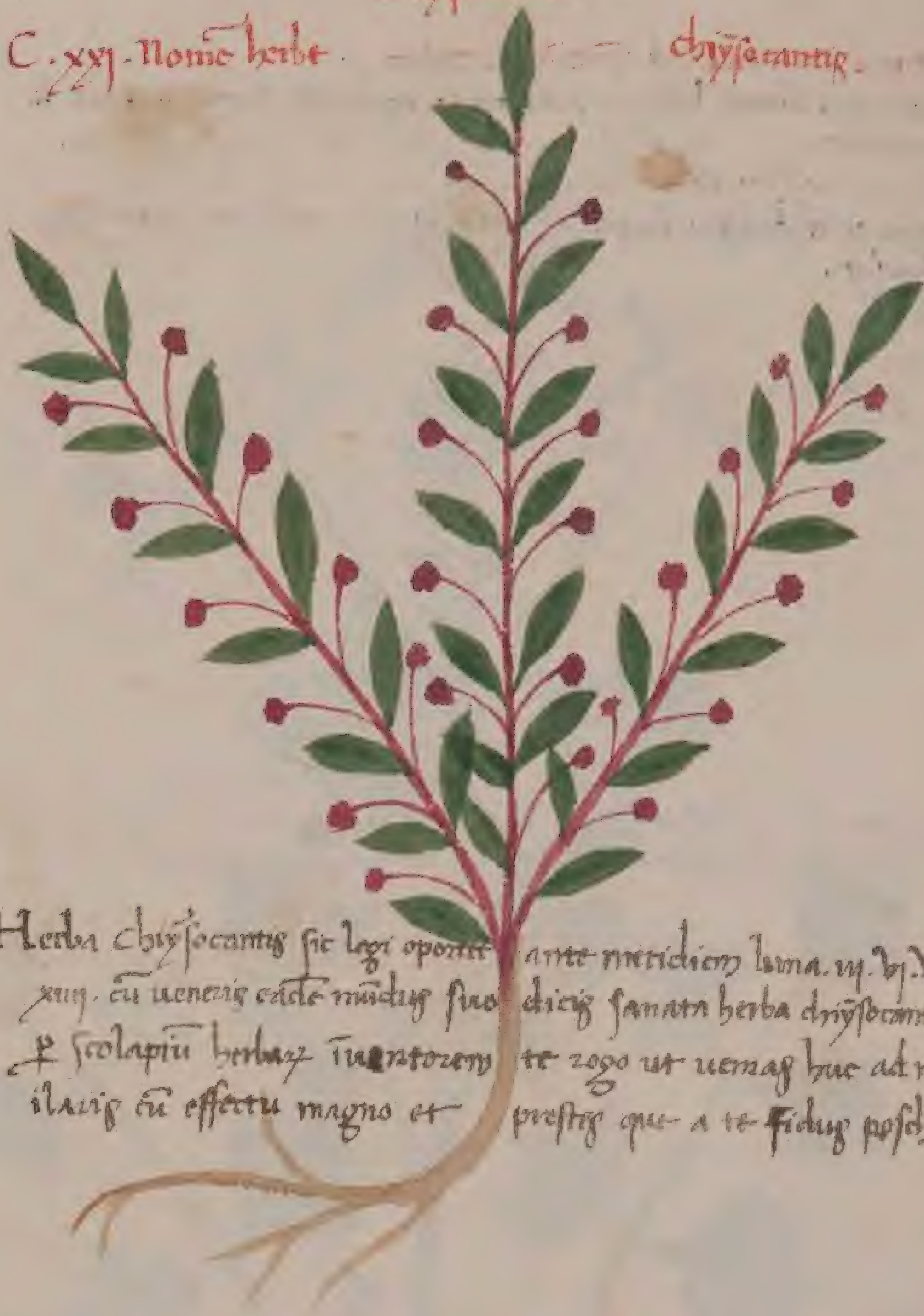

C. xxj. Nomen herbe

Chrysocantis.

Chrysocantis.

Herba Chrysocantis sic legi oportet ante meridiem luna. vi. vii. viii. xiiij. cu ueneris eade mundus suo dicitur sanata herba chrysocantis
P. scolapiu herbarum tuentorem te rogo ut uenias huc ad me
ilavis cu effectu magno et prestes que a te fidus poscho.

Puma Cuna eius ad Idropicos.

Herba chrysocatis ideo grana ipsius sunt coloris aurei huius grana
xxx. Tanno sectario tetta et ex eo vino ciatum unum da Idropico
ut bibat et per hanc eximitur omnis humorum pessimus hec enim
herba utilior est Idropicis.

Herba chrysocatis

Herba chrysocatis

Menta.

C. xxy. Nomo herbe

A grecis dicitur

Menta

hydiefmon

Prædictio eiusde herbe

Herba hydiefmon ut angelus tuo curas omnia que de te sunt
infra legi ea manent prima celo sereno.

Prima Cura eius ad igne sacru.

Herba hydiefmon suavis expressus cu sulphure et aceto et de prima
linie maraueris effectum bonum.

Secunda ad ulcera i capite hirtibus

Herba hydiefmon contrita desiccat humores.

Anetum

C. xxij. Nome herbe

Anetum

Precatio herbe

Herba bona sanata anetum et te queso obsecro ut hec herba mihi
in adiutorium sit ut remedijs eius curam ad quicunque manu misero.

Prima cura eius ad ventris dolorem

Herba anethi cohere et pulvere eius comisce cu melle et ualnus fenez
ex aqua et myrtano calido labis. et sic medicamentu ipsius frutu
inities.

Secunda ad capitis dolorem.

Herbe anethi flores cu oleo decoque et caput punge sanabitur et
dolor abscedit.

Origaniū.

C. xxiiij. Nome. herbe

Origaniū.

Prima cura eius ad tussim.

Herba origani in pulvere molissimo et melle ad triciag decoctam
scilicet puluē ex in fingero eis deq et dabis ut bibat in aqua calida māt
sanabitur.

Semperuina

C. x. d. Nome herbe

Semperuine.

Prima cura eius ad apostema.

Herba semperviva cum oxugra et pane et coriandris simul coctis facies
veluti malagma et superponis mirum facit.

Secunda ad emutricum

Herba semperviva et sisymbrium et agrimonia et coramium unguinem
simul rectum admixto cyfine et aqua melle recte dabis bibere
miraculis effectum.

C. xlv. Nome herbe

femiale

Prima Cura eius ad tussim.

Herbe femiculi radices trita cu mero et ieiuno dabis et bibet p dies
viii. mirifice sanabitur.

Secunda ad vesice dolorem.

Herbe femiculi viridis et apij viridis: et radices aspagi agrestis i mor-
torio nouo mitis et aqua sextarium ut simul forbeat decoquat do-
net ad quartas ueniat et ieiuno bibere dabis p dies vii. ut plures
et balneo utatur ita ut in frigida no descendat nec frigida bibat
pfectissime sanabitur.

C. xxvij. Nomen herbe

Gallus

Mons.

Eufion.

Syracti

Præatio eiusdē herbe.

Herba Eufion ut adis me ro
presto fit et ea oia psones
taurus magis me de te
monte syracti figura h
septe radicibus totidem
huo aspectis minimisq
he in qua fabam.

gante et cū gaudio uirtus tua
que scholapius aut chiron cen
tuerit nascitur i galia in
api flore similem nasturtij
ramulis ipa aut patula
in tepore florens est semer

prima cum ei.
Herba eufion.

Prima cura eius ad tificos

Herba Eufon pista ueluti malagmae genus iposita sanat sucis
eius potui dabis et miraveris uirtute eius.

Sifonū album.
C. xxvij. Nomen herbe

Sifonū album

144
Prima cura eius ad profluū mulieris.
Herba sifyrū albū desiccata et pistata et ī pulvere redacta et ī
vino potui data mox restringit sanguinem.

C. xxviij. Nomen herbe
Alij

Petroselinum.

Petroselinum
tānne uocat.

Prima cura eius ad Serpentiū morsus.

Herbe petroselinū puluerē molissimū 3. 1. potui dabis et ipsa contrita
plagē ipsam minueris bonū effectum.

Secūda ad neuorū dolorē.

Herba petroselinū trita et facta uice emplastratis et ipsa r
neuorū dolorē sanat.

Hec aut herba folia h̄t similia Comendū dolorē bonum.

C. xxx. Nonne herbe -

brassica filutia.

146
Prima Cura eius ad tumores omnes.

Herbe brassice siluaticae folia eius cum oxungia ueteri pistata et in
mixta quasi malagma iducis in lintholo grosso aut in aluta
et iporis sanabitur.

Herba brassica siluatica idem facies que ut supra quia si uetus
tissima fuerit efficacior erit.

Sic legi oportet. Ut qui ea legit prius consideret salutem suam et
 uadat mundus ab omnibus:
 dag ne cu uadat mulier eu contingat aut
 ne a uiro qui eu inquinatus est. qui herbam cu legere ce-
 perit sic antiqua ad ea uenerit habeat quoniam folia
 in manu sua et aqua fontana tribus nuphis
 et ex eadem aqua de ramula queri purificet se
 uel aspergat ut sol mergit
 manu dextra sic precetur.

De Seta tellus que in

capite scripta est.

Herba Basilica illis locis nascitur ubi fuerit Serpens basilicus
 non est unum genus est eorum sed genera sunt tria. unus est olochrus
 alius est stellatus capite aureo. tertius est sanguineus ut murex
 et ipse capite aureo. hos omnes herba basilica obtinet facile. Si quis
 ea secum habuerit hos omnes serpentes obtinet nec uisa mala ei
 nocere possunt olochrus autem qui dicitur chrisus qui uiderit
 insufflat et incendit. Stellatus autem qui est chrisocetanus et
 aspidochelone hic qui uiderit periret et occideret. Tertius autem qui
 est amantius et chrisocetanus qui uiderit ut percussit defuisset et
 ossa per se remanebant omnes uolentias eorum. Hec herba nuda
 obtinet. Si quis homo ea secum habuerit ab omnibus generationibus
 serpentium erit tutus. est autem herba talis similis salvia folijs
 oblongioribus et iniquis guttis aspectus nioribus. Radix
 eius pedes ursi similis lacte habens auresu simili celidonio.
 florem autem chrisocetum qui ea leget mundus circumscribet. ea
 auro et argento coram cecino cluere dente caprino cor
 mi caprino taurino et fruges mellitos in uestigio ponit.

Presidium pastilloz auxiliu sanitatis qui uideatur imperator augu-
 stus que potio dat fortitudine omnia corpora in quo aliud fir-
 mius nihil est nec stomachi dolore patietur nec iocineris
 epatis nec splenis nec renu neque cordis neque sicutus erit.
 neque latus ei dolebit neque pulmones nec aliquem spasmodum
 patietur nec tussim nec pficationem nec colla dolore nec dis-
 sinteria erit nec idropitia cum tentabit aut suspirium facit.
 et ad coletum et omnes humores et ad pectoris dolorem et ad to-
 race et proderit omni corpori qui usus fuerit hoc pastillum fa-
 fiet ad pericula mortalia liberabuntur qui uenena accipiunt
 et ab omni periculo liberabuntur et omnia mala expellit. acci-
 pitur quasi pastilli genus.

Compositio eius talis est. R. fenuculi gummi. ammentibacia ty-
 mpules. origani an. 4. 1. piperis albi 1. 5. alrotam piperis nigri
 helilis fusa herba iouis nape sem. nardo strachey rina seme
 eupatori an. 4. 1. eui radiag h est capsella. apere trifolij se-
 men q i capis nascitur an. 4. 5. amomij 4. 1. Serpalli siccij gen-
 tiane an. 4. 5. aristologie longe. zute agrestis semen. cruce

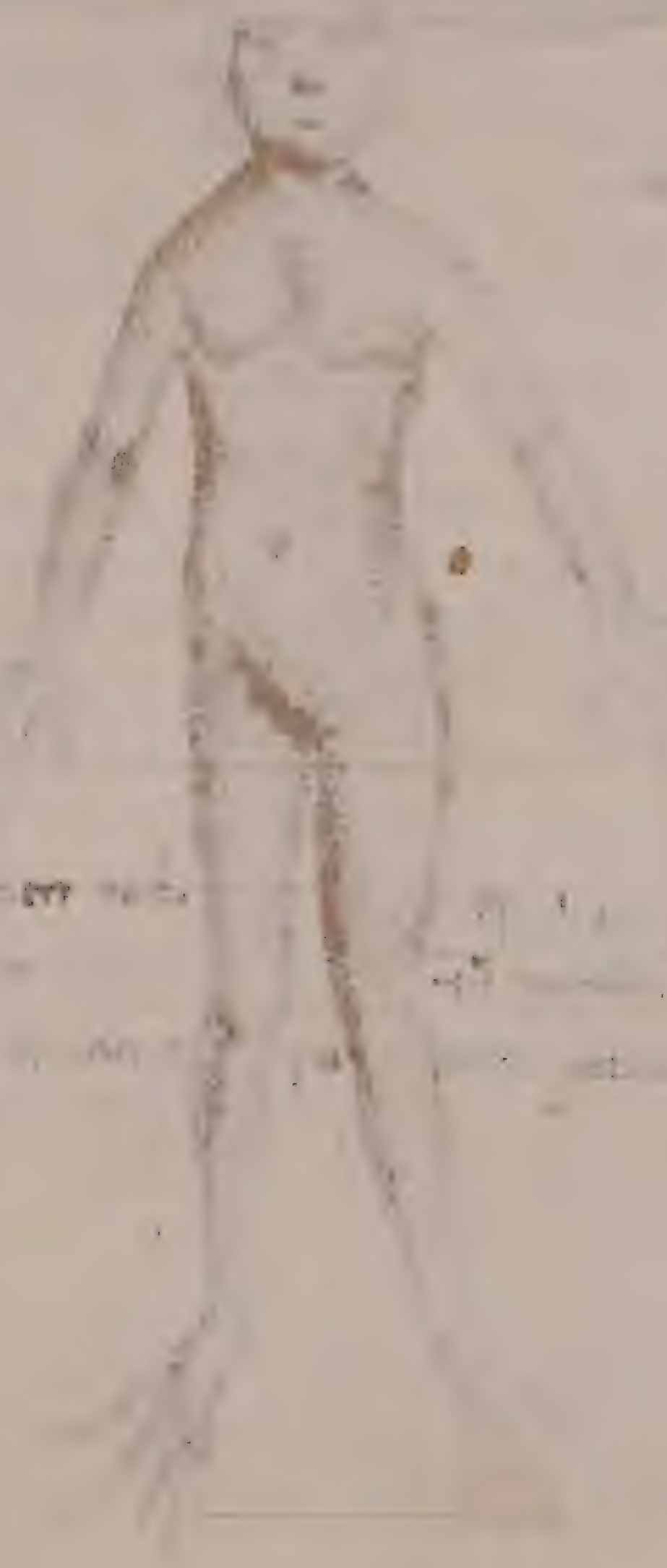

semen / petroselinj / acori / cōne radices h̄ ē sānt siue armocena
an̄ 4. 1. agumome radices 4. 5. dragontee radices 4. 1. mellis at-
tici quantū sufficit.

Hec oīa cōmendant in vinū et ī pulvere molissimo redactū reponit
in piside enea aut cornu. Accipitur aut in magnitudine aut
lane siuis et an̄ luce h̄c qui usq; fuerit cōlūmīs p̄seueret
usq; ad finē definitionis sue.

148

Handwritten text in a cursive script, likely a description or notes related to the figure. The text is written in two lines, with some words appearing to be in a different language or dialect. The handwriting is very light and difficult to decipher.

Mandragora.

Cxxxij. Nomen herbe

Mandragora.

Hinc herbe genera sunt
masculus folia albiora sunt
tudinis mali matrona utraque
duo masculus et femina
et maiora mala in magni-
tudine est.

149
In libellu Mediane mē euifatu de Melle bestiola quam
alii taxonem uocant.

De Taxone.

Rex Egyptioru Octauiano augusto Salute plurimę gem-
plis expertus sum uictoria tua et prudentia: hic tō arbitror
naquam incidisse manus tuas tante utilitatis uirtute q̄ ab abelepio
acceptū est que cū iniquis curis editisq̄ meis exercitum meū me-
tuerim controuersie tue. ~~con~~dictio dignum opat pretius iudicabimus.

Bestiolam quadrupē quā nos taxonē appellamus quidā et melle uocat.
Et ideo neq̄ maleficius te tuosq̄ nocere possit neq̄ defectionibus q̄
exercitu meo in armis contingit: q̄ predis et ieiuno extrahis dentes
quos magnos hūit. Et cū extrahis has preces hūit et tor-
thor: hydra: ceramalis: meton: borborio: narchison: thasamorden: her-
monies: dice: uerba: et hos dentes mellis prundos et ex auro in
brachio ligabis tibi. Et tuis adherentibus ficiis corpus: et neq̄. fidus.
neq̄ camicule tempus nocet: neq̄ pestilentia neq̄ occisus malis
nocere poterit. Aut siq̄ fuerit statim dentes rūpit. pedem ei
dextrū hisdem uerbis incantabis: et i quacūq̄ contencione ut pugna
fueris superior eris cū habueris tectū ipsū pedem et adipem eaq̄
eius hisdem uerbis incantabis et quicūq̄ egiū unxeris statim fe-
brem detrahant ietū taxat eū qui uictū fuit. Nam nō prorogat
tempus si maior morbus uel causa fuerit celerius recedet: tēte
uellū eius decingis i olei sextarios tres. Descebat donec tertia pars
eius remaneat et reliq̄ prela et siq̄ Capitis ut pedū dolorē ue-
xat ab alieno curat caput uel pedes liberabitur: et si antiquus do-
lor fuerit etia eius prodeit qui omiculi morbo uexantur et q̄ insa-
nabile uidetur et q̄ inueteratū fuerit prodeit i uaso rude eius fe-
brescit. Has preces dice: hornet laxi absolsete ci sias et iorcho-
dicula etiam uirtus celi libera. pelle eius omnibus circūdari ut

pestilentia laborent. Et ex pelle edigulas et collata habito et ex oleo eius
curato pedes tibi non laborabunt: sicut malefactum fuerit et non potuerit
rebus ueneris uiri. Testiculus eius cum melle decoque et ex aqua fon-
tana lique est potus si ieiunus per triduum bibat remediatur. sicut de-
ficere non potest sanguis eius sicut omnibus notum est cum sale mi-
nuto miscebis equis et mulis et bobus et quolibet animalibus
et quadrupedibus maxime qui uidebuntur pestilentia laborare
per triduum continuo per cornu coicito prout fuerit magnitudo pec-
tis statim remediatur. Iocineri eius circa fines urbis tue
olue et a fundus urbis aut et a secundum terminum fundi tui.
plures aut partes habet iocineris quam alie quadrupedes hanc a-
gunt non periclitantur. Cor eius ad ipsum portam obue-
nit per quam tu ipse ire aut uenire consueveris omni pestilentia erit
tibi et si aliquid antiquitus fuerit exspirabitur. Pelle eius
decoque ex aqua fontana domum lustram ex ramis lauri et tibi et
domui tue proderit. Volo ut credas Annice carissime hanc bestio-
lum perpetuo prodesse populo romano si Castimonia libus carne
eius his diebus quinque usi fuerint et ex eo quod urbe lustrant
et ad portas singulas deferant omni pestilentia remota ma-
xime ab igne totum erit non erit periculum exercitibus tuis prodest
aduersus pestilentiam quam barbaris inferunt.

De Melle bestiola liber medicine in uacu facti et pleni

Incipit Liber placi ex animalibus pectoribus atqz anibus
 In primis de Cero et eius uirtutibus.
 De Cero.

Prima Cura eius ad Dentes qui mouetur. 2^a. ad morbum regni.
 3^a. ad ventris solutionem. Eadem ratione nominare cohibet. 4^a.
 ad profluu. 5. ad lūricos. 6. ad Spentes effugandos. 7. ad uulue
 suffocatione. 8. ad ipetigines. 9. ad Intertrigines. 10. ad Inguina.
 11. ad Ecubitu excitandu. 12. ad Serpenti morsus. 13. ut Serpen
 tes nō accedant ad hominem. 14. ad ventrem restringendum.
 15. ad effugandos Spentes. 16. ad cōceptu ut mulier concipiat.
 17. ut nō mulier concipiat. 18. ad turminosos.

De lepore

Secūda de lepore. prima cura eius ad subinculos. 2^a. ad
 pmones et pedes ex caldiametis lesos. 3^a. ad quartanas. 4^a. ad loca
 mulier. 5. ad Caducos. 6. ad profluu et qui sanguine facit et
 ad eas quas post partu locis laborant. 7. de mulieribus profluuio
 laborantibus. 8. ad oculor colligine. 9. ad eos qui uertigine ue
 xantur. 10. ad Canculosos. 11. Aliter ad Canculosos spleneticos.
 12. ad nefeticos qui arenibus laborant. 13. ad Capillos effluentes.
 14. ut mulier masculū pariat. 15. Itē ut cōcipiat femina. 16. Itē
 si mulier uoluerit masculū pariat parere. 17. Itē ut mulier mas
 culū pariat. 18. mulier que nō cōcipit ut cōcipiat. 19. ad
 dentis dolore. 20. ad Scorpionis morsus et serpentis. 21. ad in
 finitū uentris fluxu. 22. ad mamillarū dolorem et tumorem.
 23. ad strumas. 24. ad lenigines ifacie. 25. ad dentes Infantiū.

26. ad sumculos.

D' Vulpe.

Tercia de Vulpe. prima cura eius. Si loca mulieris matricis suffocantur. 2. ad alopias. 3. ad dolore aurium. 4. ad splenis dolore. 5. ad suspiriosos. 6. ad parotidas. 7. ad Inguina et pariculos. 8. ad Infantium tumores. 9. ad irritamentis cubiti. 10. ad aurium dolorem. 11. ad caliginem oculorum. 12. Item ad aurium dolorem. 13. ad podagram.

De Capra Siluatica

De Capra siluatica et eius mēs. prima ad Ventrosos. 2. ad oculorum nictitadas. 3. ad sanguinem profluentem. 4. ad sanguinem de naribus profluentem. 5. ad oculorum caliginem. 6. ad angina. 7. ad uicia que in faucibus nascuntur. 8. ad suffocationes et caliginem oculorum. 9. ad maculas in facie. 10. ad somnus auricularum. 11. ad ruptionem aurium interiorum. 12. ne infans fantasma incurrat aut caducus fiat. 13. ad turmillosque medius. 14. ad ossidinem.

De Apro aut uere

De Apro aut uere et eius mēs. Prima ad Carbunculos. 2. ad pmones et pedes ex calcamentis morsu Serpentis. 3. ad pedes lesos a calcamentis. 4. ad ventrem stringendum. 5. ad aurium uitia. 6. ad pnycticas. 7. pustellas. 7. ad caducos. 8. ad aures minus audientium.

De Urso

151
De Urso. Prima cura eius
ad Capillos fluentes ut
crecant. 2^a. ad Caducos.
3. ad Suspiriosos.

De lupo ——— Prima cura eius
ad eos qui fantasias patiuntur.

De leone
De leone et eius mēs. Prima ad fantasias. 2^a. ut a bestie tutus
sit. 3. ad aurium dolorem. 4. ad omnium Serpentium morsus. 5.
ad omnes dolores aut pedum aut ceruicis ut siq^d doluerit

De elena
De elena. prima ut mulier si concipere nō uoluerit

De Tauro
De Tauro. prima ad Serpentes effugandos. 2^a. ad maculas de
fatis tollendas. 3. ad oculorum claritatem. 4^a. ad Ventris solutionem.
5. ad aurium dolorem. 6. ad ipetigines i fatis migras. 7. ad morsum
simie siue serpentis siue hominis. 8. ad durities in corpore. 9. ad
tumorosos. 10. ad omnes tumores. 11. Item ad durities in corpore. 12. ad
tobusta ab igne uel aqua calida. 13. ut fatiem lipidam faciat ma
lier. 14. ad habundantiam sanguinis. 15. ad profluū mulieris ut restrin
gat.

De Elefante.
Prima cura eius ad maculas

de facie tollendas. 2. ad oculorum claritatem. 3. ut dentes em-
didos faciat. 4. ad eos qui sanguinem excreant. 5. Si quis sanguis
non excreant aut humores aut si per amorem retineant sanguinem. aut
sigo turbinosus fuerit aut defensorius. 6. ad omnes tumores.
7. ad Capitis dolorem.

De Canale

De Canale et eius mē. Prima ad Intestinorum dolorem. 2. ad turmi-
nosos. 3. ad morsus canis. 4. ad ulcera et Cancrosum. 5.
ad singula que in ano nascuntur. 6. ad Canis rabidi morsum. 7. ad
Capillos rariolos. 8. Idem ad Canis rabidi morsum et ad capil-
los rariolos. 9. ad dentium dolorem. 10. ad dentes infirmos. 11. ad
gingivas reprimendas. 12. ut a canibus non latere. 13. ad ichthyo-
sam. 14. ut ne canes latere. 15. ad Caliginem oculorum et quae
suffusione tentantur. 16. ut ne domos male medicamento teneant
possunt. 17. ad Splenis vitia. 18. ut pili evulsi non crescant. 19.
ad profumatum. 20. ad dentium infirmos et gingivas. 21. ut canis
in Capite non exeat. 22. ne nullo medicamento domus nocent.
23. ad articulum dolorem. 24. ad Cicatrices oculorum. 25. ad
podagra. 26. ad aurium dolorem.

De Asino.

De asino et eius mē. Prima ad febres quotidianas. 2. ad dentium
dolorem. 3. ad suspensivos. 4. ad
tisticos incipientes. 5. ad
6. ad cylicos. 7. ad claritatem oculorum. 8. ad
Cicatrices oculorum. 9.

De Mula.

De Mula aut burdona

De Equo

De Equo et eius cura. Prima ad tificos et qui male toscunt. 2.
ne pueri i uesti pills occurrat. 3. ad dentes infantum. 4. ad dentium do-
lorem. 5. ad splenis dolorem. 6. ad mulieres que menses Liborant.
7. ad Caducos. 8. ut qui toscum libentur aut a lepore inuadunt
tacti fuerint. 9. ad stranguinam. 10. ad motu partu. 11. ad sangui-
nem profluentem. 12. ad ventris profluentem. 13. ad aurium dolorem.
14. ad ventris fluentem. 15. ad omnes dolores.

De Asiete

De Asiete. Prima cura eius ad tertianam. 2. ad regu morsum.

De Iro et Capra

De Iro et Capra et eius cura. Prima ad igne sacru. 2. ad
sempiternu. 3. ut scias si caducus uere caducus est. 4. ad serpen-
tes offuscandos. 5. ad furfures et scabie in capite. 6. ad ca-
pillor fluentis. 7. ad stranguinam. 8. ad liturgicos. 9. ad san-
guine de naribus profluentem. 10. ad intestina inani. 11. ad
punctiones et dolores. 12. ad quartanas. 13. ad Serpentiu mor-
sus. 14. ad Carbunculos. 15. ad dentium motionem. 16. Sigs in-
uades biberit. 17. ad priuigenes. 18. ad eos quibus semon fluit
et no aptantibus et agnosus est un efficitur ut ferunt co-
cipiant. 19. iter ad eos qui epizide biberit. 20. Ite qui a uipe-
ra morfus fuerit. 21. ad tyriam. 22. ad peduculosas. 23. ad uetris
solutione. 24. ad Ictericos. 25. ad venenu sigs superet. 26.
ad toxicu. 27. ad serpentiu morfus. 28. ad fumiculosos. 29. ad
ventris stringendu. 30. ad podagram frigidam. 31. ad Ictericos. 32.
ad aurium dolorem. 33. ad menstrua deducenda. 34. ad Liborantem

dolore si fuerint uetustissimi. 39. ad articularum dolorem et pigmenta
 et panniculas. 35. ad colicos. 36. ad aliacos. 37. ad serpentium
 morsus. 38. ad luxum et tumorem. 39. ad nervorum contractionem.
 40. mulier si abortus facere uoluerit. 41. ad Carbunculum qui in
 cicereto nascitur. 42. ad alopias. 43. ad Infantem qui fontis
 ma uexatur. 44. ut dentes candidos faciat. 45. ad caducos.
 46. ad alopias.

De puero aut Virgine

De puero aut Virgine et eius cura. Prima ad oculorum albugi-
 nem. 2. fecis lotes sicut eadem asperitudo sedat. 3. punctus
 ab ape. aut a uespa aut a scorpionis. 4. ad pedagium.
 5. mulier ut non concipiat. 6. ad elefantiam. 7. iter idem in
 cupno mortuario et cupno pistello. 8. ut mulier concipiat. 9. ad
 canis morsus. 10. ad Inguinem del. 11. iter adfert remedium
 ionimbis. 12. ad lipitudines. 13. ad cuniculos. 14. idem di-
 mus facere ad collum. 15. ut mulier cito pariat. 16. ad capis
 et totius exulceratione furfuris. 17. ad maculas de facie tol-
 lendas a sole factas cum est natis. 18. ad profluus mulieris. 19.
 ad maculas Infantum quas in facie aut toto corpore nascuntur.
 20. ad coxatum. 21. ad Canis rabidi morsum. 22. ut mulier
 non concipiat. 23. ad febres acerrimas. 24. ad Canceromata. 25.
 ad tricianas. 26. malis post partum secundas eferant

De Gatto

De Gatto et eius cura prima ad Capis chiritas. 2. ad profluus
 expertu. 3. Siq. spinam glutierit. 4. ad quartanas.

De Glutibus

De Gliribus. Prima ad eos qui palissim tetamur. 2. ad claudere
oculorum. 3. sicut. 4. ad sompnu provocandu.

De Mustellis
De Mustellis ad elefantos. **De Mulieribus.** Prima ad oculorum
dolorem. 2. debent homines eius medicamentum. 3. pulli eorum tene-
ri. 4. mulier ut non concipiat.

De Aquila.
De Aquilla et eius cura. Prima ad oculorum suffusione. 2. ad scia-
dem. 3. mulier que non parit ut concipiat.

De Vulture et eius cura.
De Vulture et eius cura. Prima ad effugandos serpentes. 2. ad
capitis dolorem. 3. ad idem. 4. ad concubitu ut potior sit. 5. ad
caducos. 6. ad caliginem oculorum. 7. ad nervorum dolorem et arti-
culorum. 8. Cor ipsius vulturis. 9. ad jaecropicos. 10. idem. 11. ad di-
ficile parturientis. 12. idem. 13. ad pediculos quod greci primasit dicunt.

De Aceptore.
De Aceptore Prima ad suffusione et caliginem

De Gruce
De Gruce prima ad duritias et conceptiones. 2. ad idem.

De pendice

De perthice. Prima ad morbum regium. 2^a. ad Caliginem incipientem et
suffusionem ac leocantiam.

De conio

De conio. prima ad Capillos demigrantes. 2^a. cony. 3^a. ad tussim et
tuum. 4^a. ad ~~cony~~.

De Gallo

De Gallo prima ad aranej morfu. 2^a. ad Cicatrices et Vicinatas.
3^a. ad Caducos. 4^a. 5^a. ad Ecubitu et citindum
6^a. 7^a. ad Ventrern stringentem. 8^a. ad Canculosos.
9^a. ad Ventrē solutū. 10^a. ad idem. 11^a. ad Camis morfu. 12^a. ad
pitis dolorem.

De Gallina

De Gallina. Prima ad punctiones oculorum. 2^a. ad lacrimas et oculorum
restringendas. 3^a. ad tussim. 4^a. idem. 5^a. ad igne sacru. 6^a. ad pri-
uiginem. 7^a. ad difficile parturire. 8^a. ad terminosos. 9^a. ad profliu
mulieris. 10^a. ad tumore et igne sacru et malagia que in pedibus na-
suntur. 11^a. ad phleas que a sole nascuntur. 12^a. ad misma totius cor-
poris. 13^a. ad dolore mulieris. 14^a. 15^a. 16^a. ad loca mulieris et
anicularia. 17^a. ad ariditatem stomachi et sitim. 18^a. ad eos qui san-
guine excreant. 19^a. ad linorez et tumorez fractos. 20^a. ad eos
qui cibū nō retinent. 21^a. ad profliu mulieris. 22^a. ad pustulas
oculorum. 23^a. ad colli dolore. 24^a. ad ymiones et ad scorpio-
nes ictus.

De Colūba

Prima ad omniū Serpentū morsus. 2^a. ad Suffusionē sanguis

exitu i oculis. 3. ad sanguine fluente. 4. ad omne duritia.

De Anser

De Anser-
dium.

prima ad aquam taur. 2. ad magis reme-

De Erundine

De Erundine.

prima cura eius ad fessellap et fructum. 2. ad
lingue vulnere et labiorum.

De Ceruo

Omnia Cerui hnt vires omnia humores exsicandos i colurijs oculorum.

Prima Cura eius ad dentes qui mouentur

Cornu Cerui robustu dentes qui mouentur confirmat: si eo prodeuti-
tudo eius eius usus fuerit.

Secunda ad morbum regium

Cerui cornu puluis 3. 1. cu Ciatu uno vini et aqua Ciatogij. potui dab
miraueris effectum bonum

Tercia ad ventris solutione eade mteniz noinare cohibet.

Cornu Cerui robustu molissime dentu detritu potui datur repunit
sanguine. **4. ad profluum**

Cornu Cerui datur eode modo ut limatu ex vino dabis et ex aqua
calida lubricis foras expellit. **5. ad lubricos**

Cornu Cerui robustu et Serpentis affugunt. **6. ad Spentes effugandos**

Cornu Cerui robustu olefaciendu dabis mulieri. **7. ad mulie suffocantes**

Cornu Cerui robustu Cime eius cu aceto sillitico i sole loca abubi st
ipetigines limitas sanabitur. **8. ad ipetigines**

Cornu Cerui 3. iii. argenti spuma 3. 4. alius stissobudus duos cerui
ex oleo inultino faties et apprehenso sic uteris. **9. ad iter trignes**

Cerui patella si totu habueris inguina tibi no tumebit et si antiquus
tumor fuerit uelociter recedet. **10. ad ad Inguinas**

Cerui testiculos si quis aliquam parte pota coarbitu excitat ita fit sed
cu uoluerit. **11. ad coarbitu excitandum**

Ceruina tura siccata si de ualeis 3. 1. et i solutione i ouo ex eo posueris
iter potus omis morsus serpentis sinas fit. **12. ad Spem morsus**

In Ceruina pelle siccatueris nullus ad hominem Serpens
accedit. **13. ut Serpens no accedat ad hominem**

Si de n. Cerui si totu corpus mixeris nullus Serpens tibi nocebit.

14. ad ventre restringendum / 15. 16. ad ceptu ut mulier capiat

Lapis qui i uulua aut i ventriculo inuenitur. Sylactriu est. pregnati
uero efficitur pfa multa pfa. qd inuenitur. ratio colligit uelocissi-
mu esse illud animal nec in aborsus facere ut supra simili ratio
ollacula inuenitur aut i corde aut i uulua que idem prestare.

17. ut mulier no capiat

Item os inuenit i brachio suspensum efficit ne mulier coapiat.

18. ad **Tumidosos.**

Cervina medula remissa intrisana et trusa turmisis erit magnum remediū. Idem facit sepum eius medulla eius sapientes affugit si ea suffumiges aut iuxta te habens.

De Lepore

Prima ad submentos. Leporis cerebrū potatū ex vino submentulos emendat. Idem leporis pulmo suppositus et adligatus dolorem oculorum sedat.

2. ad prones et pedes a caliamietis lesos

Idem pulmo adfert remedium

3. ad quartanas. Lepori imenti cor sublatū et quartanarū collo uel brachio suspensum emendat.

4. ad loca mulierum. Leporis cor sicut et portatū locorum mulierū dolorem sedat.

5. ad Caducos. Leporis cor sicut rasus pars testia et cū turis miana tritu ex vino albo potui datū p̄ dies iij. emendat. his uero qui sepius cadunt diebus xxx. detur crescente aut uana cotidie potio debet condiri ex vino.

6. ad profluū et qui sanguine facit et ad eas quas post partū locis laborant. Leporis cor rasum ex aqua calida dabibit cū sāmā titta fortiter repūmūt.

7. pro p̄ flumio laborantibus. Remedium est eis qui sanguinem excreant.

8. ad oculorum Caliginem. fel leporis claritate oculorum et eminetium caliginem discurit.

9. ad eos qui uertiginē uexantur. Hac ratione comiscetur leporis fel et ietur mustelle. 3. iij. castorei. 3. i. mirre. 3. iij. et hec oīa aceto optimo colligitur et inde dabis. 3. i. libere ex aceto mulso aut melle aut passo.

10. ad Canculosos. Leporis renis affecti i se sicut cocti derasi potui dati prosunt Coniculis

11. aut ad Canculosos spleneticos. Leporis sanguine et pelle tota

in latere crudo coquina ut i cinere conuertatur: et i aqua calida
potui dabis colemum vnu ieiuno et statim defricat lapide et foras
eicit. hoc exprimetur si cognoscere uolueris mittis i aquam colearum
pulueris et aqua lapidem quale uolueris ponis in eadem aqua con
tinuo liquefit ut mittis uirtute eius.

12. ad nefreticos qui a renibus laborant. Leporis renis sic
rudi diglutantur emendant si caueat dum insglutit ne dente tangat
aut si quidam nolunt illos crudos sumere: eodem modo cocti
edantur.

13. ad Capillos fluentes. Leporis Ventriculu coctum in sartagi
ne iuxta oleo mirrino ipositus capillos fluentes continet et co
git crescere.

14. mulier ut masculu pariat. Leporis uulua si desiccata fuerit et
crasa i potione efficit. si mulier et masculu simul biberint: si enim
mulier sola biberit infans nec masculus nec femina nascetur.

15. ite ut concipiat femina. Lepus inciditur et sanguis qui a uulua
fundit datur illiciat fili naturis de q agulo eius.

16. ite si uoluerit mulier masculu pariat parere. Leporis testiculū post
purgatione sua mulier cu uino transfuset masculu pariet.

17. ite ut mulier masculu pariat. Leporis coagulu datur oboli q. iiii
femine aut quadruplo in diebus bibere debet aut coagulum
de masculo.

18. mulier que non concipit ut concipiat. Ex Coagulo leporis. 3. iiii.
in potione masculo et femina uir uero de masculo femine de femi
na: et post concubitu abstinere se debet ab omni agnominio: et a for
gis: et a balneo et cibis et ab punctionibus introductis.

19. ad dentium dolorem tollendum. Leporis coagulu auricularis ifundi
tur desinit dolor.

20. ad Scorpionis morsus et Serpentis. Leporis coagulum ex uino potu
aduersus uenena resistet et discutit.

21. ad Infantium uentris fluxum. Leporis coagulatu inlinitu i sissima
mulieris ex uino felicitanti aut ex aqua calida idem facit et maio
ribus cu puluere galle.

22. ad Mamellarum dolorem et tumorem. Leporis coagulu cu melle ipo
situ remittitur aut ex uino aut ex posca bene capitellu si non tigas.

23. **ad strumag.** Falcrus diluitur cū lana marina et ipositu et uulne-
ribus nō pefus fit
24. **ad lentiginē a facie.** Leporis sanguine Lentiginē de facie
purgat.
25. **ad dentes Infantū.** Leporis cerebrū decoctū si dentes subinde
tangas sine dolore cresant.
26. **ad fumeiolo.** Leporis testiculū datur totū i vino potū idē
patri eius loco mulierū adpositū facit ut concipiat.

De Vulpe.

- ^a
P. si loca mulieris matricis suffocantur.
Vulpis articulamenta in oleo ueteri una cū cubitu mine decocta pro-
spesso supposita mulieribus ioteriacis fisticis .i. locorū sanat
2. **ad alopias** ut supra caput diluitur sanat.
3. **ad dolorem auriculaz** Instillata auribz ut sup̄ dolore auris tollit.
4. **ad Splenis dolorem** Vulpis pulmo i cinere calido obruptū ut co-
quatur et cōtritū et i portione datū ieiunio splenē tollit. Idem
facit iecur eius siml si potatū fuerit.
5. **ad suspitosos** Vulpis pulmonē datū cū vino nigro suspitosos liberat.
6. **ad parionidas** Vulpis testiculos si sepe parionidas confricueris
eosdem dissoluit
7. **ad Inguina et puniculos** Simili ratione. facies et discutit
ut supra dolores capitis.
8. **ad Infantū tumores** Vulpis natura circūdata. capiti dolo-
rem capitis mine auferet.
9. **ad aritamentū cōcubiti** Vulpis cauda summa ad brachiū
suspensa irritamentū esse cōcubiti
10. **ad auris dolorem** Vulpis fel stillatū auribus dolore p̄fec-
tissime tollit
11. **ad Caliginē oculorū** Vulpis fel cū melle actico mixtū caliginē oculorū
12. **Itē ad auris dolorem** Vulpis adipem - p̄fectissime tollit
solatū et stillatū auris dolores tollit mirifice.

13. *ad podagram* De Vulpis pelle interior pars calcie fiant et podagra utatur. leniores habebit accessiones.

De Capri Siluatione

Prima ad Ventrosos Capri sanguis cum maximo femore mixtus vel iecur capre decoctum cyliaci si edezint evadunt valde. Idem facit si contritum cum vino bibereit prodest.

2. *ad oculos nictitantes.*

3. *ad sanguinem profluentem* Capre cor combustum et aspersum sanguine fluctante remittit.

4. *ad sanguinem de naribus profluentem* Capre iecur contritum cum aceto sanguinem abundanter de naribus excludet.

5. *ad oculos caliginem* Capre fel cum melle actico mixtum contritum oculi inuncti caliginem dissipat.

6. *ad anginam.*

7. *ad vitia que in faucibus nascuntur.* Capre fel cum melle mure. et. pipis coquitur in vino donec contrahat et unitur ad omnia vitia faucium.

8. *ad suffocationem et caliginem oculorum* Capre fel 3. i. et piperis galli 3. 5. cum vino uetere ut possit terri et sic inungas caliginem perfecte medetur.

9. *ad maculas in facie* Capre fel 3. i. farine lupinorum mellis 3. iiii. Idem lim. faciem abstergit.

10. *ad sonum auricularum* Capre fel infusum cum rosa aut succo porri tepidum et auricule stillatum et aures sanat et dentium dolorem tollit.

11. *ad rupturam auriu interiorum* Capre fellatris et lacte mulieris infundis cum melle et auribus inunctis prodest.

12. *ne infans fantasma terratur aut caducus fiat* Capre cerebri per annula auriu transectu si dederis infanti deglutientem amissum.

- lacte ducat dicimus nec caduca fieri nec fantasma admitti.
13. **ad murmurosos remedium** Cape splene murmurosis potu datu
ualde prodest si absq fibricula fuerit vino si febricitat ac aqua calida
14. **ad ossidinem**. Cape sepi ad fissuras labior facit remedium.

De Apru aut Verre.

- Prima ad carbunculos i veretro** Aprinu Cerebru cu melle ipositum
carbunculos i veretro sanat
2. **ad mersu serpentis** Idem dabit sup serpentiu morsus resistit
3. **ad pedes lesos a Calamienis** Aprinu pulmone lesis pedibus a cala-
menis suppositu remediū est in plangit
4. **ad ventr stringendu** Aprinu iecur decoctu rectu cum
vino sumptu ventr fluent restringit.
5. **ad auris uita** Aprinu fel in cortice maligranati tepofactu stil-
latu auribus prodest idem et purigint auris mundat.
6. **ad tymptidas i pustellas** Aprina xungia cu rosa missa pime-
tidag i pustellas quas in nocte ingrauescant comitet sine dolore
efficitur si adposueris.
7. **ad caducos** Apru testiculū cu vino aut cu aqua potui decoquis
et cotere et dabis bibere
8. **ad aures minus audientium** Aprinu lotu i uentre ipositu
tepofactu et auribus stillatu audire facit.

De Vriso

- Prima ad Capillos fluentes ut cito crescant** Vrisino adipr cu laudmo
et vino ueti mixtu capillos fluentes copiscat et crescere facit.
2. **ad Caducos** Vrisinu fel coctaria singula si subinde caducas si
dederis remedium bonu facit
3. **ad suspiciosos** Vrisinu fel in aqua calida potui datu suspi-

iosos succurrit.

De lupo

Prima ad eos qui fantasias patiuntur. Lupi carnes coctas et decoctas dabis eis qui fantasiam patiuntur ut comedant et cum comederint demonijs .i. umbris que per fantasias ad patere creduntur non posse inquietari: adeps eius cum felle non minore efficaciam habet quam caninus.

De Leone

Prima ad fantasiam. Leonis carnes decoctas qui ediderit fantasiam non posse tentari.
2. ut a bestiis tutus sit. Leonis sanguinem qui corpus suum linierit ab alijs bestiis erit tutus.
3. ad auxilium dolorem. Leonis adipem remissa fringile auribus stillatur.
4. ad omnium serpentium morsus. Leonis adipem si totum corpus perunxeris a serpentibus eris tutus.
5. ad omnes dolores aut pedum aut ceruicis ut si quid doluerit. Leonis adipem libras cum cera $\frac{1}{2}$. ii. et oleum $\frac{1}{2}$. i. lentisci $\frac{1}{2}$. ii. mixta omnia et se ad nervorum dolores et omnes dolores sanat.

De Elena

Prima si mulier concipere non uoluerit. Leone uulva pricu-

158
lunij si in brachio suspensa habuerit no concipiet.

De Tauro.

1. **Prima ad Serpentes effugandos** Taurinum cornu combustum omnes serpentes effugatur: sanguis enim eius potus eos interficit.
2. **ad maculas de facie tollendas** Taurinum sanguinem et ibiditum in maculis facie limpidum facit.
3. **ad oculorum claritate** Taurinum fel cum apobalsamo et melle attico maxime ad caliginem et suffusionem oculorum inunctio eius exiliat.
4. **ad ventris solutem** Taurinum fel in vino coniectum et suppositum ventrem soluit. Idem et Infantibus facit et in umbilico positum.
5. **ad aurium dolorem** Taurinum fel cum mulso infuso fortiter medetur.
6. **ad ipetiginem et in faciem nigram** Taurinum fel ibiditum purgat faciem et limpidam facit.
7. **ad morsum serpentis** Simile et hoc Taurinum fel ibiditum sanat.
8. **ad durities in corpore** Taurinum sepi cum resina et cera imposita durities omnes discutit.
9. **ad turminosos** Taurina medulla in vini macerata et infusam turminosos remedium est.
10. **ad omnes tumores** Taurinum firmum aut omnes tumores impositum et infusum nemo ignoret sanabitur mirifice.
11. **Item ad durities in corpore** Taurinum firmum cum sale oppositum omnes durities discutit.
12. **ad robusturam ab igne vel aqua calida** Taurinum firmum combustum super combustum ponis perfecte sanatur. // Item taurus arenam quam pedibus asperserit super in littera aduersariis miserit se superiores futurum sciat.
13. **ut faciem limpidam faciat mulier** Taurinum minum aceto maceratum et coctum faciem splendidam faciet dum frequenter purgaueris.
14. **ad abundantiam sanguinis** Taurinum sanguinem super ibiditum habundantiam sanguinis reprimat.
15. **ad profluum mulieris ut restringat** Taurus ubicumque pastus

fuerit folia humili arboris de fimo ipſius faties ſiccari et teris in
pulvere moliffimo mittis ipſum puluerem in carbonis in teſta
et depomſ in uaſe et ſedeat mulier que patitur encateſma di-
ligenter cooperta ſtatim repiunt ſanguinem.

De Elefante

- Prima ad Maculas de facie tollendas** Elefanti dente duris co-
tritū cū melle. limatura maculas quas i facie naſcitur tollit.
- 2. Ut dentes Candidos faciat.** Idem de eadez limatura qui ſibi den-
tes fricauerit candidi ei efficiunt.
- 3. ad eos qui ſanguine excreant** Elefantis ſanguis potus his reme-
diis eis qui ſanguine excreant.
- 4. Siqz ſanguine excreat aut humores aut ſi panis reiciunt**
ſanguines aut ſigo turminofus fuerit aut elefantofus.
Elefantis ſanguis potus oia uitia ſupraſta mirifice diſcat.
- 5. ad omz tumores** Elefantis ſtercus inlimitus omz tumores
cmedat et duricias que naſcuntur fronti tollit.
- 6. ad Capitis dolorem** Elefantis ſtercus capiti inlimitus capis
dolore mirifice tollit.

De Canulo

- Prima ad Intestinox dolorem.** Catulus primus natus anqz oculos
aperiat occiſus et coeditus et edetur omni tempore doloris iſteſti-
noni no patietur qui ediderit.
- 2. ad turminofos.** Canis ſanguis turminofis remediū eſt eis

et inflationes tollit.

3. **ad morsus Canis** Canis caput non rabiosi combustum eiusdem puluerem
in morsus canis non rabiosi si ipso fueris affert remedium.
4. **ad uulnera et canceromata** De Capite Canis cinis combustum aspar-
sus uulnera et canceromata sanat.
5. **ad ficiis que in ano nascuntur** Capitis Canis eiusdem puluerem
in arboribus aspersum sume prodest.
6. **ad Canis rabidi morsus** De puluere Capitis Canis in potione mit-
titur et dabitur ei ut bibat liberabitur.
7. **ad Capillos ragadiorum** Canis Capitis Cinis puluerem idem as-
sum Capillos ragadiorum et omnes spurcicias et aspersiones emendat.
8. **Idem ad Canis rabidi morsus** Canis puluerem de capite in potione as-
persus datur de cinis iecur si datus fuerit edendum isdem remedium est.
9. **ad dentium dolorem** Canis dens combustus et in emina uini deco-
tus ad mediam et in ascoluatus sanabitur.
10. **ad dentes Infantium** Caninus dens combustus et tritus et appositus
gingiuis Infantium efficit ut dens sine dolore crescat.
11. **ad ginginas repinendas** Canis dentes combustos et tritos cum
melle deinfusio uteris.
12. **ut a Canibus non Latris** Canis Cor si tecum habueris ad
te Canes negant latitare.
13. **ad Hydrophobas** Canis rabiosi id quod sub lingua habet exetum
et datum in potione hydrophobis affert remedium.
14. **Idem ne Canes latrent** Canis linguam summa supposita sub
pedes pollice dicimus efficere ne Canes latrent.
15. **ad Caliginem oculorum et qui suffusione tentantur** Canis fel cum
melle acceptio contritu et oculis appositum omnia sanant discutit eiusdem
idem uirtutes et eo nefelidem facit.
16. **ut ne domus malo medicamento tetam possint** Canis fel mes-
culi nigri prepurgat domum et efficit ne nullum malum medi-
camentum inferatur.
17. **ad Splenis uitia** Canis splene exetum et cum uino potatum
spleneticos liberat.
18. **ut pili euulsi non crescant** Lactem Caninum si tetigeris uul-
si pili non crescant.

19. **ad ptū mortū** Caninū lac potatū cū melle et vino pari men-
sura motū partū ciet continuo duz biberit ne dubites nosipī
frequēter tentauimus.
20. **ad dentes Infantium et gingiuis.** Caninū lac si frequēter
tetigeris Infans sine dolore dentium.
21. **ut Cani in Capite nō exeant** Canino lacte uter Caput frequēter
laua et cum capilli nō nascuntur: et si canj fuerit nati isitient.
22. **ne malo medicamento domus noceat.** Caninū sanguine in parietes
domus aspersus ab omnibz malis liberabitur.
23. **ad articuloꝝ dolorem.** Canina pelle calci fcti in usum articuloꝝ
dolore carebit.
24. **ad Cicatrices oculorū** Canino lacte in oculis imuncti cicatrices
extenuat et lacunulas replet.
25. **ad podagram** Canino adipe pedes unge et podagra leniore facit.
26. **ad aurium dolorem** Canino adipe instingile soluta auribus stillat
pfecte sanabitur.

De Asino

1. **ad febres cotidianas.** Asini sanguine de uena auricule guttas tres
ut. iij. mixtu vino citis q. potus datus resistit febribus.
2. **ad dolore dentū ut motione.** Asininus lac calidum confirmat
dentes et dolorem tollit.
3. **ad suspensiosos** Asine lacte da suspensiosis ut bibat et sanabuntur.
4. **ad tuminosos.** Asininū lac idem datus ut supra: et si recens lac nō
fuerit faties in uase diachylon feruienti cito eñz marcescit.
5. **ad tificos iapiendos** Asinino lacte sumpto ut supra emadat et expur-
gat torace et supurationem.
6. **ad Ciliacos.** Asininus cascus sumptus optimū facit.
7. **ad claritate oculorū** Asininus lac in oculis imunctū claritate
oculis prestat.
8. **ad Cicatrices oculorū.** Asine lac cū melle actico mixtu iunctu

i oculis cicatrices tollit.

9. **ad maculas i corpore et ad candore corporis** Asine lac cu fabis linimento mixtu et omis maculas de corpore ci~~et~~et et ante candidiore facit. et si eo probameto utat melius facit si plus ad amiserit.
10. **ut concubitu paratus sis** Asini adeps et ouferam masculo mixtu et ad anu appositu ad concubitu prepaet.
11. **ad Mamillaz promouendu lacte** Asini splene cotritu cu aqua et ipositu mamillas lacte euocat.
12. **ut mulier no concipiat** Asine i uulua ossucula que ueniunt mulier si secu habuerit no concipiet.

De Mula aut Burdone.

1. **Prima ut mulier no concipiat** Mule auriculae sordes alligatae de pellucula ceruina brachio et suspensa post mulieris purgatione efficiunt ut no concipiat. quada lana alba iligat. qdaz ex aqua bibunt.
2. **ad Idem ut supra** Mule cor siccū et virgo aspersum dat bibere post purgationem tricesimariam.
3. **ad Idem ut supra** Burdonis testiculū supra stecilem arboris cobustus et extinctū delotio spadonis iligatas pelle mule et post mestrina brachio suspendis.
4. **ut no concipiat mulier** Si qua post prima uirginitate purgationes testiculū muli biberit similis coibustu et brachio suspensū habuerit nūqz concipiet. securi siat uino biberit nūqz concipiet.
5. **ut Capilli de Capite no defluant** Burdonis secur coibustu cu oleo munitino mixtu et ilimitu capitis capillos fluentes etinet et facit crescere lūmibus inter se lucentibus et ciliamentis uinu datu masuetudine iponet.

De Equo

- Prima ad tificos et qui male tificant. Equi salina si biberet sanus
efficitur: nosipi expti sum exptissimu equu sente morietur.
2. ne puero iuesti pili exeat. Equi spuma si puero iuesti pertine vime-
ris pili ei no crescut idcz no generant.
3. ad dentes Infantum. Equi dentes qui primi nati fuerant collo
suspensi dentibus infantu remediuz est.
4. ad dentiu dolorem. Equi dentes qui primi nascuntur sed dente
qui dolet tetigeris remediuz est. Nam et si infans equi os lassauerit dentiu
dolor nō sentiat et vide ne cuius mordet infanem.
5. ad splenis dolorem. Equi vinou minutiz facta et cu vino pota
splenetici remediuz est et lacte equis potu idem facit.
6. ad mulieres que matricem laborant. Equinu lac potatu purgat et
inictu velut laboranti prodest.
7. ad Caducos. Idem ut sup facere dicimus.
8. qui toficiu biberint aut a lepore marino tacti fuerint. Equinu lac
ide potatu prodest mire fel eius potatu vomitoriuz est.
9. ad Stranguriu. Equinu fel potatu mrisit facit proficiat.
10. ad motu ptu. Equi axungia subfumigata statiz eicit motuz pe-
tus et secundus subsequenter.
11. ad Sanguine profluentem. Equi sterzus siccu et aspersu san-
guine fluente retinet maxime de naribz subfumigatu citet
motu ptu foris. It facit ut mulier facile pariat cludit et uentre.
12. ad Ventre fluente. Equi sterzus aqua liquefactus et pcolatu si bibat
facit egressum.
13. ad aurium dolore. Equi sterzus siccu et cotritu bene colatu cu
rosa ifusum i auricula dolore pfectissime tollit.
14. ad Ventre fluentem. Equinus caseus uentre reprimat turminosis
remediuz est datur aut potu ex vino liberabitur.
15. ad omis dolores. Equinu garuluz potu ex vino coquinet omis dolo-
res maxie prodest ciliacis et turminosis et his quibus p anu sangui-
nez rupit.

- 162
- 161
- 1. ad terciaias.** De Capite arietis lana a coxis et a testiculis passis
sumis et stehone inligatu brachio suspendis discutit terciaias: lana
eiusdem nigra intincta i aqua: et dein in oleo et subposita locis do-
lorem tollit: subfumigata aut prolapsam matricem locis suis
reprimet: fucina aut coarctata et aque liquefacta pigmata discutit.
- 2. ad morsum regum.** Scordes arietis quas inter femora hnt cu aristo-
logia et mirici eys partibus potu ad reges morsus optimo facit.
- 3. ad collos qui in uentre nascuntur.** Liquorem qui de pulmone
coctu distillauerit ilimitu omnia sta discutit: pulmo coasus mi-
nutatim liuores et sugillationes tollit: et nigras cicatrices candi-
das facit: et pedes a calciametis lesos dolores tollit.
- 4. ad Caducos.** Lac omnium In furno 3. 1. datur debet aut am-
datur libezint aut post potus a vino se abstinere.

De Ircu et Capra

- Prima ad ignem sacrum.** Cornu Capri i flammam ustulatu: et cor-
tis que exuret coteris cu aceto scyllitico et limis mne sana-
bitur.
- 2. ad Somnium.** Caprinu Cornu i furno qui no dormit sub
Capite subponis statim dormiet.
- 3. ut scias si Caducus uere Caducus est.** Caprinu Cornu ustus
naribus si senserit stritiz cadet.
- 4. ad Serpentes effugandos.** Caprinu Cornu ustulatu et eius odo-
rem effugat serpentes omne genus.
- 5. ad fures et scdere i Capite.** Cornu Caprinu et eiusdem
scobe et impeta farina et iposita emendat.
- 6. ad Capillos fluentes.** Cornu Capri coarctatu eius suffuscu cu oleo
mitino capillos fluentes retinet et crescentie cogit.
- 7. ad Stranguariam.** Capri pulli subfumigati ad Stranguaria faciunt.
- 8. ad litargicos.** Pulli icini usti cu aceto i naribus oppositi
litargicos excitant pite admixta.

9. **ad Sanguinem de nāribus profluentem** Caprinus pilus ustus cū aceto mixtus sanguinem de nāribus profluentem reprimat.
10. **ad Intestina iasa** Caprinū caput cū pilis in aqua decoctū et cōtusū et oppositū iasa intestina cōsolidat.
11. **ad punctiones et dolores** Caprinus caseus recens ipositus omēs dolores et punctiones oculorū sedat: idē capitis dolores tollit.
12. **ad quartanas** Capree lac q̄ primo mulgitur leuiorē facit accessiones si illud edat aut ex dilla bibat liberat.
13. **ad Serpentū morsus** Caprinū caseum cū origano plage ipomis exinde dabis bibere lac cū origano et vino mixto cyathos .ij. tres liberabitur.
14. **ad Carbūculos** Caprinus caseus cū porris sectis suppositus sanat carbūculos siq̄s lexiū bibent nescientes et edant casum recentem.
15. **ad dentium motionē** Exictu Capree lacte mulcent et dentes soluat sepius faciat prodest ad motionē dentium.
16. **Siq̄s caries biberit** Capree lac bibat sanabitur.
17. **ad pruriginē** Capree lacte corpūs lumbis absterget.
18. **ad eos quibus semē fluit et nō optinentibz et aquosus est unde efficiatur ut femine cōcipiant** Capree lac cū melle potatū bonū remediū.
19. **Itē ad eos qui epuridem biberint** Caprinū lacte da ut bibant et cū liberabuntur.
20. **Itē qui a iupa morsus fuerit** Caprinū lac da ut bibat liberabit.
21. **ad tizias .i. ad pediculosos** Caprinū lacte aquatuz q̄ i illo paulatim effunditur: et q̄qd̄ coñfecterit misceatur cū melle et sale in corpus et caput reficabis.
22. **ad ventris solutiōē** Capree lacte idē dabis bibere et uentre strictū soluit: et siq̄s plūs biberit purgat gargaridū et potū sepius dolores tollit uel timores.
23. **ad Idropicos** Caprinū lacte coagulo adiecto ut solet caseus fieri potū datur Idropis liberabuntur.
24. **ad uenenū siq̄s supserit** Caprinū sanguinē it̄ dabis cū resina bibere et polenta factū et ventri suppositū facit ad tuminosos.
25. **ad toxicū** Idem bibitur ut supra et Idropicis potū datur inuigis qui lepra uexatur. Idem Caprinus ebullit hac mixta audientia

suppositū sine tormēto sanat.

26. **ad Serpentium Morsus**. De Caprino sepo cecotū factū melius si p se remissus stillauerit. Ad idem it facit cū pice liquida sal phur et cera remissum.

27. **ad furunculos**. Caprinū sepu mixtū cū sale minuto et iposītū furunculos discutit.

28. **ad ventrē stringendū**. Capnū in sorbitione colatū ventrē ducet: si supsorbere aquā frigidā quidā et ventris solutione sic utitur in aqua remittit et additiunt pulentū amari ad ad. arietū pulerium et acetū pcolatū dabis ad sorbendum.

29. **ad podagrā frigidā**. Caprinū sepu $\frac{1}{4}$. xij. et sinape $\frac{1}{4}$. iij. mixtū illinitū dolorē mirifice tollit.

30. **ad Idropicos** hircinū locū ex col. Leg. bilare adiecto
melius est locū si fuerit pest lentis cū quidā in
ipsa uissicou et i fumo et ad u cyatos eius admiscant
uini tātūdem et bibere datur ydropicis.

31. **ad aurū dolorē**. Capnū lotrū cū mulsā auribus stillaueris si plus habuerint sanabūt uiriosi hāc fit cū cornu capre suspēdit dēz xx.

32. **ad mēstrua deducēda** Mulieribz idēz dabit ut s. mēstrua deducēda.

33. **ad lūloz dolorē si fuerint uetustissim** Capre stercus q est qī faba illinitū et siq biberit dolorē tollit.

34. **ad articuloz dolorē et pigmata et paronidas** Idēz similimo stercus cōtritū et illinitū discutit.

35. **ad colicos** Capruz stercus pro fomto ipositū colicis prodest.

36. **ad cyliacos** Capnū stercus cū aceto potū dabis cyliacos optimū est.

37. **ad Serpentū morsus**. Capnū stercus decoctū et plage supposito cū dulce potū articuloz morbū sanat cū melle cūctū et neruos uitiatos expurgat.

38. **ad luxum et tumorem**. Caprinū stercus ipositū luxatis succurrit. et nō patitur cōsurgere tumorem.

39. **ad neruoz cōtractionē** Capnū stercus idēz iponit et resoluit uexata articuli et neruos confirmat.

40. **multa si abortus facere uoluerit** Capnū stercus cū castoreo et mirra equis ponderibz mixtū et melle cōpactū sum hac ratione efficit ut mēstruaque abortum ut faciat.

fuit in pille et exinde ima i os ualut ponitur et ex eo passus latus
supponitur facit et adicietis quinque speculas cu semine uiole
et ex eo passus latus supponitur.

41. ad Carbūculū qui in ueretro nascitur Capree stercoꝝ cum
melle iꝑonitur carbūculos discutit

42. ad alopias Capree sterus cu vino iponitur alopijs se-
ditte debent extergi.

43. ad Infantes qui fantasma uix. uis. Capre stercus in panno
involuta et collo suspensa remedium est Infantibus qui fantasma patiuntur

44. **ut dentes candidos facias** Capri tali coibusti exinde dentes
fricabis candidi dentes fient.

¶ **ad Caducos** Carne Capri que sup regu homis mortui adfat
supra Caducis remediū dicimus cōbusti caro cū aqua suppurati
et coarctati discutit quas chyrada uocant.

46 **ad alopitias** Caprinas ungulas coctas pice liquida spissas
ipositas alopitias sanat oia uel maxime efficiat prestant
hyrcos nisi qd lacte solummodo antecedit.

De puero aut uirgine

De puero aut uirgine
P. ad oculoꝝ albuginē. pueri et uirgī lothū mungit eos et
 tenuit et cleucomatū est et lacrimatorūq; nō īsanabiles effiat
 et eis aliq̄ten' hylaritatē et anguloꝝ aspritudinē sedat

2. fecis loti sicte eade aspitudine seclat. Et post unctioz
pelles citius ifusu aurigale que plus habet remediū ē et toti cōporis.

3. punctus ab apc aut a uespa aut a scabione Si lotu Infan
tig co subifouearis locū ubi puncti s̄ remediāt

4. ad podagrum. pueris in Capilli a natiuitate capillos si pedi-
bus dolentibus impositi fuerint sanabuntur.

5. mulier ut nō cōcipiat. pueri deng ānoꝝ vi.
auro aut argento et brachio suspensus efficit ne mulier

etia coeipiat

6. ad elefantia pueris loteu si bibeunt liberabuntur Incipiente elefantiam emedat
7. Item Idem i Cuprino Mozzario et Cupno pistello Loteu pueris coeitu autu coeolidat
8. ut mulier coeipiat Infantis masculi pnu enatus emittet supponit locis mulieris coeptione facit
9. ad Camis morsum Infantis Capilli cu aceto ipositi camis morsu siue tumor sanat et seruat et i capite ulcera emedat
10. ad Inguinu dolore Inguinu reprimit qm ea subinde na sua tetigit
11. Itē adfert remediū i guinibus Si pollicez tuū in pede i digitto qui iuxta est alligaueris.
12. ad lippitudines homo quicūq; sua lauerit et deorsu ad pedes aqua deduxerit et de utraq; manus oculos subinde tetigerit nō lippiet
13. ad Canculosos De hoibus nescia canculos excisos a ciurgia sublato tūc ex aceto aut vino ciato. i. canculosis datur aut his qui difficile urina faciunt et cauculu fricat ut urina fieri possit sine tormento.
14. idēz dicim facere ad collu Suspensuz et tardius sanat
15. ut mulier cito pariat homo uiz si soluat seruicindu suū ut eaz pcingat et dicat ego desas explicite laboratam
16. ad Capitis et corporis exulcerationes furfures. hominis loteo admixtu uinu et ipositu omnia uitia sta sanat ul emedat. Itē collu inuerebre extenuat si illu sepius foueas.
17. ad maculas Infantiu quas i facie aut toto corpore nascuntur. In lotheo herba maceratu et subinde ipositu pfecte maculas abstergit
18. ad profluū mulieris faciet si eo sepius loteo lauerit
19. ad maculas Infantiu quas i facie aut toto corpore nascuntur Macelle que crusta ex loteo duxerit fracte et cocte i balneo cu Infante ex eo unxeris oia sta emendat.
20. ad Cobustum. Eadez fex ilimita i lintholo et iposita abustie pustellas nō sinit surgere similitudo iposita scorpionis sedat itaq;
21. ad Camis rabiosi morsum. Idem fex lotheis ilimita a Camis rabiosi morsus liberet si cu carbone uitig uizidis detta iposita

- frequenter adlinitur eis humore q̄ extrahit postea dem̄ cū cuncto debet
adponi dū exducat cicatricem.
22. ut nō cōcipiat Spadonis lotheo trimazini carbones extincti et illinti
pellicula multo brachio suspensi efficit ut mulier nō cōcipiat
23. ad febres accedimas A uestigio aspadonis descendentes a ianua si fistuleis
quibet dicit tolle te ut ille grauis febris liberatur et nominabis egrum
ad cuius brachium suspensus es ad id loqueris ad quod me
fistuleas.
24. ad Canceromata Hominis steracis combustū et tūlcera cancerosa
et isanabili aspāgit eo pro magno remedio utitur q̄ melius appellat̄ brevis.
25. ad tercianas Spinas egi steracis sinistra manu sublātū cōburat et ī pano
coramio acia iligunt et ī sinistra brachio ante hora accessionis sus-
pendit.
26. mulieris post partū secundas eferunt. De lotheo datur subitus gustus
statim secundas subsequuntur.

De Gatto

1. ad Capitis alopias. Gatte steracis sicca et sinape egi ponderibus ex
aceto cōtritū et īpositū capitis alopias sanat.
2. ad proflūm exptus Gatte steracis cum resina et rosa suppositū repri-
mit.
3. Siq̄s spinas glutierit Gatti steracis cōtritū et illintū faucibus eius
sine difficultate extrahit spinam.
7. ad quartanas. Gatte steracis cū virgula bubonis ī collo ut brachio
suspectum quartana post se prima accessione discutit. quartanas et
inde ne festines illud soluat.

De Glubus.

165
1164
p. ad eos qui pulsim tentantur. Gliris adipe zemecliu auferet his qui
parahsim tentantur.

2. ad claritate oculorum Gliris et furices sobasti Cinis eorum melle
admixtu et decocti die mane gustent.

3. Itē alit. Adeps gliris cū melle attrito et appobalsamo eorum pon-
deribus facit egregie siq̃ de eo iungatur.

4. ad Somnū prouocandū. Gliris adipe fronte uel tempora inunges
statim obdormiunt.

De Mustellis.

p. ad elefantos. Mustellā cōburis et eiusdem cinis et sanguine
eius iunū imixtu linies.

De Muribus

p. ad Oculorum dolorem. Murū capiti decoctū cū audis decoctū cū melle
mixta et prolicina te supra p̃ dies x. faciunt oculorum claritate.

2. debet hōies eius medicamine Nasū iterius linie

3. pulli eorum teneri. De vino ueteri euulsos ad sup̃cilio pilos nō sinit
crescere.

7. mulier ut nō recipiat Murū iuenti eorum exēptū et brachio mulieris
suspensum efficit ut nō recipiat mulier.

De Aquila.

- ^a
P. ad oculorum suffosione Aquile fel mixtu cu melle Attico intus
 ges quida illa prodesse credit qui is medicamentus et lebori albi
 3. i. aut s. mitte tunc don mollis Attici obteptatu faciat unctionem
2. ad scabies Aquile abarticulamenta exorti et feminibus per sista
 deq. i. laborum dolore emdat si i his etis dexter dexteriori sinist.
3. multis que no parit ut coepiat Lapide qd silatoriu esse
 pregnantibus lapide qui in ventre eius aut i nido inventus
 fuerit q quida no eius aulis s. plumis q indigeat putat qd vo
 catur et os cui viz et nomen habet etatis.

De Vulture

- P. de vulture ad effugandos serpentes** Vulturis penas si cubitas
 fupabis omis serpentes
2. ad Capitis dolore Vulturis os de Capite suspensuz collo capis dolore sma
3. ad Idem Idem facit Cerebrum q si comiseris cu oleo cedano et
 nares subinde tanges.
4. ad coarctatu ut purior sis Vulturis iecora parte dextra si sup
 seris ad id iacet quicq alligatu suspenderis ad coarctatu purior eris
5. ad Caducos Vulturis iecur totus ipius vulturis sanguis coarctus
 bonus et p dies hui. si dabis bibere caduco emdat.
6. ad caligine oculorum Vulturis fel mixtu cu succo maribus omnes
 caligine discautit et recipiente suffocatione no patit insistere.
7. ad nervorum dolore et articuloz Vulturis adops et ventriculus
 cu aevigra mixtus omne nervorum dolorem tollit et articula gfoant
8. cor ipsius vulturis Brachio liges nullu medicamentuz no
 cere tibi poterit nec Serpens nec latro nec ulla malitia nec qui
 dem finissima sentiet p heremum ut qui facit
9. ad Idropicos Vulturis stercus cum albore stercore canis mixtu
 1. sextarius. 4. et i aqua emmistris maceratu pcolatu dat idropi
 cis picis bibere. i. qui aqua iter auct hie aspsis i potice euliy phosphi
 3. m. cissaris 3. m. hoc magnu auct carne humana pastu et dntu

caduax remediū bonū est.

10. **Idem** p̄ssato sub pectoris eius cera oblita ita ut liquore capi-
piat si dederis ibi toride bibent uniescit prodest uexatig.

11. **ad difficile patientes** vultus penas si pedibus fulneatis
efficit ut sine labore ptu edant.

12. **Idem** Sicut pena eius dentes tibi purgaueris os t' male olebit.

13. **ad pediculos q' greci pyria si dicat.** Vultus nūc causa
medula bibere ex vino dabis hyzūidos dīc pedes eius portati
ad faciendam sermonū et lucrum et tacepturitate tacepturitate
inimicoy et victoria adūsarioy sūme futūt. // Os aut uel
rostrū eius cū lingua portatū facit ad itinā nocturna fugat eū
demones et feras et omne reptile ac cūcta mala et ut uniuers
saliter dicamus omne victoria et rerū habūdantia et sermonū
faciendam et tūg et glām et honore portati adquirit portati cū
lingua et oculis et saluabis corpus tuū omī existat.

De Acceptore

P. Cum eius ad suffusionem et caliginem. Acceptor i oleo
sucano decoctus inunctio eius caliginē dissipat.

De Cauda tremula.

De Cauda tremula. Cauda tremula aius est que iuxta uiaulos
aquarū et fōrentes inuenitur: hui' cauda semp mouetur bñ et cau-
da tremula nominatur. Siquis ergo ea unietem cū pulmīs suis
i olam recluserit et sobusta in puluere redigeret et mulieri in
potu dederit faciet eam dissoluent pro amore et liquecere est
omī potus iste amatorius inrefragabilis cui stimulus nō est.

De Grue

P^a ad duntias et Conceptiones. Gruis adipis cu adipe anserino re-
missum locoꝝ duntias emendat. In acopa colitur cerebrum eius
cum adipe anserino.

2. ad Idem. In acopa colitur cerebrum eius cu adipe anserino et
leomis 3. iij. miere follio obolo repositus i argenteo lat vitro induriz
culinet nās sua ante coitu et ut possit mulier concipere que nō concipit.

De perdice

P^a ad morbum regium. perditis Cerebrū cu vino ciatis. iij. potu dabis
mirifice morbus regium curat.

2. ad Caliginē iapiemē et suffusionē et leucomatū. hec est
compositio uera uolens qd ē et qd frequentius nos ipi tetauimus
pelis fel tussicula ipa qd habuerit ad h comisceas apobalsa
mū cyatu. i. et apssidomē ciatu. s. i unū comiscebis conteris
diligenter et reponis i stagnē sine argento et deinde ungebis
miraberis et h qd prorsus nō uideat s; tñ si pupillā integram
habeat sine difficultate curabitur: h nos ipi frequenter tetauimus.

De Coruo

P^a Cum eius ad Capillos demorandos. Oui Corui capillos hac
ratione inficit: defunditur ouis i uasculo cipno et tādū mo-

uetur donec mutet colore: dein inclinatur caput et in hincitur donec omnis consumatur. Debetur autem faciem oleum in ore tenere donec siccet ne dentes ingrescant: dein caput alligetur et post dies quartum soluit: et hoc efficit ne canes umquam crescant.

- 2. **Corui.** Cerebrum de puere collectum si croce decoloris sequitur te.
- 3. **ad tussim Infantum.** Corui steracis lana collectum si Infanti tussienti tollis tetigeris remediabis eum.
- 4. **Ite Corui denti Infusum** si ipso fueris dentis caput et tollit dolorem.

De Gallo.

- 1. **ad aranei morsum.** Galli cerebrum expositum potum adiecto pipere qui a vipera percussus sunt uel morfi galli cerebrum ex vino potum datur.
- 2. **ad Cicatrices et leucomatas.** Sanguinem galli ex membrano qui cerebrum continet et fluente comprimit et thelarginie cicatrices et oculis extenuat siq; eo cum aqua inungatur additur et in copulatione q; faciunt ad suffusionem et leucomata.
- 3. **ad Caducos.** Galli testiculos potum cum aqua et lacte et ieiunio dabis bibere abstentus aut a vino diebus x. caducis remedium est.
- 4. Debetur autem testicali sic ei reseruari: et cum fuerint necessarij continuo summentur potum efficitur ut quouenerit plus sine iniuria bibant.
- 5. **ad concubitu excitandum.** Galli testiculum cum adipe anserino in aceto pelle brachio suspensum concubitu excitat suppositis lecto cum ipsius sanguine efficitur ne concubant his qui incipiunt.
- 6. **ad aurium successiones.** In pulli uetuli intrinsecus pellicula que est ex vino tti auricularum successione emendat.
- 7. **ad Ventre stringendum.** Eiusdem membra niaca cum exiguo tolle et oleum et dabis uentre eludit et omne humorem exsiccet utiq; q; illa tussientes excreant.
- 8. **ad Canculosos.** Cortis potum eodem modo ut sup. canculosis remedium est et frangit et per urinam eiciat.
- 9. **ius uetuli galli potus uentre soluit.** Si mittas in uentre eius

sal .3. bj. et siccu toto coxeris potius pro sale i uentre eius sardana
ut tribus mittere

10. **Itē** simili modo factū si sale minus adieceris q̄ sup̄stū est p̄clūm erit
remediū his qui ad cōcubitū libeant.

11. **ad canis morsus et furunculū** Galli steracis rursi iposi
tū cū aceto sanat et furiculos discutit

12. **ad Capis dolore sedandū**. Si gallinatu ad os tenent his
qui dolorem hē et post t̄die eius p̄fectis penas i limbeolo alli
gatis ad ceruicē egri supposita sanabitur. steracis eius fracta
fictilia cōsolidat. Testiculi eius cū vino bibiti ueneris irritat
et bonā hytudinē p̄stāt. Crista aut̄ eripitis galli cū grana
uno libani et parū cornu cerui portata auertit omne timore noctur
nū et omne octursum malū et sine timore fac potit̄. Steracis eius
bibitū i vino suffucationes a fungis mirabiliter sanat.

De Gallina.

1. **ad punctiones oculorū** Galline ouū notissimū omibz est hīc adom
nūz oculorū dolore cui albū ifusus i oculis sedat punctiones

2. **ad lacrimas oculorū restringendas**. Et est una collima mixtu
cū turis māna ut id lana galligis et teporibz ipon̄. hī fluētqz lacrimas et fac̄ sopnū

3. **ad tussim** Ouū sorbile cōbustu datū tussientibz remediū est. hī originū oleū

4. **Itē idē sorbile** adiecto sulphure et vino cocleatio .i. maxie ifantibz tu
ssientibz prodest. adit̄ ag.

5. **ad Ignē sacru**. Ouū crudū linas corpus ubi feruor est et sup̄ foliū
d̄ beata ipon̄.

6. **ad pruriginem** Galline ona mixta cū oleo cedrino et oleo cōi et lentis poline.

7. **ad difficile patientes**. Oua duo et rure pusillū. Itē anetū et amīmū
cū vino mixtu da ut bibat si ut cōritū dū bibeat continuo parit.

8. **ad tumulosos**. Ouū infundes i uas et id potamē ouis in oleo

158
167
plenu similino adities coctice pinus. 3. 5. 7. ros cipa cu. 3. mellis
obulus. 5. in uino oia comiscabis. et in codez uase ponis i cinerem
calido ut subferuat cu ceperit contrahere dabis bibere hoc in
cipienti turminibus uelociter sanat uelociter sanat inue
renat tarde.

9. **ad profluu mulieris.** Galline ouu ut totu cobuag et i uino
mixtu ilimieris prodest.

10. **ad tumore et igne sacrum et uigilia que i pedibz nascuntur.**
Ouoꝝ duoꝝ albu et coꝝu. 3. 4. et mitte pusillum i uinu teꝝuatur et
i coꝝuꝝ limiu sumaz rem experieris.

11. **ad phleꝝ que a sole nascuntur.** Oua macerata i aceto ita ut pota
mine i supꝝto mebrana partant et aperta ut tra albu coꝝ effluat
ad quatu adicitur farina i pollinis q̄ satis fuerit tātudem et turis
granu. Deinde hec omnia contrita i uino melle p̄phendentur inde
limiu faties si et est misinatonus coꝝporis testis se.

12. **ad misina totius coꝝporis.** Ouoꝝ albu misina si cu duoꝝ sextuꝝ
fals fese coꝝritu et i sole siccata mulieris est. et hui ouu subtilitas al
bu ouu ut cu calore mixta utrea uasa solidat.

13. **ad dolore mulieru.** In ouoꝝ decocti cu lacte exiguo et croci in
lana mulieri iductu et ipositu sedat.

14. **Itē cu passo et rosa mixtu i lana collectu ad idēz fatiunt.**

15. **Itē ad omne oꝝculoꝝ timore idē fatiunt ut supra.**

16. **ad loca mulier et amiculum.** Oua comixta cu apu seme et
polenta et aqua malsa et iposita fūe ad tussis omi si teꝝestm ē sup seꝝis ieiun.

17. **ad uelutū stomaci et sum.** Ouis crudus si obsoꝝbettur sitis
coꝝpescit.

18. **ad eos qui sanguine excreat.** Itē dant ouoꝝ uicella quinquat an
da et mixta uini ciatis. iij.

19. **ad liuores et tumores fides.** Ouis uicellu ex aqua coctū p̄ se
et ipositu omis liuores tollit.

20. **ad eos qui cibū nō coꝝtinant.** Ante duas horas et solidu uicellu
decoctū et uini hemina et ex oleo hemina. 1. aspersa polenta
ieiunus edat prodest.

21. **ad profluu mulieris.** Ouis potame coꝝtinat cu oleo mizitina tritu
et locis mulier i moduz pessi subpositu liberat.

22. *ad pustellas oculorum.* Galline adipes oculis habentibus pustellas op-
posita pustellas reprimunt
23. *ad Colli dolorem pedes a gaudiis galline.* Ex assis decoctis dabis cum sale
et oleo colli dolore fortiter desinit
24. *ad pmones et ad scorpiones ictus* Idem stercus ad pmones et scor-
pionis ictus facit impositus.

De Coluba

1. *ad omnes Serpentis morsus.* Colubi uina iasa et morsui opposita optime
facit.
2. *ad suffusionem sanguinis ex oculis.* Colube sanguis recens subinde i-
fusus optime facit debet enim aperiri sanguis in lamella et cum melle
decoctus mixtus super oculos prodest et ualde optimus.
3. *ad sanguinem fluentem.* Colube sanguis qui membranum cerebri conti-
net sanguinem infusus retinet
4. *ad omne duritiam.* Colube stercus omnes uirtutes sunt uires
duretias desunt et tumore exsiccant. Ideo admiscere oleum foetidi
ad ea facientibus aut si circa edictum uitis dederis daret et
siccare humore super uacuam nec nasci bestiolas isdem codicibus ut so-
lent testiculi aut masculi amori pocula sunt mulieri a uiro dati.
sed et matrix femine amaris data.

Kyrades dicit.

Sigs abscedit lingua anseris et posuerit super pectus uiri aut mulie-
ris dormientis confitebitur omnia quecumque egit. Cerebrum quoque
eius cum proprio adipe uel fenu greco et melliloto et decoctione
uel iure suppositum ragaidas et emoroidas et omne iuuat. fel

109
468
eius maxie siluestris cū succo prassia aut polygonit i pessano positū
conceptioni / prabet uisq̃ intensione. Stercus eius cū vino bibitū tus-
sim mitigat.

De Anser.

¶ Si i aure aqua introierit. Anserino adipe cū cepe succo mixta bene
infundis i aure i qua aqua introierit.

2. ad anse remedium. Anserinū fel cū melle et mella coteris et li-
nies arigere ceuiter succūritur // Siluestris quoq̃ anseris fumus
fumigatur demonia cicit et litaronū sanat et suffocationē mactias.
fel aut cū felle lous et succo dāphne surdos sanat. Jus eius bi-
bitū prodest hys qui biberint multū vinū .i. ciuta aut atonitū
uel doriquū .i. herba appolinarij. Viscera quoq̃ anseris assa et
comesta ualent. epas prodest ep̃is stōs stomaticis itesina aliat.
Cor uero et pulmo p̃sticos sanat.

De Anūdine.

Sigs pullos eius ceperit eosq̃ i olam miserit et luto obfirmata os
sauent deinde apperens olam et uideret interet duos pullos
sepe osculantes et duos sese adumantes aduicem. Si ergo acceperit
eos qui osculantur et cū oleo ro. soluerisq̃ femināq̃ uolueris
illico sequetur te. Si aut i potu ei dederis ut isana fiet pro
amore Solus aut b si de cinere sese aduicem ei dederis iuen-
tur ut potu et reuertetur. Cūq̃ aut eorū i genitorū suorū curz

nulla tuncq; amaro bitos curat et raucedines sanat. cu itellato
bibitis. Ipa aut hyrculo frequenter comixta sacru comitiale mor-
bum clarat.

De Erudine

- ^a
1. *ad tussellag et fautum* Erudinis genus est que estra passeru
pulli ad cinere abusti fautu morbis medentur.
2. *ad lingue vulnera et labioru* Erudinis i melle mulso decoc-
tas et oppositas sanat mirafic.

Liber medicine Sexti plati ex animalibus.
Et ex pectoribus et auribus explicit feliciter

Sequitur.

11

169

169

primū nōmē herbe

Hecium.

Heanium

120

Nascitur in montuosis et lapidosis locis folia huius similia cameloti
albo et teneriora et albiora et spissa et spinosa caule duobus cu-
bitis longi digiti: digiti grossitudine vel a quo amplius sed al-
bidum canum in capite eius globi quidam spinosi echino marino
filiis ex ipso flos purpureus emittitur in quo semine est cardui si-
milis et rotundus et minutus. huius radix tansa et tribrata ad
modum colearia duo cum aqua potum abducit. hemiptericis: celiacis:
stomaticis prodest. Urinam et prouocat si succum lentum datur in
et cataplasmatum composita liuores auferit: decoctio eius dolorem
denti sedat si ore tenetur. Infantibus qui spasmodum patiuntur.
Semine eius contritum et ex aqua potum subuenit. Eandem potum ad-
uersus morsus Serpentium prodest. Quia et uelut eadem herba
suspensam Serpentes effugat.

Herbe huiusmodi ad emopticos: ad celiacos: ad stomaticos ad prouo-
candam urinam ad liuores auferendos: ad dolores dentium sedandos:
ad spasmodum Infantium: ad morsus serpentium ad fugandos Serpen-
tes facit.

17. Nornic herbe

Longlossos

Longlossos

171
172
Linglossus ex eo dicta q̄ folia aspera ad modū lingue bubule ha-
beat quida sibilū uocant. foliam h̄t asperā obscurā terrestriatā.
h̄ i vino missa habilitatē uirū facit. In cibis et decocta pro
olore sumitur uel trita pro condimento. herba linglossa ad hila-
ritatē cōuiniū facit.

117. Nonie herbe

Alij dicunt

Alij

Acanthum

Acanthum

mita filon

pendemon marit

Nascitur locis amenis et aquosis: nec in petrosis folia habet lata
 paulo maiora lactuce scissa: sicut circa uiriditate subnigra.
 Caulis huius lenis duorum cubitorum longum grossum ad digiti modum in su-
 periori parte ad summam caput habet folia minutissima sublonga inter
 quae nascuntur semina in modum psittacorum et quibus flores subal-
 bidi emergunt. Caput ipsius herbe thuse similis est radices eius
 molles flatide guttinosae longe sic ad faciem uentris: huiusmodi herba
 cotusa robustior et luxurians emplastrum ipsa sanat: radix
 eius sicca trita et cribata et ex aqua calida pota uentrem et
 uenerem mouet ptisicos quoque et eos qui spasmodum patiuntur uel
 quibus aliquis inuiscerum ueteris accipuerint sibi uisum sanat.

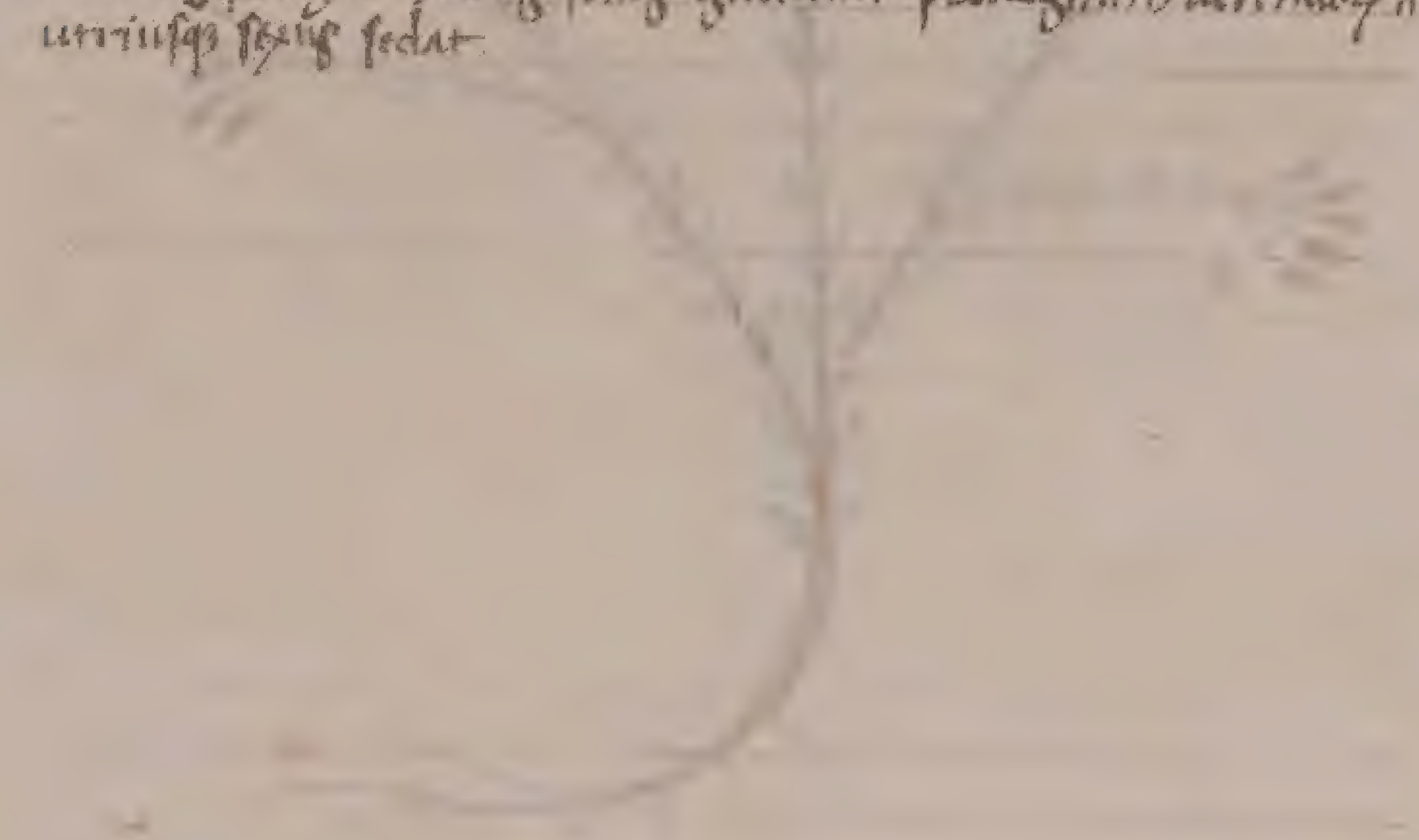
iiiij Nomen herbe Salvia Salvia.

Multos ex bno Cespere stipes mittit et rigonos et subalbidos folia
 tri mali cynodēi filia. u. q. angustiora et longiora et subaspera et
 odore suavi et grui locis asperis nascitur. Decoctio eius pota uena
 et menstrua et fetus mouet pastinac et marne siquē forte percussit
 uirum excludet. Eadem aqua lintheolis imposita recentium uul-
 nerū sanguine sistit. Veterē ferutorū morsus purgandū que-
 curat ad q. lintheos si nos glutinam. In uino decocta pruriginem
 uerendorū utriusq. sexus sedat.

Herba Salvia uina. Menstrua fetus amouet / pastinac marne p.
 cussū curat sanguine uulnērū sistit ferutorū morsus uetis et pu-
 rgedines purgat hailes si nos glutinat pruriginem uerendorū et
 utriusq. sexus sedat.

V. nomē herbe

Cuminum

Cuminum

Cuminum q̄ Latinj Cuminum uocant stomacho ualde utilis est uirtute habet
siccatoriam et stypticā. hoc i oleo dixeratur et ipsa decoctio p̄ cristeriū uictū
intestinarū tormētes et inflationes sedat. Simile et sēmen ipm qd̄ in oleo cuctū
est fuscis admixtū et cū hisdem calfactū pro cataplasmate uentris
supponatur. Suspiriosq̄ aut cū poset bibendū utiliter datur. Cū uino aut
ictus serpentium sanat. Tumores quoq̄ et feruores testū cū uirgā passā tūz
uel cū fauce polluit uel cū ceruo curat humores et iā multū ex natu-
ralibus mōētēs nerno et sanguine ex naribus cū aceto mixtū sistit
pallorem quoq̄ corporibus infundit ut abi ipotus uel potum.

by. Nome herbe

Camoleon

Camoleon

A quibusdam *ixian* vocatur eo qd uis cu gurgurant ha folia aspera et i medio
 quasi quanta echinū rotundū et spinosū gūit qui purpureis floribus ue-
 stitus semē habet albū et odem tā suauis raditū hui ut puluis cū vino et
 aqua in q' ongmū decoctū fuerit lūbricos lūtos desiccat eiusdem 3. 1.
 cum vino et dropicū siccant. Eandē uim tyriace habet decoctio ipsius
 pota dissoluit uimē soluit.

Herba Camelion lūbricos lūtos deducit. ydropicos desiccat. uim heriac ha
 uimē difficultatē soluit resū exacuat.

Herpulos

Vy. Nomic herbe

herpulos

Dieta q̄ radices eius longe sapiunt eadem. Latini Serpillū vocat virtute h̄
 termatīcā. si huius generis sūt duo. unū q̄t mortis nascitur. Aliud ī motibz
 laxosig q̄ est efficacius ad medicinā huius tūsi et siccī puluis cū aqua ca-
 lida potus mēstrua mouet. urina p̄mouet. tortiones quoq̄ et lentigines
 viscerū atq̄ omītorū raptiones dolores quoq̄ iocinez sanat. Idem p̄stat
 succus viridis expressus aduersus ictus et iam serpentūz prodest. nō
 solū pota uerū et iū uulneribus ip̄osita. eadē herba cū aceto et oleo rosa-
 ceo cōcta dolore capitis mitigat. si caput ex eadē decoctione fo-
 ueatur q̄ et iam freneticis et litargicis prodest.

Herba serpillū hīs qui sanguine uomūt puluerē eius i. z. iij. in xij.
 p. cū vino accipere debeant. mēstrua mouet. urinas p̄mouet. tor-
 tiones. lentigines viscerū omītorū raptis prodest. iocinez dolores sanat.
 serpentū ictus sanat siue curat. capitis dolore sedat. freneticis et
 litargicis prodest. itē sanguine uomētibus.

Camedrum sine Cameroba.

Vuy. Nome herbe

Camedru sine Cameroba.

172
127
Nascentur asperis sive petrosis locis decima radice multi rami omni cespitem
tollens brevis et minuta folijs parvissimis et incis. flore paruo et cubello
nature terminat eo tempore colligenda est quo est in semine id est crude
succus expressus uel decoctus si bibetur predest. uel diligenter trite cum
poriam his qui aliquo iera omnia uitiauerunt sufficientibus splene ductus
hincilap ut uina cu dolore et difficiliter emittit idzopieis sapienti-
bus profuerit mestrina quoq; euocant et fetus mactem mortuū sple-
niz quoq; siccu aceto accipiantur extenuat serpentiu quoq; morfi-
bus adposita eade herba siue cu uino potam predest. Etia mixta cum
melle uetera ulcera purgat et sanat trite et iaz cu oleo diligenter
et oculis iposita caliginē detergit.

Polygonos.

viij. Name herbe

Polygonos.

Sine Policapus. Sine Carcineton. Sine doma. Sine mitto potella h
ramas tenues plurimos molles gemulata et sup tiaz diffundit ut g
folia h^u rube filia sed longiora et molliora in singulis folijs semina conti
net et flore albu ut rosea gingivitu h^u costrictoria et sup tiaz huius
succus expressus cu vino mero equis partibus datus medetur eptois et
solutionibz ventris colicis et qui urina diffuciles emittit. et adus
Serpentiu morsus efficax auxiliu prestat. Periadiaz quoqz febribz
si ante hora accessione bibatur plurimu prodest mulieribus et i aqua
genitaliu humore stillant succus purus cu lina adpositus fluxu coher
cet. Auribz quoqz ut doloribz uel sanis manatibus insillatus opem ve
locissima prestat hui herbe decoctio cu melle mixta uel cere uere
toru si p cisteriu ifundatur sanat. folia aut eius trita stomacho
adposita feruore eius extinguunt et sanguine uomitibus prosunt.
Vulnibus et recentibus salubriter apponitur igne quoqz sacro mitigat.
Herba polygonos: eptois: uentris solutionis: colicis: periadiaz: febribz
prodest. tumores mulieres genitalibus fluxu reprimat: auribz subuenit.
ueretroz ulcera curat: stomachi feruore reprimat. sanguine uomitibus: uul
nera recentia: igne sacro sanat.

Sanctum

¶ Nomen herbe
Lam.
Ides et iaz
Herba

Sanctum
Sanctum vocat
maracog di.
Signe

Multis ramis p. r. sp. folia b. mollia lanosa et rotunda nepte
 filia: odoris balsamici et uirtute reumatische decoctio eius pota principia
 idropicis reprimit. urinae et difficultati et testinorum torciones prodest
 eius folia sicca cum melle mixta ad collectiones imponuntur ut rumpant.
 Periculis quoque mulierum subiecta menstrua mouet ictu scorpionis cum sale
 et aceto trita et pro i. plaustu. applicata sanat: trita et ceroto mixta articulis
 luxatis prodest: feruores et tumores oculorum polutis mixta et pro
 cataplasmate imposita mitigat.
 Herba sansucon ydropem capiente reprimit urinae difficultati intestinorum
 torciones curat: collectiones rumpit: menstrua mouet: scorpionum ictus sa-
 nat: articulis luxatis prodest oculorum tumores et feruores mitigat.

Cestros.

XI. Nome herbe

Cestros.

180
Dicta quasi sempervivens caule tergestro canlex cubitalis i crassitudine
digitis succulentos folia pingua in longitudine digitorum singula lingue.
Nascitur i locis montuosis vel i maceris instituitur. Virtutes habet frigi-
dam et spumicam trita vel sola vel cu polenta igne facta putredinis cor-
poris / oculorum feruore corporis iustum. ipsum podagra placet. succus eius
cu oleo rosato mixtus capiti i fusus dolore eius sedat. Incipiente frigido
vehementius dolet calido cu vino aut potus contra morsus spatam
ponit facit. Idem disenterias et lubricosis prodest. Solus succus ei
inordinis mulieribus subiectus fluxum humoris constringit.

xij. Nome herbe

Aristolochium.

Aristolochium.

Dicimus.

Dicitur qd mulieribz suis optimu sit na decoctio suffusa prostratu matris
cum bnficio vaporis expurgat: huius herbe genera st duo vno qd dicitur
longa q est masculina. Aliud rotunda folia edere silia hnt adonis bo
ni cu quadam austeritate flore hnt albu et radice rotunda quasi rapa.
Longa aut que est masculina flore purpurea hnt et folia longiora
et radice longam: huius folia trita et uentri adposita contra Serpentiu
morsus medetur. Idem prestat iudix ipius trita et ex ea sicut puluis
3. 4. cu vino bibatur. Idem radice medus cu pipere et mixta ex aqua
calida potus matricem purgat et herentes fetus discutit: rotunda hoc
ipm iomnibz facit. Adiuuat preterea et suspensiosos et sighnific
tes pleureticos et eos qui omnia uiperint latus dolentes cu aqua
calida dñi taxat accepta eade uulneribus adposita fudez ad
sagittas et ossa fracta euocat et putredines circuncidit: sordida
quoq; uulnera purgat cura suplet melli et corda mixta eade et
pntium dentium et gingiuu purgat.
Herba aristolochia Serpentina morsibus medetur: matricem purgat: fe
tus herentes discutit

Xij. Nomeri herbe

Syring.

Syring.

182
Seme h't plurimu et minutu ipa thymo folijs nisi q folijs aliquantulo ma
ioribus et austrioribus decoctis eius potu uicia pectoris sanant anti
dotis quoq plurimu admisceri solet.

Adiantum sine politos uel gallicum.

Xiii. Nomen herba

Adiantum sine politos
ut gallicum.

183
folia h't Coriandri siliā. Caulē nigrū longū duobz spithamiz: nec flo-
rem neq; semē h't radix iunior. Decoctio eius herbe pota suspensioq; iterū
rig et qui difficile urina faciūt: adiuvat mēstruū: et cū movet cruculos
vesice fricit: nētroz fluxū sistit: trita cū vino et pro cataplasmate
posita stomaco: canis morfus et Serpētū medetur. Alopias quoq;
vestit chiriadas dissolvit phthiras et achore de Capite abstergit:
trita et mixta cū lexiuio et laudano et oleo melleo et hīaco et vi-
no capillos cadentes edinet idem facit sicut vino et lexiuio coqui-
tur ex eodem humore caput abluatur.

Ab. Nomic herbe

Mandragora femina.

Mandragora femina.

Plerique apollinare uel malū teze uocat. huius generis sunt duo masculus
et femina: masculus alba minor: mala uidem maior in magnitudine mali
maioris utriusque una est huius folia precepta oculorum feruoribus cu
polenta profunt: nec no et uulneribus feruore eade collectione omnes
duntias soluit et spargit eade in sale diutius more seruata: hanc
ipaz uim edendi in oribus hanc: radix aut cu aceto trita igne sacro
curat: cu melle ut cu oleo cotta morsus Serpentis prodest. Cum
aqua charadag dissoluit cu polenta articuloz dolor sedat: prete
rea cortex radicis eius in libris tribus et sex coragis in uino dulci
amphora mittitur et reponitur ut a medicina usu matureseat ut
ex eo uino tres ciatos unctias ui. et semina huius bibendum

Dantur quoy corpus.

Propter curam secundum est xut hec potiones opati dolore secare no sen
tiant mala aut ipaz sine i oleo madefiantur ut edantur sapor
torporis ut uoces auferant fatiunt quoque suauis ex cortice trite ra
dix expressus in fistula ut sole uel leui igniculo coquitur ita ut
assidue agittetur donec i consistencia mellis coactu ad medicine usum
reponitur radices et in sicte referuntur plurimis usibus pro salute
Ad feruores oculorum: ad feruores uulneru ad duritias et collectiones
spargendas ad igne sacro: ad morsum Serpentis: ad charadag: ad
articuloz dolores: potio hec herba accipitur ut quasi secetur non
semit.

Thalapig sine ma

Xlv. Nomen herbe

Thalapig sine ma

folia sunt angusta et ad modum digiti longa et scissa in terza et fluitantia caule
 tenui longum spiritum duobus flore capitulis sub albedo per caule totum sem
 nascitur et sunt tota herba nature terminatis et amara supodis et cuius
 succus expressus et ad modum nati potus fella per steracis et uomitu expellit
 imectio ipsius per caulem siccitas prodest. Menstrua et in mulierum potus
 mouet collectione quap interiora uiscera uipit fetus sine pregratu
 abigit.

Herba thilapig sine ma.

Vel fella per steracis et uomitu expellit siccitas prodest. menstrua mulierum
 mouet collectione interiorum uipit fetus perquantius abigit.

Xvij. Nome herbe

Sisymbrium.

Sisymbrium.

Virtutis & emmagine semine eius in vino potu difficili uenie et cal-
culu patientibus prodest. singultis quoque et tortiones intestinales sedat.
folia eius trita et summi ac tiporibus adposita dolorem capitis mini-
gat. contrita ictus et imy uesperu atq. apu prodest. succi uomi-
tum reprimat.

Herba Sinibrium ad ueniā ad calculū ad tortiones ad dolores capitis ut
tipos ad percussū apu uel uesperu prodest.

53

Abay. Noment. lizle

Celidonia

Celidonia

Ideo dicitur qd ad uetus hyundina uideatur erige. quida dicit qd si
pullis hyundina oculi auferantur matres eorū ex hac herba medentur.
Succu hū croceū et remordatū. odorū girarū. qd melle i carbo pecto
sup. carbonē leuiter cocta caliginē oculorū purgat. pterea in mē
estatis tunditur et exprimitur succus eius in umbra siccatū et spissatū
fiunt inde pastilli oculi profusi. radices aut succus expressus cū aneto
tritū et tepentū ex uino albo quare. i. ictericiū sive auriginosus
curat. ad caliginē oculorū ad ictericos et surdos.

Aug. Nomē herbe

Camemelos.

Camemelos.

Quod mali odore habeat dā eade anthemīs sine leuchātonos proprios
 flores dicta eius genera se tria solo flores distorta et oīz una uis
 irregularia i longitudine spiritum hā ramosa folia parua capita rotū
 da. In his flores intrinsecus alio se flores albi nascitur locis asperis
 iuxta uis que uerno tempore debet colligi. Virtute hā terminatica et
 extenuatoria. huius aqua decocta uel bibitur uel supsedetur mouet
 urinā / fetus discutit / mēstrua prouocat / cauculos uescicā mouet
 inflationes intestinorū / tortionesq; sedat. Ictericos quoq; potus sanat.
 Causas ueteris icterici curat. Cauculosq; aut prodest. Illa est effica
 cior que est flore purpureo et oīz maxima q; cranthinos et egilo
 phas quoq; i. eos qui in agulis oculorū rubra i modū caprarū hā
 cathaplasmatē suo curat. Eade die et oīs oris putredines sanat.
 huius trite succus oleo miscetur atq; ex eo qui typū p idiocum
 patiuntur iuncti liberantur febribus. Preterea colligitur i usum
 reseruandū et flos eius separatim tritus et i pastillos redactus sicut
 similit herba separatim radix quoq; sicca reponitur nisi necessitas fuit
 ex oībus partib; pro estimatione pūxte cū cyno rē et potē dū pōtū
 que supius continentur. Quidam succus eius et oleo egrotis ungit
 ut exitū faciat celere morte si tū a iupidibus sudat tardiciorem
 uitam si ab iferibus sudat lentā mortē protendit.

Herba Cimamidos.

Ad motus urine. ad fetus discutiendū. ad mēstrua prouocanda. ad caucu
 los uescicā mouendos. ad inflationes et tortiones. ad ictericos. oīs
 ueteris icterici curandos typus pidiocū ad dinoscenda mortem.

xx. NOME HERBE

Sideritis.

Sideritis.

250
189
Quia latini feranā uocant. folia h̄t marubij filia s; paulo longiora
phora scissa caule h̄t notaconū longi palmas duris gustu suau et
stiptico. caules ipsius p̄ internalla quasi quosdam sponcholos h̄t uelut
marubij. Nasitur locis duris trita et nouis uulneribus iposita fer-
uore uulnēū auert eadēq; conglutinat.

Herba sideritis.

Crusta stiptica ad feruore uulnēū tollendos et ad uulnēū
glutinanda.

Flommos.

xxj. Nomē herbe

Flommos.

Est nigra et alba quia sunt duo medicamentum ut illa masculus et femina masculus folia habet longiora et angustiora: que femina uenit lamosi tursus quod lamosi hnt radices longas et in modum digiti crassitudo sapientem.

Ventris qui solutus hnt.

Trita cum vino prodest: aqua aut cum eade decocta et pota eos qui uenenum susceperint sanatur potius et contra tussim uentrem prodest: eadem si ore conneatur dolore dentium sanat folia si elixir trita oculis supposita timores et dolores sedat eadem cum vino et melle decocta: uulnera et emuchos hac unanior et similia curat in aceto decocta rectoribus uulneribus prodest. Et conuictus scorpionum ualeat: sane pater cor eiusdem herbe genera tria. Una que agris appellatur uirgulea hnt longa folia parvissima et flore aureo qui capillos tantum flavos facit: altera flosmos tra fuge et folis rotundis: tertia lichinis folia hnt tria ut quatuor rufa et lamosa ad licium tantum facit.

Ventris fluxum strangit omnia rupta sanat tussim uentrem dentium dolore sedat: oculorum dolores mitigat emuchos uulnera curat rectoribus uulneribus scorpionum moribus medetur capillos flavos facit sapientem.

Incipit Canonis sive Capitula tercij libri eliascoridis s.
in quo continentur herbe femine nullo lxxij. utilissime pro usu
medicinis cuius Canonis ita scribuntur.

Prima herba herianus. facit ad emeticos et obliatos ad stomaticos:
ad provocandum urinam ad vires auferendos ad dolores dentium
seu spasmum infantium: ad morsum Serpentis: ad fugandos serpentes.

2. herba bioglossa facit ad hilastrum conuulsi

3. herba achament. facit ad colicam: luxationem ventris mouet: et urinam
proficis sanat: bonas que intrinsecus erumpunt sanat

4. nome herbe heuliffatos sive selua vrinam instaurat: fetum amouet: passu
nate marinis percussu curat: sanguinem mulierum sistit: ifernorum casus
ueneris: et putredines purgat: brucosinos glutinat: pruriginem uendit
utriusque seorsum. sedat.

5. nome herbe summus facit ad inflationem iteriorum: sedat supiosos prodest
serpentiū ictus sanat: testium tumores curat: huiusmodi mulierum ex naliū
maratibus sanguinem sistit: pallores corporis infundit.

6. nome herbe Cameleon Lumbricos latos deducit: ydropicos desiccant
vini thursace huius vrinę difficultates soluit: visus claruit.

vij. nome herbe Spillui Mestruas mouet: vrinam prouocat: tortio-
nes et lentiginis viscerum omnium rutiones doloresque locinam sistit
serpentiū ictus curat: Capitis dolorem sedat: freneticos et liturgias
prodest et sanguinem in uomitibus.

viii. nome herbe Camedui ut Camerobis. Omnis uitiis tussis:
splenis duritie vrinę difficultate: ydropicos capiētibz medetur
Mestrua et fetu mortuos euocat: serpentiū morsus curat: Vlcera
uetera purgat et sanat: caliginem oculorum detergit.

ix. polygonos Emptorias vntis solentibus colicis vrinę diffidat: ser-
pentiū morsus efficaciter medetur: proctidis febribz prodest: tumores
muliebris et genitalibus fluxum reprimat: Anxiaz subuenit: Ventris
ulcera curat: stomaci feruorem reprimat: Sanguinem uomitibus
uulnera recentia igne sacro sistit.

10. Sanfucos. Idropes capiētes reprimat: vrinę difficultate: Inesti-
nor et tortiones curat: Collections rumpit: mestrua mouet: scor-
pionū ictus sanat: Articulis luxatis prodest oculorum tumores et
furores mitigat.

11. **Cestros** Ad igne sacru: ad putredines corporis uisus ad oculos feroces. ad
ipetu podrage: ad corporis uisus: ad capitis dolore: ad morbum spasmus
num. Ad discintericos. ad lumbicos. Ad fluxu humoris mulierum. et
continendum.
12. **Agrostologia** Serpentin morsus medetur. Matricem purgat. fe-
tus erentes discutit.
13. **Stichas** Facit ad uicia pectoris sananda.
14. **Adiantum** siue politos uel **sal** Suspiriosis. yethericis. uiane difficul-
tates curat. et mstrua mouet. / **scutellus** fricat. Ventrif fluxu sistit.
serpentin morsus et canu medetur. Alopias uestit. thiradag dissol-
uit. phitrag et cichoru de capite abstergit. Capillos cadentes continet.
15. **Mundragora** femina datur quoy cor p cura secund e: ut hepaticae
soporu dolore secutur na seminat. Malu aut ipius si in oleo madefinit
uel edantur sopore torporeque ut uoce auferant fatiunt q tunc ex cortice
tte radis exstus i uase fictili uel sole uel leni igniculo coquitur.
16. **Mundragora** femina. ita ut assidue agittetur donec i coassitudinem
melligoctu ad medicinam usq reponitur. Radices en sicce reseruat
plurimis usibus pro profutur. Ad feruores oculoze / ad feruores
uulneru / ad duritias et collectiones spargendas. Ad igne sacru. Ad
serpentin morsus: ad tyriadis: ad articuloze dolores potio herbe ac-
cipitur: ut qui sentitur no sentiat.
17. **thlapis** siue **ma**. Facit. / Facit ut fella p stertus et uortu expel-
lat. sciaticis prodest. Mestrua mulieru amonet / collectione inuicioru
uisceru rupit / fetus sine pregnatu aligit.
18. **Sinsinbrum**. Ad duritias et caullm / ad tortiones / ad dolores ca-
pitis uel tporz. Ad passus apu et respacu.
19. **Celidonia** fac ad caliginem oculoze. et yethericos et sardos.
20. **Camemeleos**. fac ad motu uic fetu discuti. ad mestrua prouoca-
da: ad cauctos uisceru mouendos. ad Inflationes et tortiones. ad
ithecicos ad causas ueteris icteris curandas: ad typus pidiptum
ad dignoscenda mortem.
21. **Sideritis** Gustu stiptica ad furoris uulneru tollendos uel ad uul-
nera glutinanda.
22. **Flomus**. Herba flomus uentis fluxu sistit. omnia rupta sanat / tussis
uentu / dentu dolore sedat. oculoze dolores mitigat. Eunuchoru

uulnera curat. Rectoribus uulneribus scorpionum moribus medet.
Capillos suos facit stiptica.

xxij. Lixostig. Ventrē relaxat. fellē diuiniorem deducit.

xxij. Antimon. Venicā maleficia prohibet. venustatēq; da-

xxij. Bittonica. Contrari dentium oris et fauciū putredines omnes ef-
ficacissime curat.

xxv. psillios. Porriotidas curat et omnes collationes. capitis aut do-
loris cū oleo rosaceo aq̄ inter coellag oporq̄ i focū et eos quibus
umbilicus eminet curat.

xxvj. melena ut unig nigra. Urinā mouet. splen attenuat. Epile-
ticis paraliticis et stomaticis prodest. luxata curat.

xxvij. Tribulosa. Suptica et frida feruores mitigat. oris et fauciū
putredines curat. cauctos uix moribus medetur. contra uenora uiz:
pullices necat. h̄ thaceos omnes pascat et p̄m̄e faciat.

xxvij. Conizae. facit ut febres fugiant. serpentes fugat. Cimices
et pullices necat. Serpenti morsus et uulnera sanat. mestrur et
urinā mouet. partū disciuit. terminat morbu regnū spleneticoz
sanat. matricē purgat. abortione ponat. febres frigidas pallidit
p̄is dolorē sedat.

xxvij. Strigos. frida igne sacru sedat. papulas rubras que
sup cor extēdūt sanat. liuores ad capis dolorē curat. clauores
mulieruz tumores prohibet.

xx. buschamelcor. Ad liuores et duritias solutdas istericis colorem
naturale reddit.

xxx. Iffientis. febres cū uigore s̄ curat. ydrofobas sanat. splen
medetur. ad conceptus ualeat.

xxxij. hyppius ut hyppiu nome stiptica sanguine de r̄nibus
fluētēz sistit. disintericis prodest. Urinā mouet. uulnera recē-
cia curat. tussis suspensioz. Penulis inter tōmā capis intus
oculis et his qui iusticiā r̄n p̄t.

xxxij. Ayzos. Ignem sacru. h̄m̄sōz. oculoꝝ feruorez. Abusluras
podagre dolorē sedat. capis dolorē mitigat. spalangoz mor-
sus curat. disintericis. uentris fluxu. tormē. lumbricos sanat.
humore r̄ffeu matricibz mulieruz fluctem cohibet. oculoꝝ do-
loris uilis est.

193
192
xxxiii. **titimalus**. Eade uiz qua corbus q̄ titimalu musculū h̄re
descriptū. Eade uiz qua superiores h̄re.

xxxv. **Elmopios** Ad Splenis dolorem. Ad Capitis dolorem. Ad
Cardiacos.

xxxvi. **Scolimbos**. fetore ascellarū auertit et totius corporis uena
putidas deducit cibis salubribus.

xxxvii. **Adhylla** Vulncribus recetibus dolore tollit: sanguinem
reprimat: glutinationē dat: matri sanguinis profudit: hūoris multū
ex locis naturalibz fluenti dissimulacis prodest.

xxxviii. **Stafisagua** Vomitu cor humaribz purgat ptiriasen p̄dignem
et scabiem sanat: celus hūoribz purgat: dentium dolores ginginarū
uitia: om̄s oris putredines curat.

xxxix. **Camelia siue turbiscon** Ventre soluit et flectuata: et fella de-
ducit: uulnera sordida curat et parat.

xl. **heycos siue alabiadios** Serpentinū morsus curat laborū dolore
sedat: Lac siccis uberibus subministrat.

xli. **Splenos**. Splenē tollit morbo regio uena difficultatis singul-
tibus cauculosis conceptū inhibet.

xlii. **titimallos** Forit addeducit uentre ad uomitu ad Capillos
excitandos ad fistulas ad canos dentes ad siringas.

xliii. **Glizura** facit ad fauctū asperitatem: ad febres aridas auisse-
rendas: ad pectus ietur: et curat uescicā: ad reme dolores: ad stitū
leniendam: ad uitis oris.

xliiii. **bulbus ruffus** Trita cū melle: luxationē podagrā ut lesas ex-
chilus apposti curat: idropicis prodest: contra morsus om̄s resistit
dolores stomati sedat: acoras et scabiem abstergit: lentiginēs de-
facie abstergit. Aureas cotusas sanat cū aceto comesta interiorū
dolores uiscerū tensuras ut ruptiones sanat.

xlv. **dragonea femina** Dolorem auris tollit: pollipū de nāribz
affert: Cancrū de quolibz partibus tollit: partū discutit: radice
eius supiasis prodest: et om̄a ruptis facit: flata dissoluit: uenā
mouet: Venere suscitāt accepta cū uino. Cū melle trita et cū
radice uitis albe facit uulnera cancerosa sanat: Sigs radices i
manu eius ferret serpentes absq̄ foricula tollit: et ceteris auis
est utilior.

xlvi. Moecon siue **pariunt agreste**. Söptüferu est his qui uigiliis
pariunt. Ignis sacri curat / dolore interiore solet / tussis sedat
disintericiis prodest. Aterius dolore curat / humore matrias et uenis
constringit / semine eiusdem herbe cum aqua cotinui et fronti supini-
tum uigiliis patientibus in sopnū reprimat. Ignis sacri et pedagra-
ci et ceteris curis prodest.

xlvi. Colocyn thiosagium .i. cucurbita agreste. Cū aqua
malsa uentris deducit sciaticis / paralyticis. Elyiacis pdisse in
lecti flatici fella sanguineas deducit fetus discutit / dolorem
dentium tollit. Ventris cū fella deducit.

xlvi. Ipericon ut coryon uirina mouet et mēstrua uēdis sub-
citur cū uino potata quartana purgat. Semine aut eius cū uino
quadragesima diebus potus sudationes curat. Combustum

xlvi. Lapatium Melicidag .i. tube hūorem curat. Collectiones spar-
git disintericiis et eliacis et fastidium cibi patientibus utiliter bibit
ad scorpionū ictus / morbus regni curat. Cautelos uestias / fēt mē-
strua prouocat et ceteris curis prodest.

L. heliotropium. Verucas tollit / scabie corporis abstergit / uesice
dolore tollit et ceteris curis prodest.

L. Arnoglossa vulnere sordida curat / sanguis fluxu costringit
putredines / carbunculos / cicatrices / et antiquas ulcibus ob-
ducit. eliacis et disintericiis salubriter medetur. Epilomatibus
superioribus prodest / oculis doletibus prodest / sanguinis
prometibus ut ceteris curis infra descriptis prodest.

L. Candela tensa et tribrata in aqua calida lūbo-
dolorem curat.

L. Scillas fac ad remolliendum uetere / Idropicis et stonacis
prodest / tortiones uetustas sedat. Suppurationibus et flatibus prodest
mōsui ripari / sanari et ceteris curis prodest.

L. Herigon uirina mouet / mēstrua / tortiones uetustas / inflammationes
dissoluit / contra Serpentū morsus / omnes collectiones tumet / hu-
moresque dissoluit / aduersus ictus scorpionū prodest / omnesque ser-
pentinus ut canis rabidi morsus resistit. Ignis sacri refrigerat.

- 193
- dolori podagris incipienti occurrat.
- Lv. **hieracium** quā latinū **verberna** vocat. Serpentinū morfus medet et aquatis prodest vulnerebus veteribus prodest putredini quoque oris et fauciū herba eadē decocta et aq̄ eius gargarizata prodest tertianis et quartanis.
- Lvj. **Strictios** quā quidā **herba Linaria** vocat. Epitricis tussientibus suspiriis siḡis letemicis/uericis deducit/caniculos leprosis prodest cū polēta ondesca posita et vino decocta duritias et collectiones spargit. Idē cū melle ifusus nāribus caput purgat.
- Lvij. **Delfion** Quartanaria si dederis cū pipere ueloces liberantur.
- Lviij. **Contimozbia** Armorea caballo curat si apta hūc ut dorsus.
- Lix. **Viola** Dolore matris affert/instrua prouocat. Capillos ificit/cōtra uenena et ceteris prodest.
- Lx. **Cappare** fac ad splenis dolorem.
- Lxi. **Anayia** Cū oleo decocta radix eius et cera facta medicamētu/uel in-
taplasmaria et coacturiz ipōta sanabuntur.
- Lxij. **Cinophantos** latini dicūt **zizifū agste** pro cibo sup̄ta purgat tertianis/splenicis apta ē/ut p̄ uentris uirum deducit.
- Lxiii. **Anagallis** flēt nāribus ei siccis ifusus hūmores aq̄ deducit/dētius dolore mitigat. Mulierē claudā et extensam facit et facit. Splenis et alieis moribus prodest/caput purgat/et uitia de facie tollit.
- Lxiv. **Panatico** Canc̄ dētius quo dentes decidūt sanat/sermē eius tritu cū vino mēstrua mouet/et melle mixtu fetus discutit splenē afficit.
- Lxv. **pūpura** ut **uola** vulnere resecta cū axungia posita sanat tumores om̄es et collectiones dissoluit/ad stomaci ardura prodest.
- Lxvi. **Zamaletion**. Siccā et īpulue molliſſio reducta oīa uulnera can-
crosa expurgat. Et cū axungia cōtrecta sine sale īposita uulneribus ad sanandū pducit.
- Lxvii. **Zamaletion** masculū ad uulnera oīa facit.
- Lxviij. **Sicm** Canculosos curat. Urinā mouet/mēstrua facit disimonia prodest.
- Lxix. **Lucius** **stipundus** siḡis Serpentinū morfus et scorpionū ictus fortis resistit.
- Lxx. **Aluotamum**. Suspiriosos sciaticos et qui urinā difficile eiciūt prodest/parsimonia cū uet̄. i. odore data mēstrua mouet et uenena/et mēsus Serpentinū discutit/spalangionā ut scorpionū ictus oculorum furorē et furunculū curat.
- Lxxi. **Aparide**. Sucus eius cū vino potus spalangi et uiperarum morfus sedat et annibz ifrile/ eius surus dolores curat.

xxij. Nomen herbe

Sine herba

Quia latine herba

Linozostis

mobotane

merculiale uocat.

194
Hec filia filia h[ab]et h[ab]et uno h[ab]et carnos h[ab]et cu[m] angulis duobus ex hijs
alios ramos mittit. Semen h[ab]et femina in modis botan[icis] masculis in
ip[s]is ramijs d[ic]ta utriq[ue] pro olera accepta uentre relaxant decocto
eay pota fella cu[m] humore deducta / tusa aut[em] et apposta tumores
om[n]es spargit et humores tollit. **Herba linostichis**
Ventre relaxat fella cu[m] humore deducta.

Antirenon

xxiiij. Nomē herbe

Antirenon

195
 Quidā aut gynocetaliū vocat ramosa est ꝓ octo ramos folia
 h̄t minuta et oblonga et densa florē parvū colore roseo sem̄
 uirtutibꝫ n̄aribꝫ silē huiꝫ succo corpus plim̄tū sine ip̄a corpōis
 suspensa. Venena malefica aliqꝫe cuiusmodi ac picula prohibet
 uenustione que hominibꝫ affiat. *Herba antiveneni*
 Venena malefica prohibet uenustionem.

xxiii. nomē herbe

Communa

Brettonica

196
Siue damosanios folia hē filia lapati agrestis et magiora et lanosa
gustu siptica caule hē nō gumide radices tenues et breues: hui folia
tecta exprimitur et succus eius ut sole ut igni cōstringetur et ad me-
dicinā repositus cū opus fuerit ut aqua solutus. Cane dentium
et putredines omīs oris et fauciū efficacissime curat prope eū eius
est siptica.

Herba buttonica cane dentium oris et fauciū putredines omīs effi-
cacissime curat.

xv. nome herbe

Psyllos

Psyllos

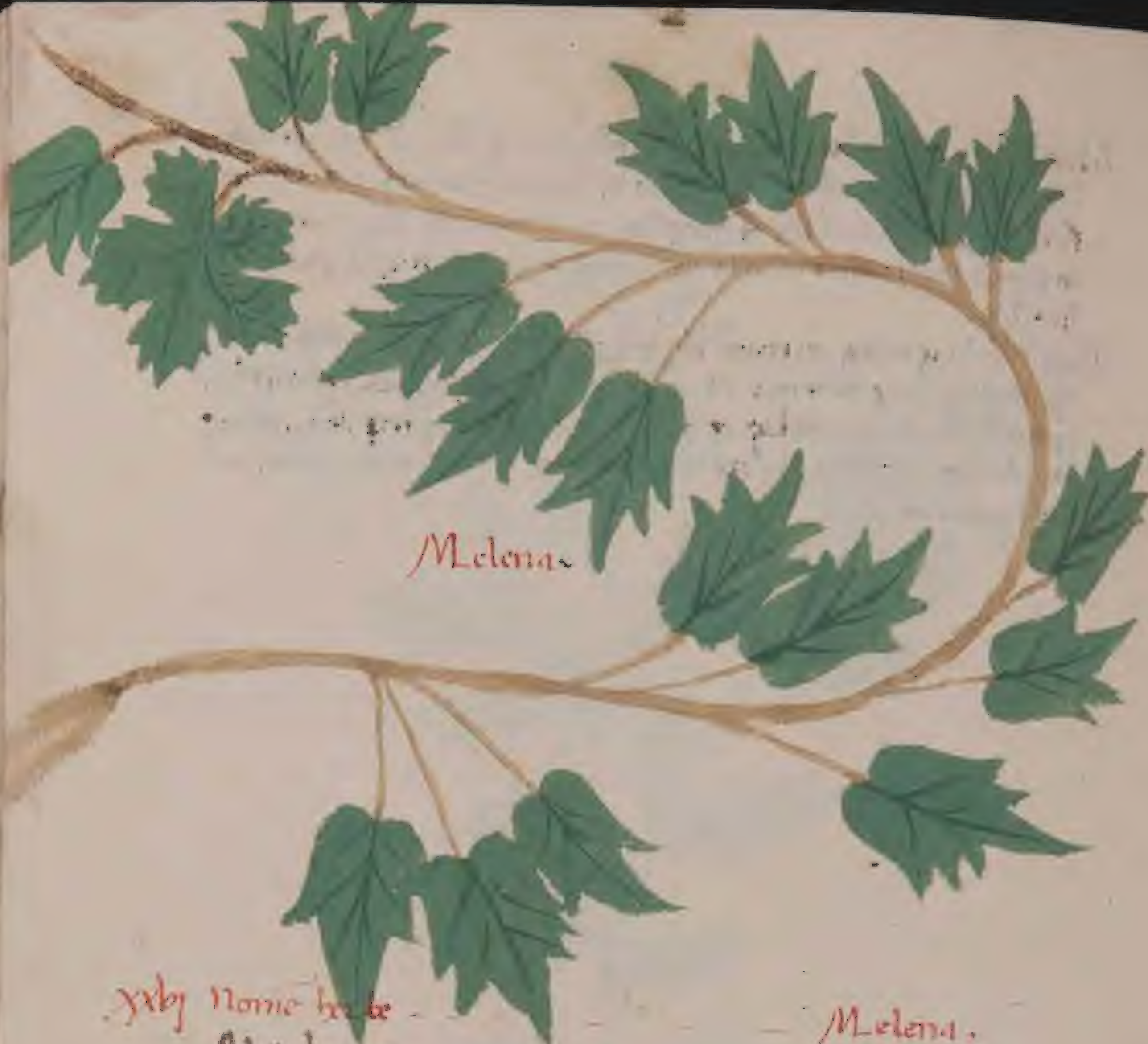

Alij Cinomea dicunt dicta eo qd seme pulicis sit. Eute cynomea
 latin herbam pulicarem vocat. Folia hnt parua bicuspa caule rimo-
 sum ipaz omne aridam et singilez medio caulez cu amittent
 in sumo capita duo ut tria in quibus semen est nigrum pulicibus
 simile.

Nascitur locis calidis uirtute hnt frigida: hui seme acetatilla plinu
 truitur ieiunio imitatur et cu aqua cotulis. y. idē eplauit cor
 i positu curat parotidas et omis collectiones capitis ante dolores
 eius oleo rosaceo et aqua inter oculos quos i fecu et cog quibus um-
 bilicus eminet curat.

Melena

xxij Nomo herbe
Alij dicunt
Alij lam

Melena.
Vitis nigra
lambusca .i. vitis nigra

Eademq[ue] labrusca folia adde[re] si[mi]li h[ab]et i[n] o[mn]ib[us] maior q[uam] vitis alba.
 fili proxima q[uam] lingulis co[m]prehendit baccas quoq[ue] fili h[ab]et i[n] ma-
 turitate nigrescunt. adhaec foris nigra i[n]t[er]ius coloris lutei
 eius quoq[ue] aspagi pro oleo elixi et sumpti urinam mouet. tumo-
 rem splenis extenuat epilepticis quoq[ue] paralyticis et stomachi
 prodest. idem fore i[n] o[mn]ib[us] h[ab]et q[uam] albas et minus efficitur lu-
 xatis et ea pro cataplasmate imposita prodest.

Vinam mouet / splenis attenuat / epilepticis / paralyticis / stomachi
 aq[ue] prodest. luxata curat.

Tribulosa

xxv. nomen herbe

Tribulosa

Qualitati sue dona genera et duo: unum moris nascitur: aliud agreste
 est: cui maior est cuius maior est efficacia: folia h[ab]et siliqua portulacae sed
 maiora mittit caules s[ed] cu[m] trita statim in quibus h[ab]et quosda[m] globulos
 duris spinis extantibus angulatos in quibus seme[m] inclusum et vir-
 tutem habet siccitatem et frigiditatem. Hec herba trita et cor[dis] apposta fer-
 uores multat: elixa et trita cu[m] melle ois oris putredines et fructum
 curat: seme[m] eius uizide tritu[m] et potu[m] caculosis prodest. Si quem
 viperam mordere seminis eius uizidis trit. 3. 1. hoc e[st] d. m. bibat.
 Et preterea herba ip[s]a cu[m] semine co[m]trita uulnere ip[s]onatur et picula
 liberat. Cui[us] seme[m] cu[m] uino potio et ia[m] contra potio[rum] uenem sa-
 lutarius est. Eadem herba cu[m] semine decocti pullices necat: si aqua
 ip[s]ius domum co[m]pariat: h[uius] uizide[m] equos pascit et semine q[uod]
 ip[s]ius pane[m] facit. *Trilobosa herba.*
 Siccitatem et frigiditatem feruoris mitigat / oris et fructum putredines auert / cum
 caules uisus moribus medetur / contra uenarum ualeat / pullices necat
 h[uius] trates equos pascit et pane[m] facit.

Coniæ

Wing. Nome herbe

Coniæ

Dicitur et una maior alba minor est: odore gratissimum habet folia angustiora et mu-
 nitiora alia maiore et pinguius odore grati altitudinem lanuginosae et melli-
 nosae hae radices inutiles non uero cum folijs scissis et raris serpentes fugiunt. Ci-
 mices et pulices interficiuntur: cotusi et pro cataplasma sunt: postea morsus serpentium
 sanant. Vulneribus et ductis medentur: flos eorum cum folijs tritis in uino
 potus menstrua mulierum mouet: partus discedit: difficultate urinae mouet: tormi-
 na et morbum regium sanat. Cum aceto danti epilepticis ictu aduocis subuenit.
 Eadem herbe decocta in aqua et superflua matricem purgat: fucus eorum cum
 lana genitalibus ictus abortionem praegnantibus facit. Oleo in quo decocta
 fuerit si corpus ungetur febres frigidae expelluntur: capitis dolore minor
 eorum pro cataplasmate: postea sedat. **Herba Comae**
 facit ut febres fugiat. Serpentes fugiunt: Cimices et pulices necat. Serpentium
 morsus et uulnera omnia sanat: menstrua et urinas mouet: partus discedit:
 tormina morbum regium: epilepticos sanat: matricem purgat: abortivos parat:
 febres frigidas pellit: capitis dolore sedat.

Strignos.

xxviii. Nomen herbe

Alij

Alij

Alij

Ab alijs

Strignos.

maritimos dicunt

caenulas

- Primimarinicos a quibusdam

caenulas dicitur

folia ocimj filia bē mīsi q̄ mīora caritē uero cū creuerit ad tūm declinat
 serri habet inter folia p̄ totos ramos modicis intervalis ordinatū folliculis
 uel qui similis est uestigio in quibus qui similis habet sūt rubre rotunde
 leues multae uicte uiz bnt frigidam. huius folia p̄ cataplasmate ip̄oite
 ignem sacru sedat. herpetiaz op̄oqz q̄ se papulis rubris p̄ corpus ostendit
 cū polenta cū cataplasmate ip̄osita sanat. linorez op̄oqz capitis et indo
 rem stomaci et parotides cū oleo cōtrita dissoluit. dolores aurium facis
 eius cū oleo rosaceo sanat. idem cū lana genitalibus mulierū subiecto
 humore rubrū et mētricibus deffluente cohibet. **Herba singios.**
 frigida igne sacru sedat papulas rubras que somp in corpore extendunt
 sanat. linorez sola ad capis dolorē et stomaci dolorē parotidas aurium
 dolores curat. tumores mulierū tumorem cohibet.

Lustumelon

xxx. Nomen

Alm

Alm

herbe

Lustumelon

mella dicit

calca dicit

Hec Caulē h̄t molēm folia femoralis filia, flore h̄t crocēū aculeos similes
unde nomen accepit. Nasitur in p̄tina micaria cūvintu huius folia triti cū caroto
ip̄osita humores et durities solvunt succus eius ex̄p̄ssus et potatus ietericis co-
lorē naturālē reddet si p̄cip̄ de balneo calidissimo gerat annantur.

Bustalmen.

Ad linores et durities solvitas ietericis colorē naturālē reddet.

1 fficinis.

xxxj Nonie herle

1 fficinis.

Habet folia minuta lanuginosa ex una radice multos ramos emittit et teria
 fusos floribusque croceis lufalmos simile mure si digitis coterantur. hec
 si in oleo decoquatur et ex eo his qui cum rigore febricitant sub initio de-
 rectionis unguatur sanus fiet. Hec tusa et cribata pleno cocleari et
 aqua calida pota ydrosobas et canis rabidi morsus sanat. huius fasciculos
 si scitazio lactis decoquatur ex quo dimidium mure dimidio uespere ex-
 ceptum spleni medetur. huius tusa et cribata pulvis coclearium plenus ex
 ceto lumen et si multum post purgationem menstrua bibat et cum viro coeat
 concipit. **herba yficiensis.**

febresque cum rigore et acutis ydrosobas sanat / spleni medetur / aut coceptum valet.

xxvij. Nome herbe

Hippus.

hyppus.

Alij anabasi dicuntur a quibusdam anabasis nuncupantur. Nascitur in locis humidis
 caule habet moles tuberculū asperū articulis per intervalla dispositi: qui articuli
 velut incisī facile sequuntur per istos articulos in circuitu quosdam capillos in
 modum habet teneros et molles in magnam altitudinem crescit et curva depre-
 dit sile est equine caude atque ideo hippuris dicitur. huius radix dum
 lignosa virtus eius styptica cuius succus fluxum sanguinis de naribus si
 infundatur vel cum flocto iferatur coheret. Idem autem vino potius di-
 scintericius prodest: urinam movet ut folia eius vulnera recensia sanat
 in modum cataplasmatum imponat sanat. Radix eius et ipsa herba trita et
 cribrata ad modum coclearij in aqua calida sitientibus et suspensiosis et
 quibus venule intra thorace rupte sunt et inter oculos et qui vesicam
 rupeant prodest. **Herba hippuris styptica.**

Sanguine de naribus fluxu sistit discintericius prodest: urinam movet vul-
 nera recensia curat tussis suspensiosis venulis intra thorace ruptis
 inter oculos et hijs qui vesicam rupeant.

xxxviii atomē hede

Aizos.

Aizos.

Minor nascitur in parietibus et petris et locis motuosius et umbratis et se-
pulchris ramulos ex una radice plurimos et inflexos multos folijs plenos et
in modum spicarum per ordinem densos. Dehinc cum exiit in semine plures et longis sur-
culis crescit in quorum capite flosculos paruos et subalbos fert et semen
minutissimum vim habet stipticam et frigidam. Huius radix multum ipsa
uero herba trita cum polenta in modum cataplasmati imposita igne sacro et
hepatis et oculorum feruore et combusturas et dolores podagre sedat
sucus eius cum oleo rosaceo dolore capitis mitigat. Eadem herba contrita
cum vino aduersus spalangionum morsus utiliter bibitur. Dysintherias
quoque et uentris fluxum et tormina et lubricos sanat. humoresque rursus
et matricibus mulierum defluentes / sucus eius subdignus cohibet / sucus
eius et dolentis oculis utiliter inungitur. *Herba 11308*
| quem sacro hepatis oculorum feruore / combusturas / podagre dolorem
| sedat capitis mitigat spalangionum morsus curat / dysintherias flu-
| xum / tormina / lubricos sanat / humores rursus matricibus mulierum flu-
| entibus cohibet / oculorum dolori utilis est.

xxviii. nomē herbe

Titmallos

Titmallos.

Semina mirtis ut misimien alij carcece uocat folia ha mirtu silia,
 aliqñ am lora solida i capite acuta finissimus radices ac uinus spumaj
 longitudine mirtu fructu adfert nena ut ficiu simile gustu mordaci.
 Nasctur i aspeis long. Eadem uim i omnibus ha qz titimallu muf-
 calum habere descripsimus. Eadem uim qz supioris lora.

Elitropies

xxxv. Noire herbe

Elitropies.

Dicta q. flores ipsius ad folijs cursum convertantur: ideo alij. iocorin uocant.
 Romanus uulgaris filuaticus. Ad splenis dolore herbe eliotropie succus
 cu piperis grana .℥.iiij. p. triduo potui datus miraueris ad capis dolore:
 herbe heliotropia cu oleo rosaceo mixta fit unctio et caput lingua ad
 cardiacos affus sic spicamardi .℥.x. mellis ammi .℥.iiij. cassie .℥.iiij.
 piperis .℥.iiij. contus cu uino ueteri cu succo herbe suprasse cocta
 ria .iiij. fac torficos .℥.ij. et dabis i uino potui **herba eliotropium.**
 Ad splenis dolore / ad Capis dolorem / ad cardiacos.

Scolimboz

xxvii. Nome herbe

Scolimboz

Caulē h̄t plenū folijs spinosis ī cui sūmmate globos spinosos. radicem
h̄t robustam et nigra in ea om̄ibz herbe ipsius ad medendū violentia est.
Hec nāq. Urino decocta pota fetore ascelloz et totius corporis aufert: prop-
terea urinas putridas deducit / necnō et salubre cibū rusticis prestat.

Herba scolibes.

futurem ascellarū auertit / et totius corporis urinas putridas deducit abis
salubris.

Adnlea-

xxvly. Nome lube

Adnlea.

Dicitur Millefolium sine Munofon / sine Abrosim / Anbioson / Chirifites musus
 ando ingentio. Daci eni dicit Millefolium mihocella. Ipsi milu ueneris
 fuit militaris sine scaderem filuati. hanc herbam achilys inuenit.
 Nasatur in locis cultis in flores auriflos et albos et cornu eius tunditur et
 apposta nouis uulneribus dolore tollit et eadem glutinat et profluu mu-
 licis ex natura patitur. Hec herba decota omni humore supsecetum
 mulieru sola uapore restringit. Eadem aqua pota disintericos curat.
 Achilei aut dicta est ideo qd achilys curandis uulneribus usus frequen-
 tissime fertur. **Achylei herba**
 Vulneribus recentibus dolore tollit / sanguine reprimat / glutinatione dat /
 matricis sanguine profundit humores mulieris ex locis naturalibus et
 flueni disintericos prodest.

xxxviii: nome herbe

Scusixagria

Scusixagria

Folia huius uelut uitis agrestis canles rectos mittit sem in folijculis uitis huius
in modum accensu rizonis asperu fuscum / inuissale albu gustu amaru eius grana
xv. cu aqua multa trita et pota corpus humoralibus purgat. si post
potu purg decumbat qd uomat i ipso aut vomitu assidue aquam multam
sorberi debet neque herba fauces inurit et prefoet / preterea sem ipam
tritu cu portulaca et oleo thymum et puchigis et stalnes sanat: si cor-
poribus infricetur / sidentibus quo statim humores deducit / et cerebros
ipam sem in aceto coquitur ipso aceto dentium dolore et uitis gingiuarum
omnis oris putredines curantur. *Herba Sanfexigra.*

Vomitu corpus humoralibus purgat purgasti / purgigine / scabie sanat / cerebros
humoralibus purgat dentium dolore gingiuarum uitis / omnis oris putredines cu-
rat.

xxxviii. nome herbe

Camelaa siue Turbifcon

Camelca siue turbifcon

Quasi ollon terrestris dicta quā quidam turbiscum uocant / de uno capite multis
uirgulis surgit folia hinc olivacea filia teneriora / sunt et ciliolata et sapore ordei
ut fauces unit / folia eius trivuntur et aque multae admixta absinthii similia
duplo in pilis colliguntur que cataputia austa uentrem solvunt / flegmata et fella
deducunt sine ullo tormeto / eiusdem folia cum melle etia uulnera sordida non
solum purgat et ad matricem pelucit. **Herba Camellia.**
Ventrem solvit et flegmata / et fella deducit / uulnera sordida curat et parat.

Herios sine alabudios

XL. nome herbe

Herios sine alabudios

Quod Capiti uiperine sem' ipius si sit filius eade alabardos folia he' longa
aspera teneriora ipa asperitas spinis parvisissimis spicatur: caules multos
emittit et tenuis cu' floribus inter folia purpureis inter quos sem' capiti
uiperino si' e' radix. parua et nigra que trita et cu' uino pota contra Ser-
pentinu' morsus prodest: uel antea uel postea / eade potio et lumbor' dolores
sedat: lac siccis uberibus subministrat: uera uis est et herbe et radicis
et seminis. *Herba heros*

Serpentinu' morsus curat: lumbor' dolores sedat: lac siccis uberibus submi-
nistrat.

Ally. Nomē herbe

Splenios sine Colōpēdarios.

Splenios sine Colōpēdarios
// Acta

Qz splene auferat sine scolopendro eo q folia ipsius scolopendro animalij
sunt filia in petris humidis nascitur / nec caule nec flores nec semine hnt
folia ipsius superficie uiscida sunt subtus rufa et lanosa splene accit acci
potio q eiusdem folia decoxerit / alia in uino cocta et mta cataplasmate
poro uini in quo fuerit eade herba decocta idem morbus regit / idem ictericis
cu difficultate urina soluit / singultu cohibet et cruculos i uesica fricit.
Hec una non uidet uel die uel nocte collecta cu splene male mulieribus
no capiunt ligantur. *Herba Splenis.*

Splene tollit morbo regio urina difficultatis singultibus / cruculosis conceptis
inhibet.

xliv. aloë habet

Tymallos

tymallos

Genera sunt septem quae ex his masculus caracthas dicitur a quibusdam comitis
 ut amigdalos idem et femina: quia mureurite uel errote uocantur. Omnis uero
 una est virtutis licet uaria sit figura. Huius succus coloris est lacte le-
 uis 3. 1. cum aceto et aqua pota uentri cum elefantis et felle deducit
 si cum aqua multa et uomitu prouocat estate autem colligitur et tundit
 et succus eius expressus in uase fictili reponitur. Quidam cum eo helle fa-
 rinam miscent et pillos ad modum herobi factos auerendos dant: sed
 quoniam succus exasperat in melle decocto inuolui debent: carice autem
 due eiusdem ut ovis succus tunc guttis instillate ad mouendum uentrem
 sufficit. Succus autem recens multos capillos exiit in quorum locum dabit
 et tenues renascitur. Si autem sepius linire perseverent nihil ex
 pilis renascitur: fistulas et canores dentium et succus infusus si ne-
 lingua uero fistula donec ex cera ut succum continet obstruatur.
 Idem succus illitus licenas toros mirasit ac aures et carbunculos
 quoque et sagittas et strigias excedit semper eius autumnus collectum
 et tuncius et uentillam necnon et folia siccata et ad usum reposita
 idem prestat. Radix quoque eius sicca tusa et cribata aueratur.
 Ventres cum flatibus felle deducit.

Cum autem tractabitur ad conseruandum tractari debet ne oculos aspergat
 eade dem et illud erit ne manibus ictus facies contingatur: quia
 tactus eius omnia adurit. ascedit ergo erit adipe ut oleo ut uino cor-
 pus promouere.

xliij. Nomo herbe

Ghiana.

Ghiana

Ex eo domi q̄ dulce radicē habet. eadeq̄ ad ip̄os: quia sūm sectat. uirgula
mittit duobus cubitis in quo folia spissa lentissimā siliā tactu glutinosa
et pinguiā. flos iacinti simile platanū sile rotundū s; magis asperū. ra-
dices longas colore busco. quaz. succus decoctus ad crassitudinē mellis
fundatur in pill que i ore liquat asperitātē faucium mulgem. q̄ et
radix cruda aut comesta prestat. succus idē decoctus febrem arētā pa-
tientibus cū aqua calida utiliter datur. Vitis et pectoris et iocineris
et ulcera uesice et renū cū careno et passo curat. sitientibus sūm
sectat. radix comesta uel succus austus qui et uitia oris curat uul-
nera quoq̄ thymus sanat. eadeq̄ prestat. et radicis decoctio s; austus
efficaciter facit.

Gulbus

zufus

xluy: nome heide

bulbus rufus.

Stomacho conuenit est altera gustu amaro scilloides uocatur qui illis utilior
 est stomacho uterque uirtutibus hinc terminatica / contra inatant. Esca hu
 iusmodi magna corporis sanguine nutrit inflatque sanu facit: qua in eis
 calu omnia que prius septa fuerant expellit triti uel solo cu melle &
 luxationes / podagra uel lesiones genibus adorti conat ydropicos et
 ventri supponuntur morsibus et canis cu melle tritu edentur. Cu
 pipere mixtu et precordiis admoti / sutores restringit / dolores stomaci
 sedant. Cu melle asso triti pituitas .i. furfuris capis et adhoras .i. scabiez
 que caput capillos despoluit abstergent: cu melle leniginas et faties pur
 gant: triti aut cu polenta aut res comasas sanant cu alciomo asso triti
 maculas de facie purgant et Cicatrices nigras cu aceto carnesi in
 tenore uiscerum tensusuras ut ruptioes sanant / sed ultra septemque
 cornecis no oportet / ne neruos uexet terminatica.

XLV. Nome lute.

Dragonica femina

Dragonica femina.

Folia h.

217
folia h^{ab} lata similitudines edere h^{ab}ita maculas albas caules h^{ab} directu
cubitus duobus sicut est baculus nazus in modu solidus et seme in
capite in similitudine botui: q^{uod} cu^m maturaverit colore fit croceo radice
h^{ab} rotundam sicut sunt rapoz. nascitur iⁿ locis umbrosis et humidis seme
eius tritu exp^{ressu} et cu^m oleo mixtu auribus stillatus dolore earum
sedat: succus idem purus cu^m lacte ~~ferat~~ ^{fertur} nazibus pollipu^m excedit
et Cancru in qualibet parte corporis grana semis xxxij. cocta
et potus partes dissecant: radix aut^{em} termitu^m uirtutis est ut lixa
uel lesa uel cu^m melle comedatur et adiuuat suspiciosos et qui
ometa ut teterunt ut superunt ruffientes catarru^m patientes fleu
mata quoq^{ue} in pectore coacta dissoluit et euocat: sicca autem
radix et trita et cribata cu^m melle accipitur coctura et idem
prestat: preterea urina mouet. Venas suscitatur accepta cu^m uino.
Radix trita et cu^m semine et radice urtis albe sanat uulnera car
nosa preterea facta in collo sriginas curat. Prudentes et mi
lieru^m uicta partes dissecant. Si quis hanc medicem manibus con
stringit serpentes sine periculo ulla facillime p^{er}cutit. Eadem
cu^m aceto trita maculas corporis eliminat absterget. folia aut^{em} tra
reteribus uulneribus medentur. Eadem cu^m uino cocta priores
sanat: succus radices oculos immutos caliginem dissecat.

Масок

Хвощъ. Номіе хвоще

Масок.

Latine papaver agreste nuncupatur: huius duo sunt genera si omnia una vis
est refrigeratoria et somnifera hec cum folijs suis coquitur ex aqua eius hijs
qui vigilijs patiuntur facies lauent obdormit: idem facit et pota eandem
decoctionem capita si trahuntur cataplasma cum polenta saluberrimum
facit ad ignem sacrum omnesque feruores ad usum autem medicum papaver
ipsa dum vivunt fudi debet et terri: et paniculis ex hijs factis in umbra sic-
cari et reponi cum fuerint necessarii: rursus cum aqua et polenta teruntur.
Praeterea medicamentum ex oleo illo modo sit papaver cum folijs viridis usque di-
midias decoquitur et ponitur aqua ipsa colata et dimidium mellis coclea-
tio ad usum hoc reponatur hec de cocleatio contra omnes interiores dolores su-
mitur: tussis et fluxus et urgetas sedat arterias: quoque dolore vel
luxum reprimet et ventris duntaxat differtur: semine eiusdem capueris
migrum morbum cum vino potum fluxum ventris et humorem matris cohibet
et constringit: idem cum aqua tritum et fronti suppositum vigilijs in somnum
reprimunt: sicut autem de ipso Capite papaveris expressus et ad crassitu-
dinem mellis decoctus ea vis habet ut ex eo picula ad herobis magnitudi-
nem in aqua calida soluta et pota omnia praestet que superius continet
si autem plus fuerit usque ad periculum mortis soporat. Idem modus si in
oleo calido et elotum ex eo caput totum in dolore sanatur. Alios quoque do-
lores sanant si croco et oleo amygdalino et mizra tritum infundatur
cum ovis cocti vitello et croco mixtum: dolores et feruores oculorum ca-
taplasmat suo sedat. Cum aceto dilutum igni sacro podagrarum aut
cum lacte mulieris prodest: somnum et facit si cum lacte muliebri
et croco tritum collatum firmatur per annum mittitur refrigeratoria.

Colocanthio sagua

Xlviij. Nome hede

Colocanthio sagua.

~~est~~ Cucurbita agrestis quā aspergelata vocat et similitur cucu-
 meris ut cucurbita p̄ terrā flagellaz tendit. folia hñs cucumeris silia
 et scissa fructu hñs rotundus in modū felle amarus qui eo tempore
 colligendus est quo ex uiriditate palleat. huius intestinis mollitur et
 semine sepeata fere parte 3. i. 3. i. cū aqua mulsa ita et austas uen-
 tre deducit uel cū melle et nitro. et mita mita ita ut i cocta potio ro-
 tundata idē facit. Ip̄a aut cucurbita sicet cōfringantur et coquantur
 ex aqua scythici cylindri p̄ cristen iuncti flectmata fella sanguineq̄
 deducit. Eade mita et in umbilico pregnantis supposita fens
 discutit i ip̄a sp̄iaq̄ siue cucurbita purgata acutus decoctū si
 obscurat dolore dentū sedat. sed ne eadem ardeat cetera debet
 circumdari siue argilla simit in eade ut aqua mulsa ut uinū dulce
 decoquitur et alia die potū uentre cū flectmata et felle deducit.
 Preterea ex ip̄is fere coctis colligū factū coiectū stercore et uentre
 deducit.

Ypaucon sine Coron

Xlvij. Nomē herbe

ypaucon sine Coron

Propter similitudine Cinnicis dicta. folia hñ rube filia de uno aspite
 multe iuste uirgultis profurgut flore uiole aurosz simile adfert
 baccas hñ terretes et oblongas i orderi magnitudine i his seme est
 nigrū odore resine. nascitur in locis asperis s; calidis: trita herba et
 pota urina mouet: mestrus suū uetendis subitatur. Cū uino pota
 quantana fugat / seme aut eius cū uino xl. diebus potū sciaticos
 curat / folia aut cū seme trita et apposta robusturas curat quaz
 tanazis sciaticis.

Lapa rum

xlviij. nomen tale

lapatum.

Laparij genera p. viij. si agreste efficacissima siq. melliceridag h
 1. tubera huius eliginoso plena singulo dolore folia laparij cruda
 contrita et perseveranter adposita collectices spargit / semē autē eius
 cū vino uel aqua tritū ad disentericos et celiacos et fastidiū cibi
 patientibz utiliter bibitur / eadē portio et ita prodest qui scorpio-
 niz ietus aut exceperit aut uerentur. Radices autē eiusdē mō
 aut coctā ī aceto cruda cū eodē trite lepras et tioronis et scabro-
 sis unguibus iposite medentur. Si mō prius ī sale mīdo et aceto
 in cornuū corporis deficeret.

Prunigenon quoq. mitigat isdem indiciabus cū vino coctis succus ore
 detentus dolore dentū sedat. parioridag quoq. et fructus eiusdē
 radices elix. uino et adpositae solunt / aceto autē cocta splenis
 duritiā relaxat.

Simili nāli mulieris adposita huius fluxū cohercet / morbum quoq. re-
 gū cū vino coctis succisui potus purgat

Eadē portio canculos uescientz frāt / mīstrant et ita mulierum
 prouocat.

L. nomē hibe — Elitropium. Elitropium.

Ad verrucas Vbiūq; fuerit n̄ frustis nec striga acciderit: folia etia; su-
mis et uernicis inde fricabis cū fricueris tota ex aceto sup̄posito
et obugato statim cadent n̄ postea nascuntur.

Ad Scabiē totius corporis

Heliotropiū supra tegula munda coburg et cinere eius collige et
aceto teperalis et homine i balneo ducis et cū sudauerit ungos
inde et cū h̄ medicamentis beneq; fricaberis lumen quoq; si
punges caduco quap si dederis bibere medetur.

Ad vesice dolorem.

Conteris porrium ex vini Ciatig. viij. bibat ieiunus hac herba
siq; secū habebit i nullo demonio noceri poterit nec strigis.
Sic ea herba legis manet ante solis ortū lūm. xij. cū illo uenēis
circūdabis auro argento chore et m̄q; tollis. Denz oipotetem
et p̄mo eius inuacabis ut hec herba ventueclis presentaneo mihi
sit et cuiūq; ex ea dederis tūc ea palo effodias sine ferro. Cū
sustuleris eam fruges ibi pones prater faba et sic locū coeqbis.

ab. r. p. r.

L. n. n. l. r. l. e

Plantago ut arnoglossos

Arnoglossos

Quia latini plantaginē uocat. Nascentur humectis locis folia lata in
 similitudine betē hē multi eā pro oleo utuntur. ex eius medio caule
 usq; ad summum i semine nascitur. radices hē molles albas iusculas
 in formā diotti. folia ipsius uirtute hē scilicet et stiptica. hē
 cotusaz et pūtiōis ulceribus iposita ut nimis uicaz ut sordidaz et
 plurimū prodest.

Constringit et sanguis fluxū et putredines et carbunculos cicantes
 et antiquis uulneribus obducit. praeterea sinus uulnerum glutinat
 et omnes morfus sanat. Cōbustum medetur faucibus quoq; feruorē
 sedat et tuores qui in oculorū angyllis nascuntur quos greci egi-
 lopas uocat. euz modico sale triti destrunt. folia huius herbe ner-
 batta. Hest flores ex collectis elixata cum sale et aceto a ciliariis et
 chymthericis salubriter medentur. eadem esca epilepticis et suspi-
 ciosis prodest. succus autē eius expressus oīs ulcersus et sordidum
 assiduū collutionib; purgat. idem succus cum cerua ut creta
 cimolea mixtus igne sacro sanat siringis et peristere ifusus uel
 auraculis aut oculis doletibus i stillatus remediū est. et collo pūxit
 oculos sanat. gingiuis et sane uiolenta stringit. necnō emop-
 ticis qui sanguinem reiciunt et phisicis potus prodest. necnō ipo-
 mitur i lara et naturalibus icterice mulieris adpōitus subue-
 nit. similz et reumaticis matriab; prodest. semē ipsius si cum vino tritu
 bibatur fluxū uetris constringit. radix uero decocta dolore detinē
 si māducetur sanat. ut succus decocta ore tenent cum vino aut dulci
 careno tota cum folijs et radice contrita et potabilis si ea et reneg.
 sanat. terramaris quoq; et treg eius radices et quantanarū cum uini
 ciatis. y. et aqua treg de potē prodesse a nobis dicuntur scriptura sup-
 rior.

Camelencem
Li. Nome hede *Camelencem.*

224
Tensa et cribata et cū aqua calida labores dolores sanat, talia
moleuit folia.

Salle sine Squille.
Luy. Nomē herbe

Virtute h̄t reumatismā s̄ Capestris que rassa est vitari debet et motum po-
 tiusq̄ alia ē collegi h̄ multis rebus prodest: si pollenta ut argilla tecta co-
 quatur i fuzno ut i puernis interea tō tacto examinez incoda sit et
 si nec dū cocta ē rursus alio tegmine cā uestis donec usq̄ ad molli-
 tudine p̄coquatur. Nam nocet ē q̄t p̄cocta nō fuerit: p̄terea et
 illo mō coquitur ut i vase fictili gypsato iclibano coquantur q̄t subacta
 fuerit om̄ibz tunicis eius proiectis media pars instructa ita concisa
 in aqua calida coquitur: aqua sepe mutata donec neq̄ salis neq̄
 amara sit aqua: post h̄ p̄reg i lina p̄ intervalla ne se contingant i-
 feruntur et i umbra siccantur: huius una parte tritas cū salis affit
 triti: partibus octo aquae admisteg: et ex hac p̄mixtione duas cotulas
 idē emina ad molliendū et deducendū ventrē bibeg: h̄c etiam
 bibeg: h̄c et v̄rina p̄mouet idropicis quoq̄ et stomaticis prodest:
 h̄is et quibus Cibus sup̄ naturā digestionē om̄is stomachi ad infirmitatē
 deducit: itericis et emendetur: t̄tiones intestinox̄ sedat: suspensiois
 quoq̄ et fleumaticis excreatibus prodest et sine sale 3. i. idē 3. u.
 diligenter trita et melli admixta coquantur et coctura accipiantur
 oīa eadē facit: ut maxime stomacho prodest ad digestionē. Cibus et
 hoc ei dādū est qui nullū vulnus extrinsecus h̄t ne noceat: p̄terea
 crocodonag. 1. excrementa corporis illo mō sanat: si ille cruda medi-
 parte accessimus et tritū corpore apponamus: semē eius tritū cū melle
 uel fice accepta vermes soluit: et eadē crumedi remediāt cū oleo coctū
 uel cū resina tritū ragadas plantarū glutinat: morsus et unguis sanat:
 eadē squilla abime sup̄p̄sam om̄ia mala effugat.

Luy - nomē herbe

Eugion

Eugion

Quia affi chedam uocant. Cuius folia i principio nascendi mollia et sa-
poris blanda pro ole sumuntur postea spinosa fiunt et hinc caule uel cianez
uel albu uel uiride in cui summitate pille asperere spinositas nascitur. radix
longa et forinsecus nigra odoris boni et i capis et in locis asperis gignitur
uirtutis est thermotice que tusa et pota cu vino uiride mouet et mescum
toricis et ventris inflammationesq dissoluit facit et ad ephaticos et ad ser-
pentinu morsus et multa. preterea itimor uisceru uirtutis semine olia
stridatur. h tusa et pro campylasmate iposita omis collectices uilit hu-
moresq dissoluit. hui radice si extius solistio ante ortu solis colliga-
tur et i eo coquantur quidam suum suu ibide dimittat ita ut crepare et
possint. Dein isde foras proiectis i oleu cera mittatur. hac spuma ar-
genti diligentissime trita et paulatim sparsa sarculo frusticeo dili-
genter ac patienter agitur ne an pmixtione qm grauitate subsi-
dat. dein in piscidem fraxinea reponatur. mirificus prestabit auxi-
liu ad usum ictu scorpionum. omisq serpentinu uel cernu rabido
morsus si prius uulnus ferro scindas et eplm. i. ad pens id tm ne eger
odorem eius accipiat h tepatur et igne sacru refrigerat dolor
podagre si initio accessionis ponatur occurrat.

Hiera aut Ebena

Lx. nomine herbe hiera - Quia latini Ebena vocant adro ament
hac nomine accepit.

Quod Sacerdotes in purificationibus et adhibere consueverunt huius forma
talys est multa de uno cespite irregulariter consurgunt quorum nonnulla cubi-
talia plerumque maiora sunt tetragona et crebris locis nodosa. Ex eisdem nodis
folia nascuntur angusta et oris incisus sapore subdula: radices habent longas
et tenuis ea tota cum folijs et hac radice cum vino trita Serpentina morsura
et vulnere adposita et potui data et aquam et prodest si foliorum eius
3. 1. 3. m. cum tunc timore et vinum ueteris calidi libra teratur et ieiuno
per quatuor dies datur tumor et vulnere ueterum aut feruore folia
eius trita in modum cataplasmati adpositum mitigat / sordida et in vul-
nere purgat et ad cicatricem nutrit / putredine quoque oris et finitum
tota herba in vino decocta et gargarizata sepe in interiora non patitur
preterea ad sciatas medetur / si de una cespite tres repetit in manu te-
nentur: ad quartanas quatuor profunt.

Stratios.

Ly. Noma herbe

Stratios.

Quia quidam **herba** lanaria uocat ex eo qd plerique lanā ex ea lauant. radix
eius amara est et diuretica. idem urinas mouens huius tuse puluis co-
clearii plenū cū aqua mulsa potus prodest epheticis tussientibus, sis-
pitiis, ietericis, uentris quoque deducit. eade cū panis radice et cappa-
ris ex aqua mulsa pota cruciulog uesice soluit et promouet splenis
duritiā soluit. cū polenta et aceto trita leprosis imposita medetur.
cū polenta ordeacea et uino cocta omnis duritiā et collectiones
sponget. eiusdem puluis in naribus et ad motus sterminū excitat. Idem
cū melle infusus in naribus caput purgat ore aperto in terram prono.

Delfion

Lxij. Neme herbe

Delfion

Dicta q.

210
229
Dicta q̄ seme ip̄ius uel flores delfino sint similes | flore h̄t blactilen
folia ip̄ius astringite similia sūt nisi q̄ minoris huius futus collectus
et cū piperezis gramis i p̄tius idem xxj. die p̄. secūda die xlvj. tercia
die xlvj. b̄ si ante accessione dederis quartanario mira celeritate li-
berantur.

Centimorbia

Luy nomē herbe

Centimorbia.

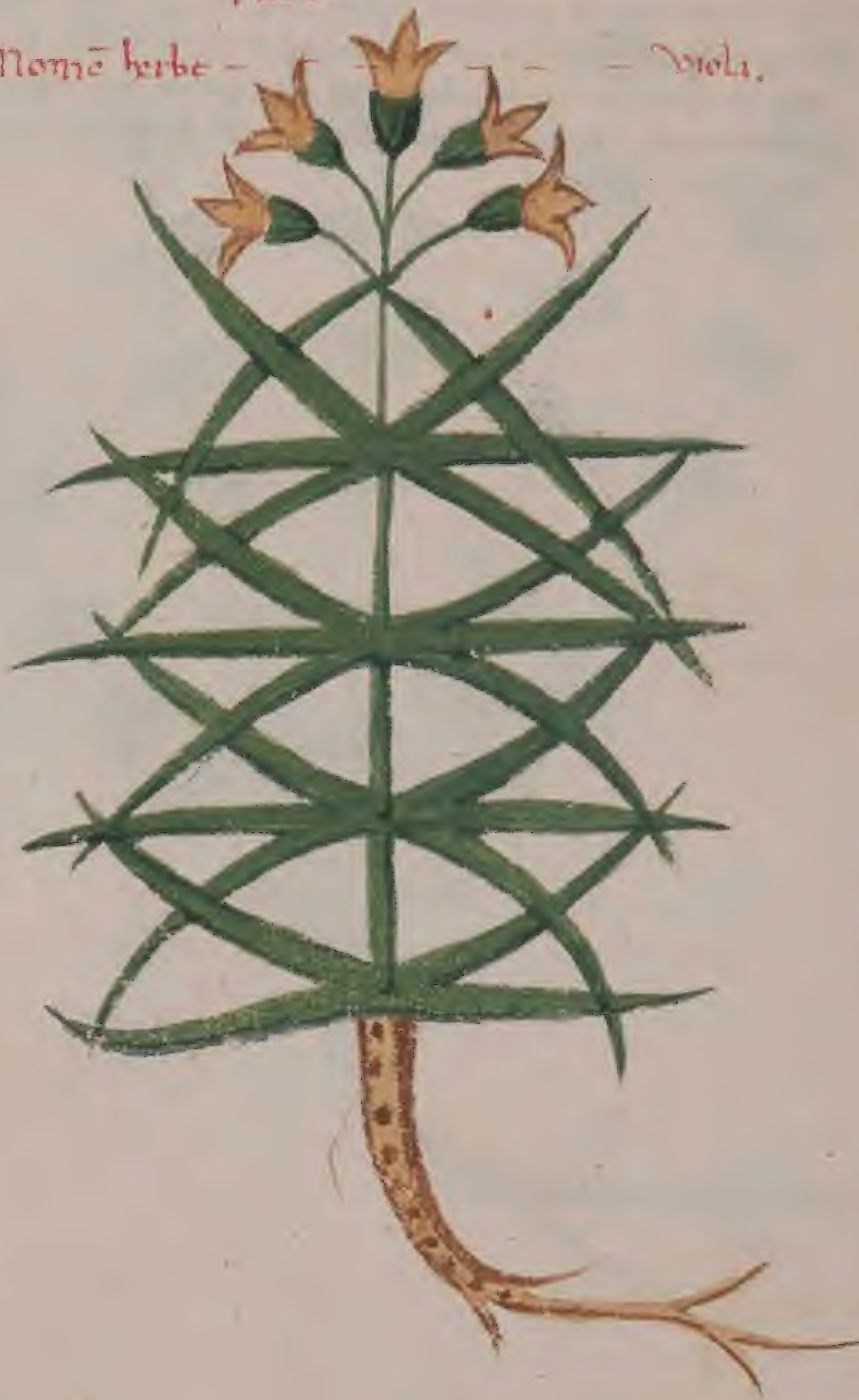
nascitur locis cultis uel petrosis h est motuosis et laetis ex uno cespite multas
 uirgulatas emittit / folijs paruis et rotundis et sassis politis filijs eius nig
 talis est ad medecina uirg herbe totius sicca puluis tributus molissimus
 curat arthromi caballos si apta habuerint ut dorsu lesus miraueris
 boni effectum.

Viola.

Lviij. Nome herbe -

- Viola.

Anrose uiole genera sūt tria purpureū albū et mellinū / s; mellinū maxie
 medicinis aptū sūt / s; decocta et sup̄fessa dolores et feuioreq; matricis
 relenat / m̄strua et prouocat / folia eius tusa et cere mixta radisima
 curat. Ut nigri capilli efficiantur / succus eius in ualeo mixta caput
 pungat et trigui om̄i tēpore p̄seruentur. Ad colorem et odorem om̄i
 corpori sūt optimū cōficiuntur unguētus sansuco drams xvi. rosa sicca
 3. i. psittim 3. xli. fr̄silicia 3. xl. cava 3. xli. 3. amora. 3. xiiij. melh
 loti 3. xx. olei sp̄m̄ optimū 3. xli. et tert et cōmiste cū succo et utē
 coque usq; ad mellis sp̄ssitudinē ut fiat cōtra uenēnū excluda se potū
 et contra aye uenena et si in biberit hoc troscū liberabitur. Item
 confice sic mitte 3. ij. olea. 3. x. aneti 3. ij. croci. 3. iij. corij. 3. xij.
 nardo stachros 3. viij. mellificas troiscos 3. singulas qui nō fuerit
 ueneno lesus dab̄ in uino citis. ij. quibus uero in uenēnū datū ē dabis
 troiscos ij. in uino citis. ij. et si uolueris succū herbe subinge.

Le nome herbe

Cappare.

Cappare.

folia h^t rotunda / flore purpureu / semine inclusu. hec herba calida e et cau-
fica. i. stiptica ad splenis dolore / radix trusa et cribata et semine
cataplasma et imposita spleni siccant. s. ligabis eu hominem ne pre
dolore medicamentu exeat. Et post horas tres ducis eu qui pa-
titur i balneo et fac eu sup soliu sedere et nesciente eius impingis r
deorsu et liberabitur.

Lxxj. Nonie herte - Ancusa - - - Ancusa

Nascitur locis cultis et planis legis in mense martio: ananisa genera
duo: una quaz asii barbataz uocatur et alia q maxie medicamine apta
est. In tra pssa nascitur folijs spinosissimis caule. Ad robusturas
herbe ananise radix in oleo decocta et cera factum medicamentum uice
ceroti induces robusturaz mrisice sanat legis mense february uel
marcij.

Lxij. nomē herbe.

Cinofbatoe

Cinofbatoe.

Latini zizifin agreste vocant. Punici didat bollor vocant. huius lacte
exempte de medio lanugine oleo enim fructibus pro cibo sumpta purgat to-
race quicunque aeri ut acidulys sunt que est stomacho obsistit / lienis autem
que est spleni apta est / flos eius potus ita medetur / ut per uentre et urina
educatur / et sanguinolenta purgatio radore et de cortice ipostu
linis comodum est supponere superius autem lig indus est laborans
ne in medicamento inpatientis remedio discutiat.

Lxiiij. Nomen herbe

Anagallis.

Anagallis.

Herba Anagalli succus melli prmixtus equis ponderibus et naribus infusus
 flemata deducit / simili et dentium dolorem sedat. Si aut succus eius
 oleo rosato misceatur et ex huius fatigis ungetur ab oibz libenter aspiat
 ut mulier clava et testis fatigis habeat. Herba magalli succu melle et
 licyo iditu et aceto acerimo si prmixtas et ex hoc mulier fatigis pringat
 clava et testis fatigis habebit. **Ad epilepticos et mente alienatos.**

Herbe anagalli succus cu melle mixtus et naribus tractus parcat ca-
 put epileptias mentes integra restituet. **Ad urina de fatis tollenda**

Herba anagalli succus quantus sufficiat aliquonum qd est spuma maris
 3. iiij. pumias 3. viij. galle 3. viij. liciu iditu 3. ij. nislizice. 3. xx. mel-
 lis 3. viij. sicca unctus misce et cu carne volueris pringat nris fatigis
 pringat liberaliter.

Panatia.

Lxxij. Nome bezle

Panatia.

Eade folia cu melle mixta canē dentiū q̄ dentes decidūt sanāt sem
p̄nus 3.ij. cu vino r̄tū et potū et cu melle r̄tū et potū et iude ge
nitalibus adpositū mēstrua mouet et fetus matricibus deicit / radices
cu aceto t̄tē et splenis suppositē prosunt.

lxx. Nomen herbe - Purpurea

Purpurea.

Purpurea viola folia cū oxugria pari pondere cōtusa vulnera re-
cencia et pristina efficacissime sanat / tumores quoq; et om̄s collec-
tiones dissolvit.

flores ipsius ī melle missi et macerati cū vino optimo et stomacho suppo-
siti ardurā sedat / est autē refrigeratoria.

Zamalection.

L. d. j. Nonie herbe

Zamalection.

Nascitur locis petrosis ut montuosis hac herba bene trita cū axūgia sine sale
et uulneribus adposita omne uulnus sanat et ad uulnera cancerosa
herba zamaletion sicca et ī puluere molissimo redacta omnia uulnera
cancerosa expurgat.

Zamalention masailus

Lxby name herbe

zamalention.

Nascitur locis petrosis ad uulnera hominum hec herba trita cum oxungia ueteze
imposita omne uulnus perficit ad sanitatem perducit.

Syon

Lyon - Nome herbe

Syon

71
240
Sion que a latinis Liber appellatur. Alij auti uide dicunt. Nascitur
locis aquosis folia eius oliastris minora gustu aromatica que mandu-
cata uel elixa uel cruda cuculosig lapides frangit et urinam
eicit / mēstrua mouet disintericiis subuenit.

Licams

Licams. Nomen herbe

Licams.

241
Licanis stiphanitica folia hē longa angusta lanuginosa subalbida
caulez cū ramis lanuginosis ī summo capite caliculos equibus flos uir-
latus prominet. huius semen & uino datū aduersus omnes Serpentes
et Scorpionū ictū prodest. Ad eo ut quidā affirmet ea scorpionibz
supposita stuporē idem longiorēqz incurē.

Abrotanum.

Lxx. Nomen herbe

Abrotanum

Alij ardeon uocat huius genera & duo femina et masculus: femina ta-
 mosa minutissima folia ut potius capillis autem uidetur Flores ut femina
 minutissima et aurea boni odoris et graui gustu amara. Semen eius
 cum aqua tritum et potum suspensiois / sciaticis et qui urinam difficile emittunt
 prodest / et peraluticis cum bettonica in ydite data mistura mouet /
 et aduersus uenena et morsus Serpentium. In vino potum subleuit cum
 oleo tritum et corpori suppositum aduersus febres frigidas prodest ser-
 pentes et ut sparsus ut manus fugat / principaliter ad Spalangionum
 uel Scorpionum ictus prodest. Oculorum feruores cum malis atonijs coc-
 ta et cum pane cotrita uice cataplasmatum mitigat furunculos et spargit.
 Ad trita et cum poline tritici decocta curat / eade uiz Tomilibz etiam
 masculis ut.

. filantropus .

Lxxj. Nomen herbe -
Apezinis siue

- apazinae siue filantropus
filantropus

